

TOMORI PÁL FŐISKOLA

Képzési tájékoztató

Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak
Levelező munkarend

Érvényes: 2023/24-es tanév

TARTALOM:**OLDAL**

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK.....	1
ÁLTALÁNOS ADATOK	4
A KÉPZÉS TARTALMA.....	10
A képzés programja; a szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése) - Levelező	10
ISMERETKÖRÖK/TANTÁRGYI PROGRAMOK, TANTÁRGYLEÍRÁSOK.....	15

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi gazdálkodás (International Business Economics)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
  - végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
  - szakképzettség: közgazdász nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakon
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in International Business
3. Képzési terület: gazdaságtudományok
4. A képzési idő félévekben: 8 félév
5. Az alapképzés megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+60 kredit
  - a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
  - intézményen kívüli gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 60 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
  - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.
6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313/0312
7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja idegen nyelven is magas szinten tárgyalóképes gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdasági, alkalmazott gazdaságtudományi és módszertani ismereteik és a specializációk keretében megszerzett tudásuk birtokában képesek a nemzetközi vállalkozói tevékenység végzésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.
- 7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
- 7.1.1. Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakon a közgazdász
- a) tudása
  - Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
  - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
  - Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
  - Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
  - Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.
  - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
  - Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel.
  - Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
  - Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.
- b) képességei
  - Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
  - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
  - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
  - Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.
  - Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.

- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia, szervezet- és vezetélmélet) 10-20 kredit;
- nemzetközi gazdálkodási szakmai ismeretek (nemzetközi kereskedelemi és gazdasági intézmények, világ-gazdasági folyamatok és régiók, külgazdasági politika, elemzés és piacfejlesztés, nemzetközi pénzügyek, nemzetközi ügyletek, nemzetközi marketing, interkulturális menedzsment, az Európai Unió közösségi politikái, nemzetközi tárgyalási technikák, nemzetközi etikett, protokoll, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A nemzetközi gazdálkodási szakterület szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, amelyek közül az egyik nyelvvizsga államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsgával kiváltható.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy félév, minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés követelménye - nemzetközi jellegének erősítése érdekében - legalább egy félév külföldön szerzett tapasztalat vagy nemzetközi környezetben megszerzett gyakorlat

9. Szakmai gyakorlat:

Az alapképzési szakon két félévig tartó szakmai gyakorlatot kell szervezni. A szakmai gyakorlat egy-egy féléve minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint. A képzés követelménye - nemzetközi jellegének erősítése érdekében - legalább egy félév külföldön szerzett tapasztalat vagy nemzetközi környezetben megszerzett gyakorlat.

ÁLTALÁNOS ADATOK

Alapképzési szak megnevezése:	nemzetközi gazdálkodás (International Business Economics)
Képzésért felelős intézmény:	Tomori Pál Főiskola
A képzésért közvetlenül felelős szervezeti egység:	Pénzügyi és Számvitel Tanszék
A képzésért felelős oktató (szakfelelős):	Dr. Melles Hagos Tewolde
A képzés helyei:	1223 Budapest, Művelődés u. 21-27. – székhely
Felvétel feltétele:	érettségi
Képzés szintje:	alapképzési szak
Végzettség:	alap- (BSc-) fokozat
A szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:	közgazdász nemzetközi gazdálkodási alapképzési szakon
<p>Az alapképzési szak képzési célja: A Nemzetközi gazdálkodás BA szak képzésének célja olyan szakemberek képzése, akik munkájuk során két idegen nyelven alkalmazni tudják és építenek közgazdasági, társadalomelméleti, alkalmazott gazdaságtudományi és módszertani ismereteikre, ismerik a nemzetközi gazdasági rendszert és értik változásait. Szakirányú ismereteik birtokában képesek nemzetközi vállalatoknál, kis-és középvállalatoknál nemzetközi vállalkozói tevékenység végzésére és irányítására, nemzetközi intézményeknél és közszolgáltatásban nemzetközi jellegű fejlesztésekre és azok végrehajtására figyelembe véve az ENSZ Fenntartható Fejlesztési céljait, az EU kohéziós politikájának és más szervezetek és országok nemzetközi fejlesztési programjait, projektjeit. A fenti célok alapján terveztük a szak képzési programját, amelyben kiemelt szerepet kap a gyakorlat-orientált tanítás és tanulás, elemzőképesség, probléma-megoldás és a kommunikáció fejlesztése. Képzésünk sajátossága a nemzetközi fejlesztési programok, projektek tervezésére és végrehajtására való felkészítés.</p>	
<p>A képzési folyamat jellemzői A Nemzetközi gazdálkodás szak programját összhangban a 18/2016 (VIII.5.) EMMI rendelettel az elméleti tárgyakra építve a gyakorlatban közvetlenül alkalmazható szakmai ismerettel terveztük. (A szak orientációja: gyakorlatorientált - Új KKK:60-70%).</p> <p>Az elméleti tárgyak bemutatás előadások keretében történik, ahol az oktatók saját fejlesztésű ppt-ben szerkesztett anyagaikat mutatják be. Ezek az oktatási anyagok a hallgatók rendelkezésére állnak, elektronikusan elérhetők. Az előadók a hallgatókat aktívan bevonják a témák ismertetésekor is, dialógus formájában. A tárgy teljesítése a hagyományos vizsga mellett önálló hallgatói dolgozatok, felmérések és azok bemutatását is magába foglalja. Többek között ország-profil készítése Külgazdaságpolitika keretében, országok nemzetközi fejlesztési stratégiájának bemutatása, stb.. Ezek az oktatási és tanulási módszerek erősítik a hallgatók részvételét, önálló gondolkodását, saját véleményük kialakítását és fejlesztik elemző és prezentációs képességeiket is.</p> <p>Az elméleti, alapozó tárgyakhoz kapcsolódó szemináriumokon a szakismeret jellegének megfelelően sokféle tanítási és tanulási módszert alkalmazunk. Közülük kiemelkedik az informatika, melynek alkalmazását a tanítás során a tárgyak többségébe integráljuk: példák, esetek bemutatására és önálló hallgatói gyakorlásra, internetről letölthető oktatási anyagok felhasználására. A hallgatók csoportban végzett - órán és azon kívüli - munkáját sem lehet már informatikai támogatottság nélkül megoldani.</p> <p>A képzés szemináriumokon kiscsoportban interaktív módon valósul meg. A hallgatók gyakorlati felkészítését a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelően jelentősen elősegítik a projektfeladatok megoldásai oktatói irányítás mellett. A komplex ismeretekre épülő feladatokat széles körben alkalmazzuk mind a gazdálkodásra való általános, mind és a nemzetközi gazdálkodás területére való szakmai felkészítése során: többek között menedzsment, marketing, kommunikáció tantárgyaknál.</p> <p>A gyakorlati ismeretek körében kiemelt szerepet kap a Nemzetközi fejlesztési politikákhoz, Regionális gazdaságtanhoz és Környezet-gazdaságtanhoz kapcsolódó módszertan. Ezeknek fő elemei a nemzetközi projektfejlesztés, projektmenedzsment és közbeszerzés. E specializációt a fejlődő országból érkezők</p>	

hallgatók igényire alapoztuk, de a szak minden hallgatója ismereteket és gyakorlati jártasságot szerezhethet nemzetközi fejlesztési programok, projektek előkészítése és fejlesztése területén, beleértve az EU által támogatott fejlesztéseket is.

A projektfeladatok elkészítésekor a hallgatók sokféle módszert alkalmaznak, amelyek elemzőképességüket, tervezési jártasságukat erősítik. Csoportmunkában a feladatok megosztását, a közös cél megvalósításában való felelősséget is megtapasztalják. A projektfeladatokat a hallgatók közös prezentációban ismertetik meg a szemináriumon. Az oktatás és tanulás módszerit gazdagítják a vállalatok és intézmények meglátogatása, hazai és külföldi vendégelőadók meghívása is, amelyekről riportokat készítenek a hallgatók, gyakorlatot szereztve a lényeg kiemelésére és tömör megfogalmazására.

A kiscsoportos munka során a hallgatók olyan ismeretekre és tapasztalatokra is szert tehetnek, amelyek a továbbtanuláshoz, az MA szintű képzésnél is előnyösek lehetnek.

A hallgatók tanulásának támogatására a főiskolán rendelkezésre állnak az egyes tárgyakhoz kapcsolódó, az oktatók által készített **jegyzetanyagok, tankönyvek**. Az oktatók a jegyzeteket folyamatosan, az adott tárgynak és a szakterület tendenciáinak megfelelően frissítik.

Minden oktatónk a saját szakterületén megismerteti a hallgatókkal a kapcsolatos szakirodalmi forrásokat, és ezek folyamatos követésére ösztönzi a hallgatókat. Az oktatók emellett irányított szakirodalmi tájékoztatást adnak a hallgatóknak – például a hallgatók által leginkább látogatott helyeken plakátok, ismertetőik kihelyezésével.

A szakirodalom és a legfrissebb tudományos eredmények megismerésére ösztönzi továbbá hallgatóinkat a főiskola által szervezett tudományos konferenciákon való részvétel is. A Tomori Pál Főiskola évente két alkalommal rendez szakmai **konferenciát**; tavasszal egy specifikus témát feldolgozó, ősszel pedig a Magyar Tudomány Napja alkalmából egy interdiszciplináris témájú rendezvényt. Minden rendezvényen a hallgatók részvétele támogatott és ingyenes.

Az oktatás nemzetközi jellegét az **Erasmus programban** való részvételünk is segíti. Mind hallgatóink, mind oktatóink jelentős tapasztalatot szerezhettek Erasmus partner-intézményeinkben, és meghívást kaptak konferenciáikra is. Intézményünk is fogadott Erasmus hallgatókat és oktatókat.

A főiskolán a hallgatókkal való kiemelt foglalkozás túlmutat az oktatási tevékenységen, és többek között a hallgatók tudományos munkába való bevonását, és a kapcsolati háló kialakításának ösztönzését is támogatja.

A beiratkozáskor a hallgatóink számára minden évben részletes tájékoztatást adunk az oktatási folyamatról, felvázoljuk számukra az ezzel kapcsolatos, oktatási és tudományos tevékenységet érintő feladatokat.

Szakmai gyakorlat:

A külföldi és belföldi szakmai gyakorlat is tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 800 óra, részidős képzésben 400 óra) összefüggő gyakorlat.

Alapelvek:

- 1) A szakmai gyakorlat valós helyzetben, tényleges gazdasági tevékenységet folytató intézményeknél, vagy azok részben önálló gazdálkodási szervezeteinél végzendő.
- 2) Optimálisnak tűnik a szakmai gyakorlat és a szakdolgozati téma egymásra épülése, amelynek keretében a szakmai gyakorlatból szerzett tapasztalat és annak adatai válnak a szakdolgozat feldolgozandó és értékelendő adathalmazává. Különösen jó megoldás, ha a szakdolgozatot a belső bíráló mellett külső bírálóként a belföldi szakmai gyakorlatnak helyet adó intézmény gazdasági vezetője értékeli.
- 3) A szakmai gyakorlat ilyen elvek szerinti megszervezése jelentős mértékben hozzájárul a felsőoktatási intézmény és a gazdasági élet valós szereplői közti kapcsolatok bővítéséhez és minőségi javításához.
- 4) Nem tartjuk kizártnak, hogy egyéni vállalkozók is lehetőséget biztosítsanak a hallgatók fogadására, ezzel a kisvállalkozói szféra is bevonásra kerül.
- 5) A szakmai gyakorlat magában rejti annak a lehetőségét, hogy a hallgatóink egy része a diploma megszerzése után már számára ismerős helyen nyerjen alkalmazást.
- 6) A termelői szférával ily módon történő közvetlen kapcsolattartás lehetőséget biztosíthat a levelező tagozatos hallgatóink létszámának bővítéséhez is.
- 7) A külkapcsolatokkal rendelkező intézményekben gyakorlatot teljesítő hallgatók visszajelzései révén a Főiskola nemzetközi kapcsolatait is fejlesztheti.
- 8) Minthogy a szakmai gyakorlatot végző hallgatóink a legkorszerűbb elméleti ismeretekkel rendelkeznek, e korszerű ismereteik és szemléletmódjuk egy részét közvetlenül át tudják adni a termelői és vállalkozói szféra képviselőinek.

A szakmai gyakorlat értékelése:

- 1) A szakmai gyakorlat színhelyén megbízott vagy felkért gyakorlatvezető a Főiskola által kidolgozott és rendszeresített részletes kérdőíven értékeli (nem számszerűsítve) a hallgatónak a gyakorlat során nyújtott teljesítményét.
- 2) A kapott dokumentumok alapján a bíráló oktatók a szakfelelős irányításával állapítják meg a szakmai gyakorlathoz rendelt 30+20 kreditpont odaítélhetőségét.

A szakmai gyakorlat adatai:

- 1) A szakmai gyakorlat letöltése az oklevél megszerzésének feltétele, 30+20 kredit értékben kerül beszámításra.
- 2) Időtartama: 12+12 hét.
- 3) A szakmai gyakorlatot a hallgatók összefüggő formában, képzési helyen kívüli munkahelyen töltik, a munkahely és a Főiskola előzetes egyeztetése alapján.
- 4) A napi munkaidő: 8 óra (a gyakorlat vezetőjével egyeztetve).
- 5) A szakmai gyakorlatra vonatkozó munkavédelmi, munkajogi, biztosításokkal és szociális juttatásokkal kapcsolatos előírások maradéktalan teljesítése a szakmai gyakorlat színhelyéül szolgáló intézmény feladata.
- 6) A szakmai gyakorlatot a szakfelelős által kijelölt oktató felügyeli, aki a gyakorlat folyamán legalább 2 alkalommal köteles a gyakorlatnak helyet biztosító munkahelyet felkeresni.
- 7) A szakmai gyakorlatot megelőzően a Főiskola rektora és a gyakorlat színhelyéül szolgáló intézmény vezetője írásos megállapodást köt, amely rögzíti a fentiekben részletezett követelményeket és kritériumokat.
- 8) A szakmai gyakorlatok megszervezésébe be kell vonni a területileg illetékes Kereskedelmi és Iparkamarát is.
- 9) Amennyiben a szakmai gyakorlatot biztosító intézmény a hallgatónak pénzbeli juttatást is felkínál, úgy a hallgatói ösztöndíj folyósítása szüneteltetendő abban az esetben, ha a juttatás meghaladja a hallgató ösztöndíjának kétszeresét.

Az abszolutórium megszerzésének követelményei:

- 1) 180+30 tanulmányi kredit
- 2) a mintatantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelmények teljesítése
- 3) kritériumkövetelmények (idegen nyelvi és testnevelés) teljesítése (csak nappali tagozatos hallgatóknál)

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- 1) abszolutórium megszerzése
- 2) a szaknak megfelelő képesítési követelményekben meghatározott kreditpont teljesítése

3) két bíráló által elfogadott szakdolgozat

Szakdolgozat:

A szakdolgozat olyan konkrét szakterületen adódó, a választott specializációhoz kötődő feladat megoldása vagy kutatási feladat kidolgozása, amely a hallgató tanulmányai során megszerzett ismereteire támaszkodva, kiegészítő szakirodalmak tanulmányozásával a belső és külső konzulensek irányításával egy félév alatt elkészíthető. A jelölt a szakdolgozattal igazolja, hogy kellő jártasságot szerzett a tanult ismeretanyag gyakorlati alkalmazásában, képes feladatainak elvégzésére és a tananyagon túl jártas egyéb szakirodalmakban is, amelyet értékteremtő módon, önállóan is képes alkalmazni.

Zárávizsga:

A **zárávizsga** két fő részből áll építve a nemzetközi gazdálkodás szakmai programjára: a) zárávizsga elméleti tételei, valamint b) a szakdolgozat írott értékelése + védésének eredménye.

A **zárávizsga elméleti tételei** a nemzetközi gazdálkodás szakmai általános ismereteit ölelik fel. A **szakdolgozat** a BA képzés teljesítésének megfelelően elméleti és gyakorlati részekből áll: magába foglalja a szakhoz kapcsolódó elméleti háttér ismeretét, új szakirodalmi források feltárásával. Ezen felül a témához kapcsolódó konkrét nemzetközi elemzést, ami lehet makro-szintű, országhoz nemzetközi régióhoz kapcsolódó vagy mikro-szintű elemzés nemzetközi vállalati, intézményi szintű projektfeladat kidolgozása.

A Főiskola TvSZ-a, valamint a Szakdolgozat készítési szabályzata részletesen szabályozza a szakdolgozatok készítését. A hallgatók felkészülését, a szakdolgozat készítését témavezető, (külső és belső) konzulens irányítja. Ha a hallgató külső konzulens irányításával írja a szakdolgozatát, mellette belső konzulens is kell választania. A szakdolgozatok értékelését két bíráló végzi, egy külső értékelő, aki megfelelő szakmai végzettséggel rendelkező szakember és a belső bíráló, így biztosítva az akadémiai és gyakorlati jártasság megfelelő értékelését.

A zárávizsgán a hallgatók a szakdolgozatot prezentáció keretében ismertetik és a vizsgabizottság kérdéseire válaszolnak.

A vizsgabizottság tagjai között, elnökként közreműködik nemzetközi vállalat vagy nemzetközi intézmény, vállalat és intézmény külgazdasági kapcsolataival foglalkozó szakembere.

A zárávizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

A zárávizsga részei:

1) A szakmai tárgyakat átfogó (komplex) szóbeli vizsga, amely közgazdasági, menedzsment és vállalati gazdaságtani területeket fog át. Összesen 10 tétel szerepel, amelyek mindegyike 3 alkérdést (a; b; c) tartalmaz, egymással összefüggő témakörökből. A kérdések összeállításának kettős célja van: egyrészt váljon nyilvánvalóvá a hallgatók szakmában való jártassága, rátermettsége, másrészt az, hogy milyen szinten tudják komplexen értelmezni a kérdéskört, tudnak-e rendszerben és összefüggésekben gondolkodni, valamint mennyire fejlett a kritikai szemléletük. Zárávizsgatárgyak: EU ismeretek, Nemzetközi kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági intézmények, Nemzetközi marketing, Nemzetközi gazdaságtan, Nemzetközi pénzügyek és ügyletek, Külgazdasági politika

2) A diplomamunka megvédése.

A zárávizsga eredménye:

1) a két opponens véleményének figyelembevételével a zárávizsga-bizottság által a szakdolgozat védésére adott osztályzatból,

2) a komplex szakmai vizsga osztályzatából és

Oklevél követelménye:

A zárávizsga feltételeinek teljesítése.

<u>Oklevél minősítése:</u>	kiváló	4,51-5,00
	jó	3,51-4,50
	közepes	2,51-3,50
	elégséges	2,00-2,50

Kitüntetési oklevelet kap az, aki a zárávizsga minden tantárgyából jeles eredményt ért el, szakdolgozatának osztályzata jeles, a teljes tanulmányi időszakra vonatkozó súlyozott tanulmányi átlaga legalább 3,51, továbbá osztályzatai között közepesnél alacsonyabb nincs.

Oklevélkiadás feltétele:

A felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele a sikeres zárávizsga.

<p>Nyelvi képzés: A Tomori Pál Főiskolán a nyelvi képzés a képesítési követelményeknek megfelelően illeszkedik a tanrendbe. A párhuzamos nyelvi kurzusokon a hallgatók előmeneteleik alapján kerülnek bevonásra a kezdő, középhaladó vagy haladó csoportok valamelyikébe. Az órákon a hallgatóknak adekvált, használható nyelvtudás átadására törekszünk, ezért az órákon 90 percből legalább 40-60 percet beszédgyakorlatra és az írás-, valamint olvasáskészség fejlesztésére fordítunk. A főiskolán oktató nyelvtanárok közreműködése révén a szaknyelvi oktatáshoz szükséges saját jegyzetek, illetve tankönyvek megírása, fejlesztése folyamatos. A nyelvi képzés helye a tantervben: 5-6 szemeszterben heti 4 óra szaknyelv</p>	
<p>A szak hallgatóinak felkészülési lehetőségei a mesterképzésbe való továbblépésre, Tehetséggondozás: A Nemzetközi gazdálkodás szakon végzett hallgatók különböző mesterszakokon folytathatják tanulmányukat Magyarországon vagy külföldi intézményekben is, amit az angol nyelvű szak megalapoz. A kiemelkedő képességű és ambiciózus hallgatók több lehetőség keretében is fejleszthetik szakmai ismereteiket a tantórákon kívül. TDK munkával, a Főiskola Kutatóközpontja projektjeibe bekapcsolódva és Erasmus hallgatóként is. A hallgatókat motiválhatja, hogy a TDK tevékenységért szabadon választható tárgyként kredit is kaphassanak. A Főiskola a külföldi részképzést a tantárgy-beszámítás (kredit-beszámítás) szabályai szerint ismeri el.</p>	
<p>Az előírt kimeneti szakmai kompetenciák és a megszerzésüket biztosító ismeretkörök, tantárgyak egymáshoz rendelése, áttekintő összegzése</p>	
<p>kialakítandó szakmai kompetenciák <i>(KKK 7. pont, tudás, képesség ....)</i></p>	<p>ismeretkörök/ tantárgyak</p>
<p>a) tudás</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gazdaságtudományok alapvető ismeretei: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ökonómiai alapok ismeretkör, 2. Matematikai ismeretkör, 3. Informatika-statisztika ismeretkör 4. Gazdaságtani ismeretkör, 13. Nemzetközi gazdaságtan ismeretkör
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gazdaság mikro és makro szerveződési szintje 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Számviteli ismeretkör, 6. Pénzügyi ismeretkör, 7. Marketing ismeretkör, 10. Menedzsment ismeretkör, 11. Jogi ismeretkör
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektben, teamben való együttműködés, etikai normák 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Informatikai ismeretkör, 9. Kommunikációs ismeretkör, 10. Menedzsment ismeretkör, 16. nemzetközi fejlesztési politikák és módszertana
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nemzetközi pénzügyi folyamatok 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nemzetközi gazdaságtan ismeretkör
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nemzetközi vállalkozások 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Nemzetközi marketing ismeretkör, 9. Kommunikációs ismeretkör, 11. Jogi ismeretkörben nemzetközi gazdasági jog, 10. Menedzsment ismeretkör,
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Külkereskedelmi folyamatok, külgazdasági politika 	<ol style="list-style-type: none"> 15. Nemzetközi politikai ismeretkör, 13. Nemzetközi gazdaságtan ismeretkör, 14. Nemzetközi integrációs ismeretkör, 17. Világgazdasági régiók ismeretkör
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hatékony kommunikáció 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Informatikai ismeretkör, 8. Nemzetközi marketing ismeretkör, 9. Kommunikációs ismeretkör,
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegen nyelv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Speciális ismeretkörben

b) képességei	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gazdasági tevékenységeket, projektet tervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet irányít és ellenőriz 	<p>10. Menedzsment ismeretkör, 16. Nemzetközi fejlesztési politikák ismeretkör</p> <p>A gazdasági és nemzetközi gazdálkodási ismeretkörök tárgyaiban e képességek fejlesztése megjelentik a tárgyak jellegének megfelelően</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elméletek és a módszerek alkalmazásával összefüggéseket tár fel, elemez, önálló következtetésekre jut 	<p>13. Nemzetközi gazdaságtan ismeretkör, 14. Nemzetközi integrációs ismeretkör, 15. Nemzetközi politikai ismeretkör, 16. Nemzetközi fejlesztési politikák és módszertana</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Értelmezi a világgazdasági folyamatokat 	<p>17. Világgazdasági régió ismeretkör, 14. Nemzetközi integrációs ismeretkör</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szakmai javaslatok, kommunikáció... 	<p>A gazdasági és a nemzetközi gazdálkodási ismeretkörökben ezek fejlesztése sok feladat által megjelenik, 9. Kommunikáció ismeretkör.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Csoportos feladatmegoldás 	<p>A gazdasági és nemzetközi gazdálkodási ismeretkörökben ezek fejlesztése sok projektfeladat által megjelenik, 10. Menedzsment ismeretkör, 14. Nemzetközi integrációs ismeretkör, 15. Nemzetközi politikai ismeretkör, 16. nemzetközi fejlesztési politikák és módszertana,</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nemzetközi multikulturális környezetben végzett munka 	<p>8. Nemzetközi marketing és kommunikáció 10. menedzsment ismeretkörben Interkulturális menedzsment.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Angol nyelvű képzés 	<p>az idegen nyelvi kompetenciát teljesíti</p>
c) attitűdje	<p>A tantárgyi leírásokban részletesen megjelenik, a képzés során a probléma-érzékenység, az új iránti fogékonyság, a kezdeményező magatartás, fejlesztés iránti fogékonyság, szakmai fejlődés külön- külön meghatározva a tárgyak sajátosságainak megfelelően, 12. Társadalomtudományi ismeretkör,</p>
d) autonómia és felelősség	<p>A gazdasági és nemzetközi gazdálkodási ismeretkörökben ezek a kompetenciák a tantárgyak specifikus jellege szerint megjelennek, 12. Társadalomtudományi ismeretkör</p>

A KÉPZÉS TARTALMA

A képzés programja; a szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése) - Levelező

ismeretkörök a *KKK. 8.1. alapján és tantárgyaik <i>felelősök</i>	félévek								tantárgy kreditsz áma	számonk érés koll / gyj /egyéb	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			
	tantárgy <u>féléves</u> tanóraszám, tanóratípusa (ea / sz / gy / konz) /kreditértéke										
Közgazdaságtani, módszertani és üzleti alapozó ismeretek (80-90 kr)											
1. Ökonómiai alapok ismeretkör – felelőse: Dr. Lipécz György – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40% (kredit%)											
1. Mikroökonómia <i>Dr. Lipécz György</i>	12 ea 12 gy									2+3	koll
2. Makroökonómia <i>Dr. Lipécz György</i>		12 ea 12 gy								2+3	koll
2. Matematikai ismeretkör - felelőse: Dr. Mester Péter –elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60 % (kredit%)											
1. Gazdasági matematika I. és II. <i>Dr. Mester Péter</i>	12 ea 12 gy	12 ea 12 gy								5+5	koll
3. Informatika-statisztika ismeretkör - felelőse: Dr. Mester Péter – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 20/80 % (kredit%)											
1. Informatika I. és II. <i>Dr. Megyesi Zoltán</i>	12 gy	12 gy								2+2	gyj
2. Statisztika I. és II. <i>Dr. Megyesi Zoltán</i>		12 ea 12 gy	12 gy							2+6	gyj
4. Gazdaságtan ismeretkör - felelőse: Dr. Ónalan, Mehmet Sercan – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40 % (kredit%)											
1. Vállalati gazdaságtan <i>Dr. Melles Hagos Tewolde</i>			12 ea 12 gy							3+2	koll
2. Környezet-gazdaságtan <i>Dr. Ónalan, Mehmet Sercan</i>						6 ea 6 gy				1+2	gyj
3. Bevezetés a regionális gazdaságtanba <i>Dr. Ónalan, Mehmet Sercan</i>				12 ea						3	koll
5. Számvitel ismeretkör - felelőse: Dr. Tewolde Melles Hagos– elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 70/30 % (kredit%)											
1. Számviteli alapok <i>Dr. Tewolde Melles Hagos</i>			12 ea 12 gy							3+2	koll
6. Pénzügy ismeretkör - felelőse: Gyulaffy Béláné Dr – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40 % (kredit%)											
1. Pénzügytan I. (Makropénzügyi folyamatok) <i>Gyulaffy Béláné Dr.</i>			12 ea 12 gy							3+2	koll
7. Marketing ismeretkör - felelőse: Dr. habil. Suhányi László – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: -40/60 % (kredit%)											
1. Marketing <i>Dr. Domboróczky Zoltán</i>			6 ea 6 gy							1+2	gyj
2. Piacelemzés és fejlesztés <i>Dr. Domboróczky Zoltán</i>				12 ea 12 gy						3+2	gyj

ismeretkörök a *KKK. 8.1. alapján és tantárgyaik felelősök	félévek								tantárgy kreditsz áma	számonk érés koll / gyj /egyéb
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	tantárgy <u>féléves</u> tanóraszám, tanóratípusa (ea / sz / gy / konz) /kreditértéke									
8. Jogi ismeretkör - felelőse: Dr. Tokodi Bence – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10 % (kredit%)										
1. Jogi alapismeretek <i>Dr. Tokodi Bence</i>	12 ea								3	koll
2. Gazdasági jog, nemzetközi gazdasági jog <i>Dr. Lattmann Tamás</i>		12 ea							3	koll
3. Üzleti etika <i>Holmár Krisztina</i>		12 gy							3	gyj
9. Kommunikáció ismeretkör - felelőse: Dr. Ujj András – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: -40/60 % (kredit%)										
1. Üzleti kommunikáció – vállalati kultúra <i>Dr. Ömür Önhon</i>	12 gy								3	gyj
4. Nemzetközi etikett és protokoll <i>Dr. Ömür Önhon</i>						12 gy			3	gyj
10. Szakmai idegen nyelv ismeretkör - felelőse: Dr. Fata Ildikó – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 45/55 % (kredit%)										
1. Szakmai idegen nyelv I. és II., angol és német <i>Dr. Fata Ildikó</i>					24 gy	24 gy			6	gyj
Alapozó ismeretek: Közgazdaságtani, módszertani és üzleti alapozó ismeretek	1. félév	2. félév	3. félév	4. félév	5. félév	6. félév	7. félév	8. félév		9 koll 14 gyj
óraszám összesen	36 48	48 60	42 54	24 12	0/0 24	18 30	0/0 0/0	0/0 0/0		
kredit összesen	7+11	9+14	10+11	6+2	0+3	1+8	0+0	0+0	33+49 =82	
Törzsanyag ismeretkörei - alapozó ismeretek: társadalomtudományi ismeretek (10-20 kr)										
11. Társadalomtudományi ismeretkör - felelőse: Dr. Frenyó Zoltán – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0 % (kredit%)										
1. Gazdaságtörténet <i>Dr. Frenyó Zoltán</i>	12 ea								3	koll
2. Filozófia <i>Dr. Frenyó Zoltán</i>			12 ea						2	koll
3. Szociológia <i>Rédei Csaba</i>	12 ea								2	koll
4. Pszichológia - gazdaságpszichológia <i>Dr. Lipécz György</i>		12 ea							2	koll
12. Nemzetközi integrációk ismeretkör - felelőse: Dr. Yavuzaslan, Abdulkerim – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10 % (kredit%)										
1. EU ismeretek ZV <i>Dr. Kovács Laura</i>				12 ea					3	koll
2. Nemzetközi kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági intézmények ZV <i>Dr. Yavuzaslan, Abdulkerim</i>					12 ea 12 gy				3+2	koll
Társadalomtudományi ismeretek	1. félév	2. félév	3. félév	4. félév	5. félév	6. félév	7. félév	8. félév		6 koll

ismeretkörök a *KKK. 8.1. alapján és tantárgyaik felelősök	félévek								tantárgy kreditsz áma	számonk érés koll / gyj /egyéb
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	tantárgy <u>féléves</u> tanóraszám, tanóratípusa (ea / sz / gy / konz) /kreditértéke									
óraszám összesen	24 0/0	12 0/0	12 0/0	12 0/0	12 12	0/0 0/0	0/0 0/0	0/0 0/0		
kredit összesen	5+0	2+0	2+0	3+0	3+2	0+0	0+0	0+0	15+2 =17	
törzsanyag ismeretkörei - szakmai törzsanyag ismeretkörei (70-90 kr)										
13. Menedzsment ismeretkör - felelőse: Dr. habil. Suhányi László – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80 % (kredit%)										
1. Projekt és team menedzsment <i>Dr. Ónalan, Mehmet Sercan</i>				12 gy					4	gyj
2. Vezetés és szervezés <i>Eglesz Kálmán</i>				6 ea 6 gy					1+2	gyj
4. Közmenedzsment <i>Dr. habil. Suhányi László</i>					6 ea 6 gy				1+2	gyj
14. Nemzetközi menedzsment ismeretkör - felelőse: Dr. Kovács Laura – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60 % (kredit%)										
1. Interkulturális menedzsment <i>Dr. habil. Suhányi László</i>				12 ea					5	koll
2. Nemzetközi rendezvények szervezése és menedzsmentje <i>Dr. Kovács Laura</i>						6 ea 12 gy			1+3	gyj
15. Nemzetközi marketing ismeretkör - felelőse: Dr. habil. Suhányi László – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60 % (kredit%)										
1. Nemzetközi marketing ZV <i>Dr. habil. Suhányi László</i>						6 ea 6 gy			3+3	gyj
2. Nemzetközi tárgyalási stratégiák és taktikák <i>Dr. Yavuzaslan, Abdulkerim</i>						6 ea 6 gy			2+2	koll
16. Nemzetközi gazdaságtan ismeretkör - felelőse: Dr. Ömür Önhon – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20 % (kredit%)										
1. Nemzetközi gazdaságtan ZV <i>Dr. Ömür Önhon</i>			12 ea						3	koll
2. Nemzetközi pénzügyek és ügyletek ZV <i>Dr. Melles Hagos Tewolde</i>					6 ea 12 gy				2+2	gyj
3. Világ gazdasági folyamatok <i>Dr. Bartus Sándor Tamás</i>			12 ea						3	koll
17. Nemzetközi politika ismeretkör - felelőse: Dr. Kovács Laura – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20 % (kredit%)										
1. Külgazdasági politika ZV <i>Dr. Kovács Laura</i>				12 ea					3	koll
2. Az EU közösségi politikái <i>Dr. Lattmann Tamás</i>				12 ea 12 gy					3+2	koll
18. Nemzetközi fejlesztési politikák ismeretkör - felelőse: Dr. Pál Monika Éva – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 40/60 % (kredit%)										

ismeretkörök a *KKK. 8.1. alapján és tantárgyaik felelősök	félévek								tantárgy kreditsz áma	számonk érés koll / gyj /egyéb
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	tantárgy <u>féléves</u> tanóraszám, tanóratípusa (ea / sz / gy / konz) /kreditértéke									
1. Nemzetközi fejlesztési politikák <i>Dr. Pál Monika Éva</i>					12 ea 12 gy				3+3	koll
2. Nemzetközi fejlesztések módszertana <i>Dr. Pál Monika Éva</i>						12 ea 12 gy			3+3	koll
19. Világ gazdasági régiók ismeretkör- felelőse: Dr. Bariscil, Ahmet – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 40/60 % (kredit%)										
1. Világ gazdasági régiók és folyamatok Ázsia <i>Dr. Bariscil, Ahmet</i>				12 ea 6 gy					3+1	koll
2. Világ gazdasági régiók és folyamatok Amerika <i>Dr. Yavuzaslan, Abdulkerim</i>						12 ea 6 gy			3+1	koll
3. Világ gazdasági régiók és folyamatok Afrika <i>Dr. Bariscil, Ahmet</i>					12 ea 6 gy				3+1	koll
Szakmai törzsanyag	1. félév	2. félév	3. félév	4. félév	5. félév	6. félév	7. félév	8. félév		11 koll 8 gyj
óraszám összesen	0/0	0/0	4/60	54	36	42	0/0	0/0		
kredit összesen	0+0	0+0	6+0	15+9	9+8	12+12	0+0	0+0	42+29	=71
20. Speciális tantervi egység ismeretkör - felelőse Dr. Fata Ildikó – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 0/100 (kredit%)										
1. Testnevelés	12 gy	12 gy							0	krj
2. Idegen nyelv	12 gy	12 gy	12 gy	12 gy					0	krj
3. Szakdolgozat								X	10	krj
szabadon választhatók (az adott szak KKK-ja szerint, többnyire legalább az összkreditek 5%-a)										
a választás biztosítása, a felvétel lehetőségei, gyakorlata a szakon: pl. a felsőoktatási intézményben/karon/... meghirdetett tantárgyakból szabadon, pl. összesen 10 kr										
1. Szabadon választható I.	12gy								3	gyj
2. Szabadon választható II.					12gy				4	gyj
3. Szabadon választható III.						12gy			3	gyj
Szabadon választható összesen:										
Szabadon választható tárgyak listája (egy-egy tárgy választható az egyes félévekben)										
Termelésmenedzsment					12gy				3	gyj
Pénzmosás elleni küzdelem					12gy				3	gyj
Érvelésmélet és technika					12gy				4	gyj
Biztonságpolitika					12gy				3	gyj
A korrupció gazdasági vetületei					12gy				4	gyj
Érvelésmélet és technika					12gy				3	gyj

Gazdaságvédelem	12gy								4	gyj
Karrierépítés	12gy								3	gyj
Minőségmenedzsment alapjai	12gy								4	gyj
Vámismeretek - vámunió, vámpolitika	12gy								4	gyj
TDK	12gy								3	gyj
szakmai gyakorlat (az adott szak KKK-ja szerint):										
1. Külföldi szakmai gyakorlat							X		30	krj
1. Beföldi szakmai gyakorlat								X	20	krj
a szakon	1. félév	2. félév	3. félév	4. félév	5. félév	6. félév	7. félév	8. félév		
óraszám összesen	60 84	60 84	78 66	90 60	48 84	60 84	0/0 0/0	0/0 0/0		24 koll. 20 gyj 4 kri
kredit összesen	12+14 =26	11+14= 25	18+1 1=29	24+11 =35	12+17= 29	13+23= 36	30	30	90+150= 240	

ISMERETKÖRÖK/TANTÁRGYI PROGRAMOK, TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Az ismeretkör: Ökonómiai alapok
 Kredittartománya (max. 12 kr.): 10
 Tantárgyai: 1) Mikroökonómia; 2) Makroökonómia

1. Tantárgy neve: MIKROÖKONÓMIA	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Microeconomics	A tantárgy kódja(i): 02L
Tantárgy felelőse: Dr. Lipécz György, nyugalmazott főiskolai tanár, vendégoktató PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Melles Hagos Tewolde, főiskolai tanár, PhD	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), prezentáció értékelése az órán azonnal megtörténik	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Az alapvető közgazdasági ismeretek révén a gazdaság mozgástörvényeinek, a valós társadalmi összefüggéseknek és kölcsönhatásoknak a megismerése. A mikroökonómia kapcsolatrendszereinek bemutatásával a gazdasági cselekvések nemzetközi szintű mozdítórugóinak megértése, a gazdasági kérdésekben történő eligazodás segítése. A tantárgy előkészíti és megalapozza az alkalmazott gazdaságtudományi tárgyak oktatását.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fogyasztói magatartás és kereslet. Horizontális összegzés, költségvetési egyenes 2. Közömbösségi görbék. Jövedelem, árak, optimalizálása a kardinális és ordinális elméletben. 3. Piaci kereslet. Keresletrugalmasságok és fogyasztói többlet 4. Vállalkozások, hatékonyság, munkamegosztás, termelés. Optimalizálás 5. Költségek. Költségfajták és összefüggéseik 6. Profitmaximalizálás és kínálat tökéletes versenyben. 1. Zárthelyi dolgozat 7. 1. Zárthelyi dolgozat (3. konzultációs alkalom); A monopólium kínálati magatartása 	

8. Oligopol piacok: Profitmaximalizálás független oligopol akciónál, monopolisztikus verseny; Profitmaximalizálás összejátszás esetén
9. A termelési tényezők piaca. A termelési tényezők optimuma tökéletes versenyben
10. Monopolhatások az erőforrások piacán; optimum az erőforrásoknál monopolhatások érvényesülésekor
11. Piaci elégtelenségek és közjavak. Piaci elégtelenségek és vertikális összegzés
12. Prezentációk

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Bánhegyi Tiborné dr.: Mikroökonómia I. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2014. ISBN 9786158072786 (75 oldal)

Dr. Daubner Katalin: Mikroökonómia II. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2007. ISBN 9786158072793 (93 oldal)

Tompáné Dr. Daubner Katalin: Mikroökonómia példatár I. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2014. ISBN 9786158168403 (118 oldal)

Tompáné Dr. Daubner Katalin: Mikroökonómia példatár II. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2014. ISBN 9786158168410 (88 oldal)

[James D. Gwartney](#) – [Richard L. Stroup](#) – [Russell S. Sobel](#) – [David A. Macpher](#): Microeconomics: Private & Public Choice, 17th Edition, Cengage Edition, 2022.

Ajánlott irodalom:

Kopányi Mihály (Szerk.): Mikroökonómia. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009. ISBN: 9789630585675

Gilányi Zsolt: Közgazdaságtan II. A társadalmi meggazdagodás tudományának alapjai. Egyetemi jegyzet A Mikro- és Makroökonómia című tárgyhoz, 2018.

N. Gregory Mankiw – Mark P. Taylor: Microeconomics, 5th Edition, Cengage Edition, 2020. ISBN 9781473768550

Paul A. Samuelson – William D. Nordhaus: Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2018. ISBN 9789630597814

Solt Katalin: Mikroökonómia. TRI-MESTER Kiadó, Tatabánya, 2001. ISBN: 9789639561168

Egyéb oktatási segédanyagok: belső főiskolai jegyzetek és példatárak

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri a fogyasztói magatartás és a termelői magatartás, az egyéni és a vállalati döntések gazdaságelméleti alapjait
- a különböző output- és input-piaci szerkezeteket
- a piaci elégtelenségek fogalmát, gazdasági és társadalmi jóléti hatását

b) képességei

- képes a piaci szerkezet mérésére
- képes a piaci folyamatokat elemezni és értékelni
- képes a vállalati költségfolyamatok áttekintésére és mérésére
- a termelési tényező kombinációk értékelésére

c) attitűdje

- nyitott a közgazdasági modellek iránt
- fogékony az absztrakt gondolkodásmódra
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséggel részt vesz a gazdasági ügyekkel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: MAKROÖKONÓMIA	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Macroeconomics	A tantárgy kódja(i): 08L
Tantárgy felelőse: Dr. Lipécz György, nyugalmazott főiskolai tanár, vendégoktató PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Melles Hagos Tewolde, főiskolai tanár, PhD	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), prezentáció értékelése az órán azonnal megtörténik	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar):	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A makroökonómia célja a gazdasági események megértését és a gazdaságpolitikai beavatkozások várható hatásainak elemzését segítő fogalmak és módszertani elemek bemutatása. A Makroökonómia nevű tárgy ezen belül segítséget nyújt a hallgatóknak a makrofolyamatok rendszerének, a makrofolyamatok mozgatórugóinak, illetve a makrogazdasági szereplők tevékenysége következményeinek megértésében. A tantárgy előkészíti és megalapozza az alkalmazott közgazdasági tárgyak oktatását.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A makro- és mikroökonómia alapösszefüggései 2. A termékek és jövedelmek áramlása a makrogazdasági szektorok között 3. A makrogazdasági szereplők tevékenységének számbavétele. SNA rendszer 4. A pénz és pénzügyi rendszer a modern gazdaságban 5. Az árupiac és működése. IS rendszer összefüggései. A pénzpiac működése. LM rendszer összefüggései; Makrogazdasági kereslet, IS-LM rendszer. 6. 1 Zárthelyi dolgozat. A munkapiac és működése, a foglalkoztatás és munkanélküliség kérdései 7. Makrogazdasági kínálat és vizsgálata, illetve makrogazdasági egyensúly vizsgálata tökéletes és nem tökéletes munkapiac mellett 8. Az állam szerepe a makrofolyamatok irányításában 9. A költségvetési politika, eszközei és szerepük a munkafolyamatok alakulásában 10. Monetáris politika szerepe és kapcsolata az inflációs folyamatokkal. Phillips-görbe 11. Gazdasági növekedés, eszközei és hatásuk a növekedésre. Konjunktúraingadozás a 	

gazdasági életben

12. Prezentációk

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Frederic S. Mishkin: Makroökonómia – Gazdaságpolitika és gyakorlata. Alinea Kiadó, 2020.

N. Gregory Mankiw – Mark P. Taylor: Macroeconomics, 5th Edition, Cengage Edition, 2020. ISBN 9781473768567

Bánhegyi Tiborné dr.: Közgazdaságtan III. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. ISBN 9786156281050 (157 oldal)

Bánhegyi Tiborné dr.: Közgazdaságtan IV. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. ISBN 9786156281067 (136 oldal)

Bánhegyi Tiborné dr.: Makroökonómia példatár. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2014. ISBN 9786156281043 (122 oldal)

Ajánlott irodalom:

Gilányi Zsolt: Közgazdaságtan II. A társadalmi meggazdagodás tudományának alapjai. Egyetemi jegyzet A Mikro- és Makroökonómia című tárgyhoz, 2018.

William J. Baumol – Alan S. Blinder – John L. Solow: Macroeconomics: Principles & Policy, 14th Edition, Cengage Edition, 2020. ISBN 9781337794985

Meyer Dietmar – Solt Katalin: Makroökonómia. Aula Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 9789639698284

Solt Katalin: Makroökonómia. TRI Mester Bt. Tatabánya, 1997. ISBN 9630077965

Bock Gyula – Czagány László – Nagy Rózsa: Makroökonómiai feladatok. TRI Mester Bt. Tatabánya, 2001. ISBN 9630077981

Egyéb oktatási segédanyagok: belső főiskolai jegyzetek és példatárak

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgatók megismerik a makrojövedelem keletkezésének, elosztásának, felhasználásának folyamatát
- ismerik a makrojövedelem mérésének eszközrendszerét
- ismerik azokat a társadalmi-gazdasági tényezőket, amelyek a makrojövedelem növekedését befolyásolják
- megismerik az állam gazdaságpolitikai eszközrendszerét és ezeknek a makrojövedelemre gyakorolt hatását
- ismerik a piaci elégtelenségek fogalmát, gazdasági és társadalmi jóléti hatását

b) képességei

- képes a piaci szerkezet mérésére
- képes a piaci folyamatokat elemezni és értékelni
- képes a makrojövedelem áttekintésére és mérésére

c) attitűdje

- nyitott a közgazdasági modellek iránt
- fogékony az absztrakt gondolkodásmódra
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséggel részt vesz a gazdasági ügyekkel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Matematikai
 Kredittartománya (max. 12 kr.): 10
 Tantárgyai: 1) Gazdasági matematika I.; 2) Gazdasági matematika II.

1. Tantárgy neve: GAZDASÁGI MATEMATIKA I.	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Economic Mathematics I.	A tantárgy kódja(i): 01L
Tantárgy felelőse: Dr. Mester Péter, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Lipécz György, nyugalmazott főiskolai tanár, vendégoktató, Takács István Árpád, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók elsajátítják a matematika és a matematikai modellezés alapismereteit gazdasági területen, amelyek hozzájárulnak az üzleti kompetenciák kialakulásához. Példarendszeren keresztül ismerkednek meg a szükséges fogalmakkal, amelyek segítenek nekik a probléma meghatározásában, megértésében és a szükséges modellek alkalmazásában. Ezenkívül a tárgy feltárja a szükséges modellezési lehetőségeket informatikai támogatással, nyílt forráskódú felhőalapú problémamegoldási módszerek igénybevitelével is.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak, a tárgy jellemzői. A lineáris algebra elemei. 2. Mátrixok, vektorok – és gazdasági értelmezésük. Mátrixaritmetika. Összeadás, skalárral való szorzás. Vektorok skaláris szorzata és a mátrixszorzás. 3. Gazdasági alkalmazások és példák 4. Lineáris egyenletrendszerek. A Gauss-Jordan eljárás. Megoldhatósági problémák Pénzügyi számítások 5. Sorok, sorozatok, egyszerű sorösszegek. 6. A pénz időértéke. Jelenérték, jövőérték, egyszerű gazdasági és gazdaságossági számítások Differenciálszámítás 7. 1. Zárthelyi dolgozat. A derivált függvény, differenciál-hányados függvények szemléletes tartalma. A határérték szemléletes fogalma 8. Fontosabb függvények deriváltfüggvényei. Deriválási szabályok. Függvényelemzés, szélsőérték-hely keresés. 9. Gazdasági alkalmazások, keresleti függvény rugalmassága. Integrálszámítás 	

10. Határozatlan és határozott integrál. A primitív függvény és a határozatlan integrál.

11. A határozott integrál szemléletes tartalma. Newton-Leibniz tétel.

A többváltozós függvényekről röviden

12. A parciális deriváltak

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Dr. Mádi-Nagy Gergely: Gazdasági matematika I. Jegyzet. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. (78 oldal)

Jákli Gyula: Gazdasági matematika I. Példatár. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. (148 oldal)

Peter Hammond-Knut Sydsaeter: Matematika közgazdászoknak - Analízis - Lineáris algebra - Lineáris programozás. Aula Kiadó, 2006.

Ajánlott irodalom:

Dr. Csernyák László (Szerk.): Analízis. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2006. ISBN: 9789631958959. (254 oldal)

Pintér Lajos: Analízis II. – Speciális matematika tankönyvek Typotex Kiadó, Budapest, 2007. (322 oldal)

Thomas' Calculus: Early Transcendentals. Single Variable by George B. Thomas Jr., Maurice D. Weir, Joel R. Hass, ISBN-13 978-0321888549

Marvin L. Bittinger: Basic College Mathematics. ISBN-13 9780321931900

Elliott Mendelson: 3,000 Solved Problems in Calculus. McGraw-Hill Inc., 1988.

David Patrick: Introduction to Counting & Probability. AoPS Inc., 2013. (Text: 256 pages – Solutions: 120 pages)

Egyéb oktatási segédanyagok: Visszatekintők (I.) (Tematikus gyakorló feladatok megoldással) Feltöltve a Teams-be, illetve további teamsbe feltöltött feladatok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- megtanulják, hogyan lehet pontosan és szabatosan megfogalmazni, illetve milyen matematikai módszerekkel lehet megoldani a vizsgált problémákat
- olyan matematikai fogalmak és módszerek elsajátítása, amelyek ismerete, alkalmazása elengedhetetlenül szükségesek a további szaktárgyakhoz

b) képességei

- képes a logikus gondolkodásra
- képes a probléma felismerésére, a megfelelő matematikai eszköz kiválasztására, alkalmazására és eredményes értékelésére

c) attitűdje

- nyitott az absztrakt gondolkodásra, a konkrét problémák megoldásához az absztrakt matematikai eszközök megtalálására.
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- Képes választani az elméletileg rendelkezésre álló megközelítési lehetőségek közül, képes azt megindokolni, képes érvelni mellette.

2. Tantárgy neve: GAZDASÁGI MATEMATIKA II.	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Economic Mathematics II.	A tantárgy kódja(i): 07L
Tantárgy felelőse: Dr. Mester Péter, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Takács István Árpád, óraadó tanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók elsajátítják a matematika és a matematikai modellezés alapismereteit gazdasági környezetben, amelyek hozzájárulnak az üzleti kompetenciák kialakulásához. A hallgatók a tárgy elsajátítása során megismerik a szükséges fogalmakat példarendszeren keresztül, amely segítséget nyújt számukra a probléma meghatározásában, megértésében és a szükséges modellek alkalmazásában. A valószínűségszámítás elméletben a táblázatkezelő szoftveralkalmazás, a lineáris algebra és operációkutatási elemei a szemeszter során a kialakítandó gazdasági matematikai kompetenciák fejlesztésén alapulnak.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak. Kombinatorika (az összeszámlálás tudománya). Permutációk, variációk, kombinációk. 2. Kísérlet, esemény, ellentett esemény. Eseményalgebra. 3. Események valószínűsége. A relatív gyakoriság és a valószínűség. 4. A klasszikus valószínűségi mező. A geometriai valószínűségi mező. 5. A feltételes valószínűség. A teljes valószínűség tétele és a Bayes tétel. 6. Események függetlensége 7. Valószínűségi változók. Dízskrét és folytonos valószínűségi változók. 8. Eloszlás függvény és sűrűség függvény. Várható érték és szórás. 9. Fontosabb eloszlások. Binomiális, hipergeometrikus eloszlás. 10. Poisson, exponenciális eloszlás. 11. Normális eloszlás. A standard normális eloszlás. 12. Nagy számok törvénye. 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Solt György: Valószínűségszámítás példatár. Műszaki Könyvkiadó, Bolyai könyvek, Budapest, 2010. ISBN 978963163037-(265 oldal) Jákli Gyula: Gazdasági matematika 2. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2008. (76 oldal) Budaházy György: Gazdasági matematika III. Példatár. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. (106 oldal) Budaházy György: Gazdasági matematika IV. Példatár. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. (88 oldal) Denkinger Géza: Valószínűségszámítási gyakorlatok, Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.</p>	
Ajánlott irodalom:	

Elliott Mendelson: 3,000 Solved Problems in Calculus. McGraw-Hill Inc., 1988.

David Patrick: Introduction to Counting & Probability. AoPS Inc., 2013. (Text: 256 pages – Solutions: 120 pages)

Exercises for Introductory statistics and probability By K. M Brown ISBN-13 9781500648459

Nemetz Tibor: Valószínűségszámítás. Typotex Kiadó, 2010. ISBN 9789632791647 (292 oldal)

Dr. Csernyák László (Szerk.): Valószínűségszámítás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2009. ISBN 978963195949-9 (215 oldal)

Solt György: Valószínűségszámítás példatár. Műszaki Könyvkiadó, Bolyai könyvek, Budapest, 2010. ISBN 978963163037-(265 oldal)

Scharnitzky Viktor: Mátrixszámítás példatár. Műszaki Könyvkiadó, Bolyai könyvek, Budapest 2008. ISBN 9789631630053 (339 oldal)

Knut Sydsaeter – Peter Hammond – Arne Strom – Andrés Carvajal: Essential Mathematics for Economic Analysis. 5/E, Pearson Education, 2016. ISBN-10 1292074612; ISBN-13 9781292074610 Paper (832 pp)

Introduction to probability, statistics and random processes By hossein Pishro-Nik ISBN-13 9780990637202

Egyéb oktatási segédanyagok: Visszatekintők (I.) (Tematikus gyakorló feladatok megoldással) Feltöltve a Teams-be, illetve további teamsbe feltöltött feladatok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri és érti a mindennapi valószínűség és az egzakt matematikai valószínűség-fogalom különbségét.
- Ismeri a valószínűségszámítás alapfogalmait, alkalmazási lehetőségeit, hogyan lehet pontosan és szabatosan megfogalmazni, illetve milyen matematikai módszerekkel lehet megoldani a vizsgált problémákat.
- olyan matematikai fogalmak és módszerek elsajátítása, amelyek ismerete, alkalmazása elengedhetetlenül szükségesek a további szaktárgyakhoz.

b) képességei

- képes a konkrét problémák megoldásánál pontosan és szabatosan megfogalmazni
- képes a probléma felismerésére, a megfelelő matematikai eszköz kiválasztására, alkalmazására és eredményes értékelésére

c) attitűdje

- nyitott az absztrakt gondolkodásra, a konkrét problémák megoldásához a megfelelő absztrakt matematikai eszközök megtalálására.
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes választani az elméletileg rendelkezésre álló megközelítési lehetőségek közül, képes azt megindokolni, képes érvelni mellette

Az ismeretkör: Informatika-statisztika
Kredittartománya (max. 12 kr.): 12
Tantárgyai: 1) Informatika I.; 2) Informatika II.; 3) Statisztika I.; 4) Statisztika II.

1. Tantárgy neve: INFORMATIKA I.	Kreditértéke: 2
A tantárgy neve angolul: Computer Science I.	A tantárgy kódja(i): 108L
Tantárgy felelőse: Dr. Mester Péter, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Szilvási Attila, óraadó tanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy olyan ismereteket nyújt, melyek jól hasznosíthatók a hallgatók tanulmányai során (pl. önálló feladatok, szakdolgozat), valamint jelenlegi, illetve jövőbeli munkájuk során (pl. önálló forrás- és adatgyűjtés, jelentéskészítés, modellezés, döntés előkészítés támogatása). Ezen eszközhasználati és szemléletbeli képességek természetesen a későbbi, informatikai, illetve adatelemző jellegű tárgyak teljesítésében is felhasználhatók lesznek. A kurzus elvégzése után a hallgató képes lesz önálló szövegszerkesztési feladatok elvégzésére, illetve akár komplex (matematikai, statisztikai, elemzői) feladatok modellezésére, megoldására Microsoft Excel rendszerben.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Microsoft Word szövegszerkesztő bemutatása, az aktuálisan oktatott verzió újdonságai, sajátosságai, esetleges változásai a megelőző verzióhoz képest 2. Szövegszerkesztési feladatok általános összefoglalása, a Microsoft Word adta lehetőségek taglalása 3. Új dokumentum és dokumentum mentése, dokumentum szerkesztése. Szöveg formázása, stílusok, betűformázás, bekezdés formázása, oldalak formázása, index, lábjegyzet, csere és keresés 4. Dokumentum, boríték és címke. Munka a képekkel. Sablonok. Hasábok, táblázatok. Tabulátorok. Körlevél 5. Tartalomjegyzék készítése, tippek, trükkök a szakdolgozat elkészítésének megkönnyítésére 6. 1. Zárthelyi dolgozat (Word) 7. Microsoft Excel bemutatása, az aktuálisan oktatott verzió újdonságai, sajátosságai, esetleges változásai a megelőző verzióhoz képest 8. Munkafüzet létrehozása, módosítása, formázása és nyomtatása. Képletek, elemi függvények, diagramok, függvények 9. Számok formázása, elrendezése. Szegélykészítés, színbeállítások 10. Összetett, beágyazott függvények bemutatása, gyakorlása 11. Komplex matematikai, statisztikai, illetve operációkutatási (pl. szállítási feladatok) megoldása Microsoft Excel segítségével 	

12. 2. Zárthelyi dolgozat (Excel) (Utolsó konzultáció)

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom*

Kötelező irodalom:

Bártfai Barnabás: Office 2007. BBS-INFO, Budapest, 2008. ISBN 9789639425262 (464 oldal)

Bártfai Barnabás: Word 2016 zsebkönyv. BBS-INFO és INFORM, Budapest, 2016. ISBN 9786155477270

Bártfai Barnabás: Excel 2016 zsebkönyv. BBS-INFO és INFORM, Budapest, 2016. ISBN 9786155477256

Ajánlott irodalom:

Bártfai Barnabás: Excel a gyakorlatban – Gyakorlati példákkal és azok részletes megoldási leírásaival. BBS-INFO, Budapest, 2015. ISBN 9786155477164

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri a szövegszerkesztés és a táblázatkezelés alapelveit

b) képességei

- képessé válik bármilyen típusú szöveges dokumentum elkészítésére
- képes egyéni ismereteivel (matematikai, gazdasági, stb.) összhangban lévő táblázatok javítására, módosítására
- magas szinten tud kezelni egy, a mindennapi életben használt szövegszerkesztő és táblázatkezelő programot
- képes forráselemzések elvégzésére

c) attitűdje

- nyitott az információs technológia iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: INFORMATIKA II.	Kreditértéke: 2
A tantárgy neve angolul: Computer Science II.	A tantárgy kódja(i): 115L
Tantárgy felelőse: Dr. Mester Péter, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Szilvási Attila, óraadó tanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja az alapvető prezentációkészítési tudás elsajátítása, melyet a hallgató a későbbi tanulmányai során könnyedén tud kamatoztatni. A prezentációkészítés mellett fontos tudásanyag birtokába kerül a hallgató az adatbáziskezelés tekintetében is. Összetett lekérdezések, azok minden típusa és vegyítése is taglalásra kerül.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Microsoft Power Point aktuálisan oktatott verzió újdonságai, sajátosságai, esetleges változásai a megelőző verzióhoz képest, Diák típusainak megismerése, használatuknak taglalása, szövegformázás 2. Táblázat beszúrás és formázás. Diagramok beszúrása és formázása 3. Dia háttérének, általános kinézetének formázási lehetőségei 4. Képek hozzáadása a prezentációhoz, speciális hatások (hangok és háttérzene, mozgóképek, animációk, átmenetek). Diavetítés testre szabása 5. Microsoft Power Point, mint „weblapszerkesztő” bemutatása 6. 1. Zárthelyi dolgozat (Power Point) 7. Microsoft Access aktuálisan oktatott verzió újdonságai, sajátosságai, esetleges változásai a megelőző verzióhoz képest 8. Tábla létrehozása, tervező nézet, táblavarázsló, adattípusok, mezők megadása. Rekordok szerkesztése, adatok megjelenítése, szűrés és rendezés. Kulcs, táblák közötti kapcsolat 9. Lekérdezés varázsló, kritériumok, eredményhalmazok, gyakran használt függvények. Akció lekérdezések (táblakészítő-, frissítő-, törlő-, hozzáfűző lekérdezés) 10. Űrlapok nézetei, létrehozása, tulajdonságok. Jelentés felépítése, nézetei. Adatok csoportosítása, összesítése. Adatok exportálása, importálása 11. Szerkesztő funkció megismerése, a lekérdezések tekintetében, Szerkesztő funkció függvényeinek bemutatása, Microsoft Excel párhuzam 12. 2. Zárthelyi dolgozat (Access) 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>	
<p>Kötelező irodalom: Bártfai Barnabás: Power Point 2016 zsebkönyv. BBS-INFO és INFORM, Budapest, 2016. ISBN 9786155477294 Bártfai Barnabás: Access 2016 zsebkönyv. BBS-INFO és INFORM, Budapest, 2016. ISBN 9786155477348</p> <p>Ajánlott irodalom:</p>	

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató ismeri az informatív prezentációkészítés módszereit, eszközeit
- megismeri az adatbáziskezelés alapelveit

b) képességei

- képes bármilyen típusú adatbázis kezelésére
- képes bármilyen témából prezentációs anyag összeállítására
- magas szinten tudja kezelni egy integrált rendszer irodai programcsomag elemeit
- képes forráselemzések elvégzésére

c) attitűdje

- nyitott az információs technológia iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

3. Tantárgy neve: STATISZTIKA I.	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Statistical Science I.	A tantárgy kódja(i): 910L, 10L
Tantárgy felelőse: Dr. Mester Péter, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Lipécz György, nyugalmazott főiskolai tanár, vendégoktató; Márton Attila, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 30/70%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 házi dolgozat elkészítése (számítógépes feladat)	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, házi dolgozat értékelése az órán megadott szempontok szerint, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A legfontosabb leíró statisztikai módszerek megismerése és készség szintű elsajátítása. A kvantitatív módszerekkel végzett elemzési lehetőségek elsajátítása.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak, a tárgy jellemzői. 2. Viszonyszámok. 3. Az információsűrítés elemi eszközei: csoportokra bontott sokaság, empirikus eloszlások, gyakorisági sorok 4. Számítógépes gyakorlatok Excellel 5. Helyzeti középértékek: módusz, medián, és egyéb kvantilisek. 6. Számított középértékek: átlagok. 7. 1. Zárthelyi dolgozat; Szóródási mutatók. 8. Koncentráció, Lorenz görbe 9. Index-számítás (Érték-, ár és volumenindex) 10. A főátlagok összehasonlítása standardizálással. 11. Sztochasztikus kapcsolatok 1. Asszociáció 12. Sztochasztikus kapcsolatok 2. Vegyes kapcsolat 13. Sztochasztikus kapcsolatok 3. Korreláció, lineáris regresszió 14. Idősorok. 15. Számítógépes gyakorlatok Excellel; 2. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
Lipécz György – Kuti Éva: Leíró statisztika: alapösszefüggések és számítási gyakorlat. Főiskolai e-jegyzet, Általános Vállalkozási Főiskola, Budapest, 2012. ISBN 9789638768681 (187 oldal) (Feltöltve a Teams Tartalomtárba)	
Budaházy György: Statisztika 1. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2006.	
Budaházy György: Statisztika példatár. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2006.	
Ajánlott irodalom:	
Kerékgyártó Györgyné – L. Balogh Irén – Sugár András – Szarvas Beatrix: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben. Akadémiai Kiadó 2017	
W. Peschek – B. Kröpl – E. Schneider – A. Schönlib: Alkalmazott statisztika. Műszaki Könyvkiadó,	

Budapest, 2000.

Hajdú – Herman – Pintér – Rappai – Rédey: Statisztika I.-II. Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1999.

Statisztika képletgyűjtemény. Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs

Statisztika példatár. Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs

Egyéb oktatási segédanyagok: Az Teams-be feltöltött gyakorló feladatsorok, kiegészítő anyagok, útmutatások

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgatók ismerjék az alapvető statisztikai módszereket
- ismerjék a statisztikai alapfogalmakat, a sokaság, ismérv fogalmát, azok fajtáit
- ismerjék a statisztikai sorok, táblák fajtáit
- ismerjék a csoportosított sokaság fogalmát, és tudják elemezni ezeket viszonyszámokkal, átlagokkal és szórásokkal
- ismerjék a standardizálás lényegét, alkalmazási lehetőségeit
- ismerjék az indexszámítás alapjait időbeli s térbeli összehasonlítás esetén, valamint tudják értelmezni a sztochasztikus kapcsolat fogalmát és legyenek képesek számszerűsíteni a kapcsolat szorosságát (asszociációs, vegyes és korrelációs kapcsolat)

b) képességei

- képes a logikus gondolkodásra
- képes a probléma felismerésére, a megfelelő statisztikai módszer és eszköz kiválasztására, alkalmazására és eredményes értékelésére
- képes a csoportosított sokaságot elemezni viszonyszámokkal, átlagokkal és szórásokkal
- képes értelmezni és alkalmazni a kettő és többváltozós regressziót

- Képes a gyakorlati problémák elemzésére alkalmas módszerek kiválasztására, megtalálására. Rutint szerez a számításokban, ideértve a számítógéphasználatot is

c) attitűdje

- nyitott az absztrakt gondolkodásra
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- nyitott az információsűrítés elveinek megismerésére

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén
- képes az egyes módszerek, mutatók használatának előnyeit, korlátait, értelmezési lehetőségeit mérlegelni

4. Tantárgy neve: STATISZTIKA II.	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Statistical Science II.	A tantárgy kódja(i): 915L, 15L
Tantárgy felelőse: Dr. Mester Péter, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Márton Attila, óraadó tanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 30/70%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 házi dolgozat elkészítése (számítógépes feladat)	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, házi dolgozat értékelése az órán megadott szempontok szerint, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A mintavétel elmélete. Mintavételi eljárások és azok néhány jellegzetes gyakorlati alkalmazása. A sokaság legfőbb jellemzőinek pont- és intervallumbecslése különböző mintavételi módok esetén. A hipotézisvizsgálat célja és gondolatmenete. A legfontosabb paraméteres és nemparaméteres próbák. Idősor elemzés gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mintavételi eljárások, reprezentatív minta (FAE, EV) 2. Mintából való következtetés módszerei, hibái 3. Várható érték, átlag, értékösszeg becslések 4. Szórás, variancia becslése 5. Sokasági arány és gyakoriság becslése 6. 1. Zárthelyi dolgozat 7. Hipotézis vizsgálat alapfogalmai 8. Várható értékre vonatkozó próbák 9. Szórásra vonatkozó próbák 10. Arányra vonatkozó próbák. Nem paraméteres próbák 11. Regresszió számítással kapcsolatos becslések, hipotézisvizsgálatok 12. Az idősorok elemzése egyszerűbb módszerekkel 13. Mozgó átlagú trendszámítás 14. Analitikus trendszámítás. Szezonális elemzése 15. 2. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Kerékgyártó Györgyné – L. Balogh Irén – Sugár András – Szarvas Beatrix: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben. Akadémiai Kiadó 2017 Lipécz György – Kuti Éva: Leíró statisztika: alapösszefüggések és számítási gyakorlat. Főiskolai e-jegyzet, Általános Vállalkozási Főiskola, Budapest, 2012. ISBN 9789638768681 (187 oldal) Budaházy György: Statisztika 2. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2007. (102 oldal) Budaházy György: Statisztika példatár. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola. Kalocsa, 2006. (52 oldal) Lukács Ottó: Matematikai statisztika. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2006. ISBN 9631630366 (569 oldal)</p> <p>Ajánlott irodalom: Reimann József – Tóth Julianna: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika. Nemzeti Tankönyvkiadó,</p>	

Budapest, 2008. ISBN 9789631941210 (268 oldal)
Pintér József – Rappai Gábor (Szerk.): Statisztika. Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, Pécs, 2007. ISBN 9789636421366 (508 oldal)
Budaházy György: Statisztika képletgyűjtemény. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2006. (50 oldal)
Murray R. Spiegel: Statisztika (Elmélet és gyakorlat). PANEM-McGRAW-HILL Bp. 1998.

Egyéb oktatási segédanyagok: Az Teams-be feltöltött gyakorló feladatsorok, kiegészítő anyagok, útmutatások

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgatók ismerjék és alkalmazni is tudják az alapvető statisztikai módszereket
- ismerjék a minta fogalmát, a minta alaptulajdonságait
- ismerjék a reprezentatív mintavételi eljárásokat és azok jellemzőit
- tudják a statisztikai becslés lényegét (pont-, intervallumbecslése a paramétereknek EV és FAE minta alapján), a becslési alapfogalmakat
- ismerjék a hipotézisvizsgálat alapjait, és képesek legyenek próbákat végrehajtani (paraméteres és nem paraméteres)
- ismerjék az indexszámítás alapjait időbeli s térbeli összehasonlítás esetén, valamint tudják értelmezni a sztochasztikus kapcsolat fogalmát és legyenek képesek számszerűsíteni a kapcsolat szorosságát (asszociációs, vegyes és korrelációs kapcsolat)

b) képességei

- képes a logikus gondolkodásra
- képes a probléma felismerésére, a megfelelő statisztikai módszer és eszköz kiválasztására, alkalmazására és eredményes értékelésére
- képes legyen számítógépet felhasználni statisztikai feladatok megoldásához
- felismerje, és külön-külön elemezni tudja az idősorok összetevőit
- képes legyen számítógépet felhasználni statisztikai feladatok megoldásához
- képes értelmezni és alkalmazni a kettő és többváltozós regressziót

c) attitűdje

- nyitott az absztrakt gondolkodásra
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- nyitott mintából való következtetés lehetőségeinek megismerésére, elveinek megértésére

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén
- képes az egyes mintavételi módszerek, mutatók használatának előnyeit, korlátait, (pl. költségeit) átlátni, a következtetési és értelmezési lehetőségeket mérlegelni.

Az ismeretkör: Gazdaságtan
Kredittartománya (max. 12 kr.): 11
Tantárgyai: 1) Vállalati gazdaságtan; 2) Környezet gazdaságtan; 3) Bevezetés a regionális gazdaságtanba

1. Tantárgy neve: VÁLLALATI GAZDASÁGTAN	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Business Economics	A tantárgy kódja(i): 16L
Tantárgy felelőse: Dr. Melles Hagos Tewolde, főiskolai tanár, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 házi dolgozat és annak előadása	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), házi dolgozat értékelése az órán megadott szempontok szerint, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy fő célja az ismeretközvetítés, mely a vállalat mibenlétének, fejlődésének, hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerének, a környezettel való kölcsönhatásainak, továbbá a vállalati gazdálkodás folyamatának, fő hazai és nemzetközi összefüggéseinek és sajátosságainak megismertetésére irányul. A képzés középpontjában a vállalat, mint környezetébe ágyazott rendszer nemzetközi szempontú vizsgálata áll. A hallgató átfogó képet kap a vállalati gazdálkodás mibenlétéről, olyan átfogó és stabil gazdálkodási alapismeretekre tesz szert, melyekre a további tanulás során rá tudja építeni a mélyebb szakmai-módszertani ismereteket, tudnivalókat.</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mikrogazdasági összefoglaló. Vállalatelméletek 2. A vállalat érintettjei, céljai. Esettanulmány feldolgozása 3. A vállalkozások szervezeti formái 4. A piac és a piaci viszonyok. Az állam gazdasági szerepe. További külső érintettek – a felelős vállalati koncepció 5. A 21. század társadalmi-gazdasági tendenciái és az üzleti világ 6. A globális vállalat. Rendszer és stratégiai alapok 7. 1. Zárthelyi dolgozat 8. A vállalat tevékenységi rendszere. Az emberi erőforrás-gazdálkodás, környezeti tényezők 9. Az EEG stratégiája, tevékenységei. Marketing és kontrollig 10. Az információ, mint erőforrás. Az információs rendszer. Az információs technológia 11. Az anyagi folyamatok és készletek, a logisztikai rendszer. A logisztikai stratégia 12. A termelés és szolgáltatás típusai. A termelési stratégia. Innováció 13. Vállalati pénzügyek. A pénzügyi tevékenység tartama, a vállalati pénzügy stratégiája. Befektetések és finanszírozás. Költséggazdálkodás 14. A stratégiai menedzsment folyamata 15. Prezentációk 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>	
Kötelező irodalom:	

Chikán Attila: Vállalatgazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., 2021. ISBN 9789634546269 (673 oldal)

Ajánlott irodalom:

Czakó Erzsébet – Reszegi László (Szerk.): Nemzetközi vállalatgazdaságtan. Alinea Kiadó, 2010. ISBN 9789639659476 (622 oldal)

Robert S. Kaplan – David P. Norton: The Balanced Scorecard, Harvard Business Review Press, 1996. ISBN10 0875846513 ISBN13 9780875846514 (336 pages)

Robert S. Kaplan – David P. Norton: Stratégiai térképek – Hogyan alakulnak át az immateriális javak pénzügyi eredménnyé? Panem Kft., 2005. ISBN 9635454236 (512 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor és kiadott feladatok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató ismeri a vállalati típusokat, azok fő jellemzőit
- ismeri a vállalat és környezetével való kölcsönhatásos fejlődésének fő kérdéseit
- ismeri a vállalati gazdálkodás meghatározó tényezőit
- ismeri a fő vállalati folyamatokat, funkciókat, azok működését
- ismeri a költségek és jövedelmezőség számszerűsítésének alaplószereit
- ismeri a tervezés és stratégiaalkotás alapvetéseit

b) képességei

- képes más tudásterületekkel való együttműködésre
- képes szakszerűen megfogalmazott javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni
- képes a vállalati folyamatok rendszerszemléletű megközelítésére, megértésére

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott az új IKT technikák használatára, új programok használatára
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a vállalati folyamatok javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: KÖRNYEZET-GAZDASÁGTAN	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Environmental Economics	A tantárgy kódja(i): 71L
Tantárgy felelőse: Dr. Önalan, Mehmet Sercan, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Ambrus Tamás	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 6/6 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy átfogó célja megismertetni a hallgatókat a környezetvédelem és a közgazdaságtan egymásra utalt kapcsolatával, a környezeti erőforrások (víz, levegő, Föld, erdők, különböző energiaforrások, stb.) gazdasági és társadalmi folyamatokban játszott kiemelkedően fontos szerepével. A hallgató tudást kap a környezeti erőforrások egyre fontosabbá váló fenntartható gazdálkodási módozatairól és eszközeiről. A félév első részében a környezet-gazdaságtan makro-folyamataival, míg a félév végén a mikro szintű (vállalati, háztartási) kérdésekkel is foglalkozik a kurzus.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Globális környezeti problémák I. 2. Globális környezeti problémák II. 3. A fenntartható fejlődés fogalma 4. Környezeti erőforrások típusai (kimerülő/megújuló) 5. A gazdaság működésének környezeti hatásai I. (légszennyezés, talajszennyezés) 6. A gazdaság működésének környezeti hatásai II. (vízkészletek szennyeződése, hulladékszennyezés) 7. A környezetszennyezés gazdaságtana (környezeti externáliák) 8. 1. Zárthelyi dolgozat 9. A környezetpolitika típusai és eszközei (adók, bírságok, díjak) 10. Vállalkozások és a környezetvédelem 11. Környezetbarát technológiák terjedése 12. Környezetmenedzsment 13. Fenntartható gazdasági modellek (cirkuláris gazdaság, fogyasztási magatartások) 14. 2. Zárthelyi dolgozat 15. Prezentációk bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Szlávik János: Fenntartható gazdálkodás. Complex Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 9789632953458 Buday-Sántha Attila: Környezetgazdaságtan. Dialóg Campus, Pécs, 2009. ISBN 9789637296833 Kerekes Sándor: Környezetgazdaságtan alapjai. Aula Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 9789639698253</p> <p>Ajánlott irodalom: Laufer Tünde (Szerk.): Környezetgazdaságtan. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2012. ISBN 9786156281036 (106 oldal) Boda Zsolt: Globális ökológia. Helikon Universitas, ISBN 9632088867 (238 oldal)</p>	
Egyéb oktatási segédanyagok: -	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató ismerje meg a környezetgazdálkodás lényegét, feladatait
- kapjon betekintést a környezetvédelem történetébe, különös tekintettel a magyarországi viszonyokra
- ismerkedjen meg a Föld globális problémáival, jelentőségével
- ismerje meg a Római Club jelentéseit
- kapjon áttekinthető ismereteket a környezeti károkról
- ismerje meg a környezetgazdálkodás eszközrendszerét
- kísérje figyelemmel a környezeti tényezők, a környezetgazdálkodás felértékelődését és hatását a globális, a makro- és mikrokörnyezetre

b) képességei

- a hallgató képes ezen tárgyból megszerzett ismereteit más tudásterületeken felhasználni
- képes a környezeti problémákat rendszerezni és elemezni
- követi és értelmezi a globális, uniós, illetve hazai környezeti problémákat, az ezzel kapcsolatos szakpolitikák, jogszabályok változásait

c) attitűdje

- nyitott a környezeti problémák iránt
- a környezet megóvására törekszik
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

3. Tantárgy neve: BEVEZETÉS A REGIONÁLIS GAZDASÁGTANBA	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Introduction to Regional Economics	A tantárgy kódja(i): 19L
Tantárgy felelőse: Dr. Önal, Mehmet Sercan, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Bariscil Ahmet, Phd, főiskolai docens, Ambrus Tamás, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 0/100%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági folyamatok földrajzi térben való működésével, a meghatározó mechanizmusok törvényszerűségeivel. A kurzus célja továbbá, hogy a hallgatók megismerjék és megértsék a gazdasági szereplők piaci döntésmechanizmusait a gazdasági és társadalmi térben. Tisztában legyenek a földrajzi tér gazdasági folyamatokra gyakorolt hatásaival.</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A regionális gazdaságtan értelmezési keretei 2. A régió fogalma. Regionalizáció, regionalizmus 3. A regionális szint szerepe a gazdasági és társadalmi folyamatokban 4. Globalizáció, globális világgazdasági folyamatok 5. Globalizáció, globális gazdaság hatása a területi (regionális) fejlődésre 6. Klasszikus telephelyelméletek 7. Telepítési tényezők szerepe a gazdasági folyamatokban 8. Telepítési tényezők a globális világgazdaságban 9. Globális versenyképesség 10. Krugman „új gazdaságföldrajz” 11. Regionális versenyképesség 12. Regionális versenyképesség új hatótényezői 13. Regionális innováció 14. Területi tőke 15. Prezentációk bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Regionális gazdaságtan: Illés Iván (2013): Regionális gazdaságtan, <u>Typotex Elektronikus Kiadó Kft.</u> ISBN: 9789632790046 Térgazdaságtan-Regionális gazdaságtan. Tomori Pál Főiskola jegyzete Lengyel Imre – Rechnitzer János: Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus, Pécs, 2004. ISBN 9639542466 (391 oldal)</p>	

Lengyel Imre: Regionális gazdaságfejlesztés, versenyképesség, klaszterek és alulról szerveződő stratégiák. Akadémiai Kiadó, 2010. ISBN 9789630588379 (386 oldal)
Enyedi György: Regionális folyamatok Magyarországon. Hilschler Rezső Szociálpolitikai Egyesület, 1996. ISBN 9630471213 (138 oldal)
Enyedi György: Városi világ. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2012. ISBN 9789630592321 (181 oldal)

Ajánlott irodalom:

Cséfalvai Zoltán: Helyünk a nap alatt. Magyarország és Budapest a globalizáció korában. Kairosz Kiadó, 1999. ISBN szám 963913761 (213 oldal)
Dombi, G. – Horváth, Á. – Kabai, G. – Fodor Kun, E. – Oláh, M. – Sági, Z. – Szabó, P.: A területi tőke és magyarországi dimenziói. Nyilvánosságért és Civil Társadalomért Alapítvány, 2017. Balatonfüzfő (428 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor, Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Érti és ismeri a földrajzi tér és a gazdaság egymásra hatásának folyamatait
- Ismeri a termelés egészére vonatkozó térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri a gazdaságban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismeri a gazdaságban felmerülő problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó térbeli fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.

b) képességei

- A hallgató képessé válik a gazdasági folyamatokat a földrajzi- és a társadalmi térben értelmezni.
- Képes a gazdaság regionális folyamatait elemezni és értékelni.
- Képes a gazdasági folyamatokat globális- és regionális rendszerekben értékelni.

c) attitűdje

- Nyitottá válik a térgazdaságtan iránt.
- Nyitott a gazdasághoz kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.
- A gazdaság fejlesztéséhez kapcsolódó kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati-, regionális-, nemzeti- és európai értékei iránt
- Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai-, jogi-, etikai-, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Felelősséget vállal a saját- és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.

Az ismeretkör: Pénzügyi-számviteli alapok
Kredittartománya (max. 12 kr.): 10
Tantárgyai: 1) Számviteli alapok 2) Pénzühytan I.

1. Tantárgy neve: SZÁMVITELI ALAPOK	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Basics of Accountancy	A tantárgy kódja(i): 13L
Tantárgy felelőse: Dr. Melles Hagos Tewolde, főiskolai tanár, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Battayné Németh Zsuzsanna, mestertanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 70/30%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/6 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 18	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: félévente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja a számviteli alapfogalmak és alaptéchnikák bemutatása, valamint az egyes pénzügyi kimutatás-elemekhez tartozó alapvető ismeretek átadása. A hallgató megismerkedik a vállalkozások beszámolási és számviteli rendszerének alapvető jellemzőivel, megismeri a számviteli törvény célját, filozófiáját, a számviteli alapelveket, a vállalkozói vagyon szerkezetét, a gazdasági események vagyoni, jövedelmi helyzetre gyakorolt hatását.

Elsajátítandó ismeretanyag:

1. Számvitel kialakulása, szerepe, helye, feladata. A számviteli rendszerek
2. A számvitel szabályozása Magyarországon. A számviteli törvény célja, felépítése
3. A számviteli alapelvek. A számviteli politika és a hozzá kapcsolódó szabályzatok
4. A vagyon megjelenése, kimutatása. Az értékelés szerepe, az értékelési eljárások, értékelési elvek. Mérlegelméletek
5. A mérleg fogalma, felépítése, a mérlegkételemek tartalma. Az eszközök besorolása, jellemzői, csoportosítása
6. A mérlegben szereplő eszközök és források értékelése. Az eszközök értékcsökkenése
7. 1. Zárthelyi dolgozat
8. A gazdasági művelet fogalma. A gazdasági események csoportosítása. A főkönyvi számlák tartalma, jellemzői, továbbá könyvviteli elszámolások a főkönyvi számlákon
9. Könyvvezetési kötelezettség, a könyvvezetés fajtái. Számlasoros és idősoros elszámolás. Összesítő kimutatások
10. Az eredménykimutatás fogalma, az eredmény számlák bevezetése. Az eredmény megállapításának módszerei
11. Az eredménykimutatás tételeinek tartalma. A hozamok és a ráfordítások megjelenése az összköltség eljárás alapján, illetve a forgalmi költség eljárás alapján eredménykimutatásban
12. A kiegészítő melléklet, üzleti jelentés
13. A bizonylatok fogalma, csoportosítása, szerepük a gazdasági események elszámolásában. A bizonylati elv, a bizonylatok megőrzése
14. A beszámoló nyilvánosságra hozatala, közzététele
15. A Könyvvizsgálat

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Dr. Sztanó Imre: A számvitel alapjai. Perfekt Kiadó, Budapest, 2019. ISBN 9789633948651
Balázsiné Dr. Farkas Katalin – Frányó Zsófia – Dr. Kardos Barbara – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Simon Szilvia – Dr. Sisa Krisztina – Szijártó Boglárka – Török Martina Zsófia – Dr. Veress Attila: Számvitel alapjai példatár. Perfekt, Budapest, 2020. ISBN 9789633948712 (240 oldal)
dr. Siklósi Ágnes – dr. Veress Attila: Gazdasági események kontírozása A-tól Z-ig. 5. átdolgozott kiadás, Saldo, 2020. ISBN 9789636385835 (324 oldal)
2000. évi C. törvény a számvitelről
Cathy J. Scott, College Accounting: A Career Approach. 13th Edition, Cengage Learning, 2018. ISBN 9781337516525

Ajánlott irodalom:

Frányó Zsófia – Dr. Kardos Barbara – Dr. Siklósi Ágnes – Szijártó Boglárka – Török Martina Zsófia – Dr. Veress Attila – Dr. Zatykó Zsuzsanna: Könyvvezetési ismeretek. Saldo, Budapest, 2021. ISBN 9789636386085 (276 oldal)
Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina A. – Dr. Veress Attila: Könyvvezetés és beszámolóképzés: az új rendszerű Mérlegképes könyvelői képzés számvitel követelménymoduljaihoz. 2021. 12. javított kiadás, Saldo, Budapest, 2021. ISBN 9789636386047 (584 oldal)
Dr. Lukács János: Könyvvizsgálat rendszere. MKVK OK Kft., Budapest, 2017. ISBN 9789639878464 (335 oldal)
Dr. habil. Suhányi Erzsébet – Dr. Gál Jolán: Pénzügyi számvitel. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2014. ISBN 9789638967930 (178 oldal)
Fenyves Angelika: Számviteli alapok példatár megoldásokkal. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2011.

Egyéb oktatási segédanyagok: az oktató diasora és egyéb gyakorló anyagai

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik a számvitel fogalomkörének, feladatainak, területeinek átfogó ismeretével
- ismeri a számviteli törvény célját, filozófiáját, a törvény által támasztott követelményeket
- elsajátította a számviteli törvény struktúráját, hatályát, a számviteli alapelveket
- tudja értelmezni a különböző gazdasági eseményeket és azok elkönyvelését számla- és idősorosan

b) képességei

- képes a gazdasági tevékenységek, események könyvelésére
- a vállalat különböző eredményeinek meghatározására és értelmezésére
- a vállalati vagyon kimutatására
- a mérlegben szereplő tételek csoportosítására és értékelésére
- a bizonylatok csoportosítására és elszámolására
- az üzleti jelentés elkészítésére és értelmezésére

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- precíz a minőségi munkavégzés érdekében
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- toleráns mások véleményét illetően

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a számviteli politikával kapcsolatos folyamatok javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: PÉNZÜGYTAN I. (MAKROPÉNZÜGYI FOLYAMATOK)		Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Finance I. (Macrofinancial Processes)		A tantárgy kódja(i): 219L, 14L
Tantárgy felelőse: Gyulaffy Béláné, PhD vendégoktató		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Holmár Krisztina, mestertanár		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24		
A számonkérés módja: kollokvium		
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor)		
A tantárgy tantervi helye: 3. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: félévente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tárgy középpontjában a modern gazdaság pénzügyi rendszerének működése, a pénzügyi piacok eszközeinek és intézményeinek, a bankok főbb szolgáltatásainak bemutatása áll. A pénzügyi politika területeinek és kapcsolódásainak ismertetésén túl taglalja a devizarendszerek, a devizagazdálkodás és árfolyampolitika összefüggéseit. Áttekinti az államháztartás rendszerét, az alrendszerek jellemzőinek és összekapcsolódásának bemutatásán keresztül.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A pénzügyi rendszer funkciói, alrendszerei, főbb szereplői és eszközei 2. A pénz fejlődése és formaváltozásai: a pénz kialakulásától a modern pénzig 3. A modern pénz jellemzői. A pénzkínálat és pénzkereslet összetevői. Az infláció okai, fajtái, makrogazdasági hatása és kezelése 4. Bankrendszerek, banktani alapismeretek I. A modern pénz teremtésének és megsemmisülésének módjai. A multiplikátor-hatás 5. Pénzügyi politika, monetáris politika 6. A közpénzügyek területe: államháztartás és alrendszerei 7. A pénzügyi rendszer szerepe a gazdaságban. Közvetlen és közvetett tőkeáramlás. Pénzügyi közvetítő intézmények a pénzügyi rendszerben 8. Értékpapírok. Értékpapírpiacok, tőzsde. Tőzsdei ügyletek 9. Zárthelyi dolgozat 10. Banktani alapismeretek II. Pénzügyi szolgáltatások, elektronikus pénzkapcsolatok 11. Nemzetközi pénzügyek: devizagazdálkodás, devizarendszerek 12. Árfolyampolitika, konvertibilitás, a le- és felértékelés hatásmechanizmusa 		
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom		
<p>Kötelező irodalom: Holmár Krisztina (Szerk.): Pénzügyi és banki alapok. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2005. ISBN 9786158168427 (133 oldal) Vigvári András: Pénzügy(rendszer)tan. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015. ISBN 9789630585958 (470 oldal) Michael Brandl: Money, Banking, Financial Markets & Institutions. 2nd Edition, Cengage Learning, 2020. ISBN 9781337902724 (576 pages) Jeff Madura: Financial Markets & Institutions. 13th Edition, Cengage Learning, 2021. ISBN 9780357130797 (800 pages)</p> <p>Ajánlott irodalom: Herbert B. Mayo: basic Finance: An Introduction to Financial Institutions, Investments, and Management.</p>		

12th Edition, Cengage Learning, 2019. ISBN 9781337691017 (608 pages)
Zeller Gyula – Koltai Zoltán: Pénzügyi alapismeretek. PTE-FEEK, 2014. ISBN 9789636425845 (322 oldal)
Dr. Vignári András: Bevezetés a pénzügyekbe. Saldo, Budapest, 2011. ISBN 9789636383978 (162 oldal)
Erdős Mihály – Mérő Katalin: Pénzügyi közvetítő intézmények. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010. ISBN 9789630589604 (292 oldal)
dr. Gyulai László – Illés Ivánné dr. – Paróczai Péterné dr. – Sándorné Új Éva: Pénzügyi ismeretek (a mérlegképes könyvelők vizsgáihoz). Perfekt, Budapest, 2009. ISBN 9789633947753 (340 oldal)
Meir Kohn: Bank- és pénzügyek, pénzügyi piacok. Osiris, Budapest, 2007. ISBN 9789633899564 (1060 oldal)
Gyulaffy Béláné dr. Berényi Mária: Pénz-, pénzügyi összefüggések. Saldo, Budapest, 2006. ISBN 139789636381868 (294 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató ismeri a vegyesgazdaság pénzügyi rendszerének főbb sajátosságait, a pénz fejlődéstörténetét, a modern gazdaság bankrendszerét és pénzteremtési mechanizmusát, a bankok tevékenységét
- rendelkezik a makropénzügyi folyamatok alapvető, átfogó fogalmainak és folyamatainak ismeretével
- átlátja és ismeri az államháztartási rendszer felépítését, az alrendszerek jellemzőit és összekapcsolódását
- ismeri a pénzügyi rendszer gazdaságban betöltött szerepét, eszközeit és intézményeit
- ismeri a pénzügyi politika, monetáris, fiskális és devizapolitika piaci szereplőkre gyakorolt hatásait

b) képességei

- képes más tudásterületekkel való együttműködésre
- a gazdaság pénzügyi rendszere és a pénzügyi politika területeinek és kapcsolódásainak átlátására
- mérlegelni tudja a tőzsde működésének jelentőségét és a működést lehetővé tevő feltételrendszert, a tőzsdei szabályokat és szokványokat, valamint a legfontosabb pénzügyi és tőzsdeügyleteket
- a devizarendszerek, a devizagazdálkodás és az árfolyampolitika lényegének és hatásának elemzésére

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz személyes pénzügyei tudatos menedzselésén keresztül a monetáris folyamatok alakításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Marketing
 Kredittartománya (max. 12 kr.): 8
 Tantárgyai: 1) Marketing; 2) Piacelemzés és fejlesztés

1. Tantárgy neve: MARKETING	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Marketing	A tantárgy kódja(i): 17L
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Suhányi László, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Fekete Ákos, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 6/6 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, házi dolgozat és annak bemutatása	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, házi dolgozat értékelése az órán megadott szempontok szerint, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A marketing alapfogalmak és technikák megismerése a gyakorlatban történő alkalmazás érdekében. A piaci környezetben végbemenő változások okainak feltárása, a piaci szereplők magatartásának megismerése annak érdekében, hogy minél hatékonyabb marketingeszközökkel lehessen ezekhez a változásokhoz alkalmazkodni.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A marketing értelmezése, fejlődése, fogalomrendszere 2. A marketing eszközrendszere, marketing mix, marketing menedzsment 3. A hatékony marketing inputjai, a marketingkörnyezet értelmezése és elemzése 4. A vásárlás, mint döntés és a fogyasztói magatartás elemzése. A marketing információs rendszer, marketingkutató, piacok sajátosságai 5. Termék és termékpolitika, termék-életgörbe elemzés. Termék-portfólió menedzsment, márkázás 6. Ár, árképzési politika, árváltoztatások folyamata és hatásai 7. A marketingkommunikáció célja, feladata, folyamata, csatornái. Értékesítési csatornák szereplői, típusai, értékesítési út megtervezése 8. A kommunikációs-mix elemei, tervezése és végrehajtása 9. A marketingtervezés folyamata és eszközei. Marketingstratégiák, támadó és védekező stratégiák a piacon 10. A marketing-tevékenység megvalósítása, a marketingszervezet felépítése és feladata. A marketing-tevékenység ellenőrzése és értékelése 11. Zárthelyi dolgozat 12. Prezentációk 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
Bauer – Berács – Kenesei: Marketing alapismeretek. Akadémia Kiadó, Budapest, 2017. ISBN 9789630595025	

Ajánlott irodalom:

Philip Kotler – Kevin Lane Keller: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008. ISBN 9789630583459

Józsa László: Marketingstratégia – Marketing strategy. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003. ISBN 9630582902

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik a marketing fogalomkörének, feladatainak, területeinek átfogó ismeretével
- ismeri a piaccal kapcsolatos fogalmakat, a marketing környezetelemzés, a piacfelosztás ismérveit és módszereit
- ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében
- ismeri a fogyasztói magatartás folyamatát, döntéseiket befolyásoló tényezőket
- ismeri a marketingmix főbb döntési területeit

b) képességei

- képes felismerni a marketing problémákat, megoldásukra javaslatot tud tenni
- képes a marketing rövidtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a piaci változások felismerésére
- követi és értelmezi a piaci folyamatok, piaci szereplők magatartásában bekövetkezett változásokat
- képes operatív jellegű marketingtevékenységek megtervezésére és végrehajtására

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott az új IKT technikák használatára
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- toleráns mások véleményét illetően

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a marketinggel kapcsolatos folyamatok javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: PIACELEMZÉS ÉS FEJLESZTÉS	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Market analysis and development	A tantárgy kódja(i): 50L
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Suhányi László, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, házi dolgozat és annak bemutatása	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, házi dolgozat értékelése az órán megadott szempontok szerint, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A dinamikusan változó piaci környezetben ma már nélkülözhetetlen a piackutatás szerepe. A tárgy bemutatja a piackutatás jelentőségét, annak eszközeit, módszertanát és befolyásoló tényezőit. A piac makro-környezeti elemeinek hatásait az egyes piacokra (demográfiai-, gazdasági-, természeti-, technológiai-, politikai/jogi-, társadalmi/kulturális környezet). Továbbá a fogyasztói piacok és az üzleti piacok közötti különbségeket és az ebből adódó vásárlási magatartás eltéréseit az egyes piactípusokon.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A piac közgazdaságtani értelmezése, a piaci szereplők meghatározása. 2. A marketingkutatás folyamata, a kutatási módszerek osztályozása. 3. A piac makrokörnyezeti elemzése, szekunder kutatás információbázisa 4. Kvalitatív kutatás jellemzői 5. Fókuszcsoport, mélyinterjú vizsgálat 6. Kvantitatív kutatás jellemzői. Megkérdezéssel vizsgálatok típusai 7. Kérdőív szerkesztés elvei, kérdések típusai. Kérdőívek leggyakoribb hibái 8. Minta, mintavétel. Adatfelvétel módjai 9. Online kérdőívek sajátosságai 10. Adatfeldolgozási terv, adatelemzés 11. Prezentációk 12. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Hoffman Márta – Kozák Ákos – Veres Zoltán: Bevezetés a piackutatásba, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2016. ISBN: 9789630596756</p> <p>Ajánlott irodalom: Gyulavári Tamás – Mitev Ariel Zoltán – Neulinger Ágnes – Neumann-Bódi Edit – Simon Judit – Szűcs Krisztián: A marketingkutatás alapjai, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015. ISBN: 9789630595285</p>	
Egyéb oktatási segédanyagok: -	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása	

- ismeri a piac megismerési módszereit, az ezt szolgáló eszközöket
- birtokában van az alapvető információ-gyűjtési típusoknak, azok jellemzőinek
- ismeri a piackutatási folyamat lépéseit, az azokkal járó feladatokat
- ismeri a különböző mintavételi módszereket, azok jellemzőit
- ismeri az adatfelvétel különböző típusait
- birtokában van az adatok alapvető matematikai és statisztikai elemzési módszereknek

b) képességei

- képes felismerni a marketing problémákat, megoldásukra kutatási tervet összeállítani
- képes a marketing rövid- és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a piaci változások felismerésére
- képes a vállalati kereskedelmi és marketing adatbázisok kezelésére, a szekunder adatok elemzésére, a szükséges specifikus szoftverek használatára
- követi és értelmezi a piaci folyamatok, piaci szereplők magatartásában bekövetkezett változásokat
- képes egy egyszerűbb kutatási folyamat megtervezésére, végrehajtására és elemzésére

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott az új IKT technikák használatára
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- toleráns mások véleményét illetően, csapatjátékos

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a piackutatással kapcsolatos folyamatok javításában
  - felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Jogi
Kredittartománya (max. 12 kr.): 9
Tantárgyai: 1) Jogi alapismeretek; 2) Gazdasági jog 3) Üzleti etika

1. Tantárgy neve: JOGI ALAPISMERETEK	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Basics of Law	A tantárgy kódja(i): 05L
Tantárgy felelőse: Dr. Tokodi Bence, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Fekecs Dénes, mestertanár;	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor)	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók megvizsgálják az állam és a jog létrehozásának legalapvetőbb információit és a különféle jogrendszerek jellemzőit. A kurzus keretében egy rövid dogmatikai bevezetést követően a hallgatók megszerzik az alapvető ismereteket a közigazgatási jog, a polgári jog és a büntetőjog területén.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jogszabálytan. Jogforrástan I. 2. Jogszabálytan. Jogforrástan II. 3. Jogrendszerek áttekintése, a közjog-magánjog elhatárolása I. 4. Jogrendszerek áttekintése, a közjog-magánjog elhatárolása II. 5. A hatalmi ágak elválasztása 6. Törvényhozás – Az országgyűlés szervezete, feladat- és hatásköre 7. Igazságszolgáltatás – A bíróságok működése, szervezetrendszere, jogorvoslati lehetőségek, az ügyészségek működése, szervezetrendszere. Alkotmánybíróság 8. Végrehajtás – A kormány, a közigazgatási szervezetrendszer 9. Büntetőjogi és büntető eljárásjogi ismeretek I. 10. Büntetőjogi és büntető eljárásjogi ismeretek II. 11. Polgári jogi alapismeretek – Személyek joga, Dologi jog, Kötelmi jog I. 12. Polgári jogi alapismeretek – Személyek joga, Dologi jog, Kötelmi jog II. 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Alaptörvény 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról</p>	

Ajánlott irodalom:

Bevezetés az alkotmányjogba: Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei. Hetedik, átdolgozott kiadás, 2020.

Dr. Dános Valér: Jogi ismeretek. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, 2012.

Egyéb oktatási segédanyagok: a tárgy oktatója által megjelölt, illetve közvetlenül rendelkezésre bocsátott anyagok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik jogi, üzleti jogi alapismeretekkel
- birtokában van a jog alapvető szakmai szókincsének
- ismeri a magyar jogrendszer sajátosságait
- ismeri a jog főbb alkalmazási területeit

b) képességei

- képes ezen tárgyból megszerzett ismereteit más tudásterületeken felhasználni
- képes a jogforrásokban eligazodni
- megérti a jogalkotás és jogalkalmazás szakaszait
- megérti és használja a jog alapvető szakkifejezéseit

c) attitűdje

- nyitott a jogkövető magatartás iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: GAZDASÁGI JOG ÉS NEMZETKÖZI GAZDASÁGI JOG	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business Law and International Business Law	A tantárgy kódja(i): 923L
Tantárgy felelőse: Dr. Lattmann Tamás, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Tokodi Bence, főiskolai docens, PhD; dr. Fekecs Dénes, mestertanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/0 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), prezentáció értékelése az órán azonnal megtörténik	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Jogi alapismeretek	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók a kurzus keretében elsajátítják az általános gazdasági jogi ismereteket, majd áttekintik és elemzik azokat az alapvető szabályokat, amelyek segítenek megoldani a gyakorlatban felmerülő egyedi kérdéseket, problémákat hazai, illetve európai, nemzetközi viszonylatban.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A jogi személyekről és a gazdasági társaságokról általában 2. Releváns jogforrások áttekintése 3. Cégformák. A szervezetek létrehozása, átalakítása és megszüntetése I. 4. Cégformák. A szervezetek létrehozása, átalakítása és megszüntetése II. 5. A cégbírósi eljárás 6. A társaságok jogszerű működésének biztosítékai. Jogi képviselők és képviselő 7. Az adásvételi szerződés és annak speciális esetei 8. A vállalkozói szerződés és annak speciális esetei 9. Különbféle szállítási (szállítási és szállítmányozási) szerződések 10. A licencia és licencszerződések 11. A franchise szerződés 12. Nemzetközi gazdasági jog 13. Összefoglalás 14. Prezentációk bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről 2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról Dr. Szalai Erzsébet – Dr. Virágh Árpád – Dr. Kreis Brigitta: Jogi ismeretek alkalmazása, Gazdasági jog. Saldo Kiadó, 2020. ISBN 9786155249785	
Ajánlott irodalom:	
Gazdasági társaságok – Cégtörvény. HVG Orac, 2014. Sárközy Tamás: A gazdasági jog és az új Polgári Törvénykönyv (GJ, 2012/3., 3-7. o.)	

Egyéb oktatási segédanyagok: a tárgy oktatója által megjelölt, illetve közvetlenül rendelkezésre bocsátott anyagok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri a gazdasági jogi szabályozás dinamikáját és logikáját
- tudja a szervezetek jogi jellemzőit, ismeri az egyes szerződéstípusokat és azok különös eseteit

b) képességei

- a hallgatók képesek lesznek a különböző gazdasági-jogi szaknyelvben eligazodni
- felismerik a különböző szerződéstípusokat

c) attitűdje

- nyitott a jogi szaknyelv iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséggel részt vesz a gazdasági ügyekkel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

3. Tantárgy neve: ÜZLETI ETIKA	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business Ethics	A tantárgy kódja(i): 384L
Tantárgy felelőse: Holmár Krisztina, főiskolai docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Gyulaffy Béláné Dr. Berényi Mária, emerita főiskolai tanár, PhD, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 beadandó dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, beadandó dolgozat értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók olyan ismereteket szereznek, amelyek révén gondolkodásmódjuk rendszerezettebbé és problémamegoldó képességük az etikai normák ismeretével növelten felelősségteljesebbé válik.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az erkölcs, etika, etikett és jog fogalma és kapcsolatrendszere. A gazdasági/üzleti etika fogalma, alapelvei 2. Etikai viszonyok a munkafolyamatokban, az emberi erőforrás menedzselésének etikai vetületei 3. Etikai normák, morális értékek a vállalkozások folyamatában, a szervezeti magatartás etikai viszonyai 4. Érdekvédelem a vállalkozás folyamatában. A cégmorál fogalma, jellemzői, az etikai kódex és egyéb szabályozók 5. A vállalkozás és a fogyasztói érdekvédelem kérdései a hazai, EU-s és nemzetközi feltételek tükrében 6. Reklámetika és kérdései (hatásai és ezért jelentősége kiemelkedő) 7. Ökológiai koncepció és ennek megvalósítása 8. A foglalkozás- etika – szaktika részterületei: banketika, tőzsdeetika, biztosítási etika, adózás etikája, könyvvizsgálói etika kérdései 9. A pénzmosság és ennek jogi és etikai kérdései 10. A foglalkozás- etika – szaktika további területei: menedzseretika, mérnök- etika, orvos- etika, e- etika, sajtó- etika és ügyvédi etika kérdései 11. Az etikai befektetések és az etikai bankok fogalma, jellemzői, tevékenysége, szerepe 12. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Gyulaffy Béláné Dr.: Üzleti etika. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2014. ISBN 9786158168472 (71 oldal)</p> <p>Paul H. Dembinski: Etika és felelősség a pénzügyi életben. Kairosz Kiadó, 2018. ISBN 9789636629182 (120 oldal)</p> <p>Csurgó Ottóné (Szerk.): Üzleti etika. Saldo Kiadó, 2010. ISBN 978636383626 (432 oldal)</p> <p>Csurgó Ottóné (Szerk.): Üzleti etika. E-könyv 03/2013 libro pdf Üzleti etika 3.9 MB, ISBN 8594859482938 (344 oldal)</p>	

Ajánlott irodalom:

Török Attila: Üzleti etika. Századvég, Budapest, 2004. ISBN: 9639211877 (160 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- megismeri az erkölcs, etika, etikett fogalmát
- ismeri a kapcsolódó jogi kérdéseket, ezek megjelenésének fontosságát a gazdasági élet számos területén és az emberek közötti együttműködés során
- megismeri az etikai bank szerepét, tevékenységét, jellemzőit
- megismeri a pénzmossással kapcsolatos gazdasági és etikai problémákat és ezekhez kapcsolódó feladatokat

b) képességei

- képessé válik együttesen értelmezni a jogi, gazdasági és erkölcsi szabályokat, normákat
- képessé válik ezek között az érdekek és a határok kijelölésére
- a hallgató képessé válik arra, hogy az üzleti élet aspektusait ne csak gazdasági, jogi tekintetben, hanem etikai megközelítésben (emberi, környezeti hatások, kapcsolati változások, konfliktuskezelés) is értelmezni tudja

c) attitűdje

- törekszik az etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését
- befogadó mások problémája iránt
- törekszik önmaga fejlesztésére

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Kommunikáció
Kredittartománya (max. 12 kr.): 6
Tantárgyai: 1) Üzleti kommunikáció – vállalati kultúra; 2) Nemzetközi etikett és protokoll

1. Tantárgy neve: ÜZLETI KOMMUNIKÁCIÓ - VÁLLALATI KULTÚRA	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business Communication – Corporate Culture	A tantárgy kódja(i): 82L
Tantárgy felelőse: Dr. Ömür Önhon, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Eglesz Kálmán, mesteroktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 házi feladat – a szorgalmi időszak végét megelőző 3 hétre	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: házi dolgozat értékelése a TVSZ alapján	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Elsajátítandó ismeretanyag: <ol style="list-style-type: none"> 1. A kommunikáció alapjai. Alapvető szemléletmódok és modellek 2. Az emberi kommunikáció. A humán kommunikáció pszichológiai alapjai. A kommunikáció kódjai. A nem verbális jelek típusai. A szimbolikus kommunikáció 3. A szóbeli kommunikáció. A helyes beszéd, a beszédtechnika. A mondat- és szövegfonetika 4. Az írásbeli kommunikáció. A névjegy, az önéletrajz, a levél, a hivatalos levél 5. Az üzleti tárgyalás. A tárgyalás jelentősége. Tárgyalási stílus, stratégia, taktika 6. A személyiség fogalma, személyiségtípusok. Az önismeret szerepe az üzleti kommunikációban 7. Kultúra, viselkedés, kommunikáció. Viselkedés az üzleti életben 8. A személyiség fogalma, személyiségtípusok, szerepük az üzleti kommunikációban 9. A vállalati kultúra fogalma, szerepe, területei és tényezői 10. A szervezeti kultúra típusai és ezek hatásai a szervezet működésére, illetve fejlődésére 11. Siker és kudarc a szervezetekben. A sikeres szervezetek kultúrájának jellemzői. A szervezeti és az egyéni célok összehangolása 12. Az identitás, a legitimitáció és motiváció hatásai az egyén és a szervezet életére 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>	
Kötelező irodalom: Katona Mária – Szabó Csaba: Kommunikáció – Üzleti kommunikáció. Képzőművészeti Kiadó Kft., 2011. ISBN 9789633370582 (220 oldal) Borgulya Istvánné – Barakonyi Károly: Vállalati kultúra. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004. ISBN 9789631945799 (244 oldal) Dr. Langer Katalin – Dr. Raátz Judit: Üzleti kommunikáció. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004. ISBN 9631954196 (224 oldal)	
Ajánlott irodalom: Bógel György: Üzleti elvárások. HVG Kiadó, Budapest, 2009. ISBN 9789639686939 (277 oldal) Szabó Katalin: Kommunikáció felsőfokon. Kossuth Kiadó, 2009. ISBN 9789630943031 (406 oldal)	

Milo O. Frank: Értekezlet, megbeszélés röviden és eredményesen. Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest, 1998. ISBN 963907165X (112 oldal)
Dankó László: Tárgyalástechnika. Pro Marketing Miskolc Egyesület 2004 (223 oldal)
William Ury: Tárgyalás nehéz emberekkel. Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest, 1993. ISBN 9639071528 (132 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató ismeri a vállalati kultúra típusokat, azok fő jellemzőit
- ismeri az üzleti kommunikáció szabályait, fő folyamatait
- ismeri a vállalatnak környezetével való kölcsönös kommunikáció mechanizmusokat
- ismeri a vállalati kommunikáció meghatározó tényezőit
- ismeri a fő üzleti kommunikációs folyamatokat, funkciókat, azok működését
- ismeri a vállalati kommunikáció tervezésének alapvetéseit

b) képességei

- képes más tudásterületekkel való együttműködésre
- képes szakszerűen megfogalmazott javaslatot, álláspontot szóban és írásban az üzleti kommunikáció szabályai szerint prezentálni
- képes a szakmai szövegek feldolgozására, helyes értelmezésére
- képes a vállalati folyamatok és rendszerek rendszerszemléletű megközelítésére, megértésére

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott az új üzleti kommunikációs technikák használatára, új módszerek alkalmazására
- nyitott a vállalati kultúra fejlesztésének új módszerei iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a vállalati kultúra és a szervezet kommunikációs folyamatok javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI ETIKETT ÉS PROTOKOLL	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: International Etiquette and Protocol	A tantárgy kódja(i): 67L-1
Tantárgy felelőse: Dr. Ömür Önhon, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 30/70%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató megismeri a társadalmi érintkezés hazai és nemzetközi szabályait, az interakciós, viselkedésbeli mintákat az etikett és a protokoll írott és az illem íratlan szabályainak alkalmazásával. Jártasságot szerez a nemzetközi kapcsolatok kialakítása és ápolása során tanúsítandó kulturált magatartás, normakövető viselkedés gyakorlati alkalmazásához és felkészül a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő feladatok ellátására.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A viselkedés fogalma. A viselkedéskultúra fogalmi: szabályok, erkölcs, illem, etikett, társas élet, protokoll. Az etikett és a protokoll története, általános szabályai a kapcsolatfelvételtől a kötetlen és a hivatalos kapcsolatokban. Hazai és nemzetközi kitekintés 2. Az illem, az etikett és a diplomáciai protokoll fogalma, diplomáciai rangok és beosztások. Diplomáciai missziók és feladataik, a házastársak jogállása. Diplomáciai és protokolláris alkalmak, különleges alkalmak, öltözködés 3. Protokolláris sorrendek (államok, diplomaták sorrendje, diplomáciai testület, anciennitás). A megjelenés, bemutatkozás, kézfogás, névjegyátadás szabályai. A hagyományok és szerepük a viselkedés alakulásában, alakításában. Nemzeti sajátosságok. Felkészülés a személyes találkozásra, köszönési formák, megszólítások. 4. Állófogadások, érkezési sorrendek, a fogadó testület, nemzeti és speciális ételek. Ültetési alkalmak, angol és francia ültetési rend, terítékek, menük, felszolgálás 5. Az etikett, protokoll a diplomáciai életben: az egyes országok nemzeti sajátosságai, elvárások, követelmények a diplomatákkal, az üzleti élet szereplőivel szemben. A non-verbális jelzések nemzeti, nemzetközi vonatkozásai 6. Tárgyalások, konferenciák és rendezvények itthon és külföldön, lebonyolításuk. Előadás, prezentáció, beszéd tartásának protokollja 7. Kapcsolat a sajtóval, interjú, sajtóbeszélgetés, sajtókonferencia. Sajátosságok külföldön 8. Meghívások és meghívók. Üzleti protokoll az Európai Unió országokban 9. A diplomáciai levelezés és a nemzetközi hivatalos levelezés szabályai, iratminták 10. Felkészülés a külföldi kiküldetésre, előzetes tájékozódás a fogadó országról és partnerről. Külföldi hivatalos és társadalmi szervezetek meglátogatásának protokolláris szabályai 11. Kapcsolatfelvétel a fogadó országban élő magyar szervezetekkel és magánszemélyekkel. Magyarország és a küldő szervezet bemutatása külföldi hivatalos látogatás során. Zárthelyi dolgozat 12. Prezentációk bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	

Kötelező irodalom:

Hossó Nikolett: Nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. L'Harmattan Kiadó, 2017.

Görög Ibolya: Summa Summarum. Athenaeum kiadó Kft., 2019.

Victoria Turk: Digitális etikett. Scolar Kiadó, 2019.

Ajánlott irodalom:

Görög Ibolya: Mindennapi maceráink. Athenaeum 2000 Kiadó, 2008. ISBN 9789639261891 (240 oldal)

Görög Ibolya: A nyilvánosság kelepcéi. Athenaeum 2000 Kiadó, 2004. ISBN 9789639471481 (208 oldal)

Gyarmati Ildikó: Rendezvényszervezési kalauz. Athenaeum 2000 Kiadó, 2005. ISBN 9789639471795 (206 oldal)

Mészáros Tibor – Voleszák Zoltán: Villásreggelitől a gálavacsoráig (A rendezvényszervezés elmélete és gyakorlata). – Gasztró könyvek sorozat, 2004. ISBN 9789634602620 (600 oldal)

Dr. Sille István: Illem, etikett, protokoll. Akadémia Kiadó, 2010. ISBN 9789630586597 (598 oldal)

Gyarmati Ildikó: Protokollkalauz (gyakorlati útmutatás leendő diplomatáknak). Athenaeum 2000 Kiadó, 2007. ISBN 9789639615977 (260 oldal)

Terri Morrison, Wayne A. Cornaway: Meghajlás vagy kézfogás? Üzleti etikett a világ ötvennyolc országában. Alexandra Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 9633681383 (416 oldal)

Görög Ibolya: Protokoll az életem. Athenaeum 2000 Kiadó, 2014. ISBN 9789639615540 (298 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri az egyes országok sajátos etikett és protokoll szabályait
- megismeri a társadalmi érintkezés hazai és nemzetközi szabályait
- ismeri az interakciós, viselkedésbeli mintákat
- megismeri a protokoll írott és az illem íratlan szabályait

b) képességei

- a hallgató képes a nemzetközi kapcsolatok sikeres alakítására és a diplomáciai életben való eligazodásra
- megfelelően jár el a bemutatkozás, ajándékozás, étkezés, prezentáció és ajánlattétel esetén
- jártasságot szerez a különböző élet- és üzleti szituációk kezelésében és levezetésében

c) attitűdje

- a hallgató nyitott a különböző kultúrák iránt
- nyitott a nemzetközi környezetben végzendő munkára
- fogékony a kapcsolatteremtésre, fejlesztésre
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséggel részt vesz a kommunikációs, tárgyalási ügyekkel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Szakmai idegen nyelv
 Kredittartománya (max. 12 kr.): 6
 Tantárgyai: 1) Szakmai német I. és II.; 2) Szakmai angol I. és II.

1. Tantárgy neve: SZAKMAI NÉMET I.		Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business German I.	A tantárgy kódja(i): 9SZN1L, SZN1L, SZN1L-1	
Tantárgy felelőse: Dr. Fata Ildikó, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/24 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy		
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, feladatok szóbeli értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról		
A tantárgy tantervi helye: 5. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy oktatásának célja, hogy az üzleti élet tematikájában német nyelvű jártasságot szerezzenek a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő interdiszciplináris tudással rendelkező hallgatók, akik képesek a valós gazdasági, üzleti folyamatok megértésére és megoldásukra, javaslattevésre. A hallgatókat arra készítjük fel, hogy nemzetközi szinten, a gazdaság különböző területein használni tudják a német nyelvet, mint munkaeszközt.</p> <p>Ehhez a kurzus során szakmai szöveg olvasását és értelmezését végezzük.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Munkahelyi lét és tapasztalatok 2. Vállalati formák: egy vállalat bemutatása, szervezeti felépítése 3. Magyarország gazdasága 4. A célnyelvi országok gazdasága 5. Üzleti levelezés I.: önéletrajz, motivációs levél 6. Üzleti levelezés II: reklamáció és panaszkezelés 7. Nemzetközi kapcsolatok és szervezetek 8. Interkulturális kommunikáció az üzleti életben: verbális, non-verbális. Zárthelyi dolgozat 		
<p>Kötelező irodalom: Bajkó István – Dobó István – Pintér Márta – Polakovits Sarolta – Tefner Zoltán: Bausteine OECONOM. Tematikus gyakorlókönyv, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2015. ISBN 9786155200410 Klesics Tünde – Nyakas Judit – Pintér Márta: Wirtschaftsfaktor Deutsch. Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2018. ISBN 9786155200885</p>		
<p>Ajánlott irodalom: Kapronczai Éva (szerk.): Feladatgyűjtemény az írásbeli vizsgához. Német középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/feladatgyujtemeny_nemet_kf_G_1.pdf</p>		

Kapronczai Éva (szerk.): Kiegészítő anyagok a szóbeli témákhoz és feladatokhoz. Német középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/kiegeszito_anyagok_nemet_kf_G.pdf

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- ismeri az egyes országok etikett és protokoll szabályait
- ismeri a társadalmi szokások hazai és nemzetközi szabályait
- ismeri a különböző kommunikációs formákat
- megismeri a gazdasági szaknyelv alapkifejezéseit, azok használatát

b) képességei

- képes helyesen viselkedni a különböző üzleti szituációkban
- képes a gazdasági szaknyelv helyes használatára
- képes német nyelven gazdasági témájú prezentációt tartani
- képes gazdasági témában német nyelven vitát kezdeményezni, vitában részt venni

c) attitűdje

- nyitott más kultúrák irányában
- fogékony a kapcsolatok kialakítására és ápolására
- szívesen dolgozik nemzetközi környezetben, csapatban
- nyelvi ismerete bővítésére törekszik

d) autonómiája, felelőssége

- felelősségteljesen vesz részt a kommunikációval és az üzleti menedzsmenttel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal munkájáért és viselkedéséért

2. Tantárgy neve: SZAKMAI NÉMET II.		Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business German II.	A tantárgy kódja(i): 9SZN2L, SZN2L	
Tantárgy felelőse: Dr. Fata Ildikó, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/24 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy		
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, feladatok szóbeli értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról		
A tantárgy tantervi helye: 6. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy oktatásának célja, hogy az üzleti élet tematikájában német nyelvű jártasságot szerezzenek a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő interdiszciplináris tudással rendelkező hallgatók, akik képesek a valós gazdasági, üzleti folyamatok megértésére és megoldásukra, javaslatételre. A hallgatókat arra készítjük fel, hogy nemzetközi szinten, a gazdaság különböző területein használni tudják a német nyelvet, mint munkaeszközt. Ehhez a kurzus során szakmai szöveg olvasását és értelmezését végezzük.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statisztikai és diagraelemzések 2. Marketing: 4P, kereslet, kínálat, piackutatás 3. Környezetvédelem a gazdaságban 4. Az egyén környezetkárosító hatása, felelőssége a környezetvédelemért 5. Üzleti levelezés I.: ajánlattétel 6. Üzleti levelezés I.: megrendelés 7. Az Európai Unió és intézményei I. 8. Az Európai Unió és intézményei II. Zárthelyi dolgozat 		
<p>Kötelező irodalom: Bajkó István – Dobó István – Pintér Márta – Polakovits Sarolta – Tefner Zoltán: Bausteine OECONOM. Tematikus gyakorlókönyv, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2015. ISBN 9786155200410 Klesics Tünde – Nyakas Judit – Pintér Márta: Wirtschaftsfaktor Deutsch. Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2018. ISBN 9786155200885</p>		
<p>Ajánlott irodalom: Kapronczai Éva (szerk.): Feladatgyűjtemény az írásbeli vizsgához. Német középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/feladatgyujtemeny_nemet_kf_G_1.pdf Kapronczai Éva (szerk.): Kiegészítő anyagok a szóbeli témákhoz és feladatokhoz. Német középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/kiegeszito_anyagok_nemet_kf_G.pdf</p>		
Egyéb oktatási segédanyagok: -		

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- ismeri az egyes országok etikett és protokoll szabályait
- ismeri a társadalmi szokások hazai és nemzetközi szabályait
- ismeri a különböző kommunikációs formákat
- megismeri a gazdasági szaknyelv alapkifejezéseit, azok használatát

b) képességei

- képes helyesen viselkedni a különböző üzleti szituációkban
- képes a gazdasági szaknyelv helyes használatára
- képes német nyelven gazdasági témájú prezentációt tartani
- képes gazdasági témában német nyelven vitát kezdeményezni, vitában részt venni

c) attitűdje

- nyitott más kultúrák irányában
- fogékony a kapcsolatok kialakítására és ápolására
- szívesen dolgozik nemzetközi környezetben, csapatban
- nyelvi ismerete bővítésére törekszik

d) autonómiája, felelőssége

- felelősségteljesen vesz részt a kommunikációval és az üzleti menedzsmenttel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal munkájáért és viselkedéséért

3. Tantárgy neve: SZAKMAI ANGOL I.		Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business English I.	A tantárgy kódja(i): 9SZA1L, SZA1L	
Tantárgy felelőse: Dr. Fata Ildikó, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Rédei Csaba, mestertanár; Dr. Pál Monika, főiskolai docens, PhD		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/24 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy		
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, feladatok szóbeli értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról		
A tantárgy tantervi helye: 5. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy oktatásának célja, hogy az üzleti élet tematikájában angol nyelvű jártasságot szerezzenek a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő interdiszciplináris tudással rendelkező hallgatók, akik képesek a valós gazdasági, üzleti folyamatok megértésére és megoldásukra, javaslatételre. A hallgatókat arra készítjük fel, hogy nemzetközi szinten, a gazdaság különböző területein használni tudják az angol nyelvet, mint munkaeszközt. Ehhez a kurzus során szakmai szöveg olvasását és értelmezését végezzük.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Munkahelyi lét és tapasztalatok 2. Vállalati formák: egy vállalat bemutatása, szervezeti felépítése 3. Magyarország gazdasága 4. A célnyelvi országok gazdasága 5. Üzleti levelezés I.: önéletrajz, motivációs levél 6. Üzleti levelezés II: reklamáció és panaszkezelés 7. Nemzetközi kapcsolatok és szervezetek 8. Interkulturális kommunikáció az üzleti életben: verbális, non-verbális. Zárthelyi dolgozat 		
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom		
<p>Kötelező irodalom: Roger Scott, John Adams: English for Accountancy in Higher Education Studies. Garnet Education kiadó. 2015. ISBN 978 1859645598 Ed Pegg: In Company 3.0 Corporate Finance Student's Book. Macmillan Elt Kiadó, 2016. ISBN 978178632885</p> <p>Ajánlott irodalom: Vas Judit (szerk.): Írásbeli feladatok a Zöld Út szakmai nyelvvizsgán. Angol középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/irasbeli_feladatok_angol_kf_G.pdf Vas Judit (szerk.): Kiegészítő anyagok a szóbeli témákhoz és feladatokhoz. Angol középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/kiegeszito_anyagok_angol_kf_G.pdf</p>		

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- ismeri az egyes országok etikett és protokoll szabályait
- ismeri a társadalmi szokások hazai és nemzetközi szabályait
- ismeri a különböző kommunikációs formákat
- megismeri a gazdasági szaknyelv alap kifejezéseit, azok használatát

b) képességei

- képes helyesen viselkedni a különböző üzleti szituációkban
- képes a gazdasági szaknyelv helyes használatára
- képes angol nyelven gazdasági témájú prezentációt tartani
- képes gazdasági témában angol nyelven vitát kezdeményezni, vitában részt venni

c) attitűdje

- nyitott más kultúrák irányában
- fogékony a kapcsolatok kialakítására és ápolására
- szívesen dolgozik nemzetközi környezetben, csapatban
- nyelvi ismerete bővítésére törekszik

d) autonómiája, felelőssége

- felelősségteljesen vesz részt a kommunikációval és az üzleti menedzsmenttel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal munkájáért és viselkedéséért

4. Tantárgy neve: SZAKMAI ANGOL II.		Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Business English II.	A tantárgy kódja(i): 9SZA2L, SZA2L	
Tantárgy felelőse: Dr. Fata Ildikó, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Rédei Csaba, mestertanár; Dr. Pál Monika, főiskolai docens, PhD		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/24 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy		
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, feladatok szóbeli értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról		
A tantárgy tantervi helye: 6. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy oktatásának célja, hogy az üzleti élet tematikájában angol nyelvű jártasságot szerezzenek a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő interdiszciplináris tudással rendelkező hallgatók, akik képesek a valós gazdasági, üzleti folyamatok megértésére és megoldásukra, javaslatételre. A hallgatókat arra készítjük fel, hogy nemzetközi szinten, a gazdaság különböző területein használni tudják az angol nyelvet, mint munkaeszközt. Ehhez a kurzus során szakmai szöveg olvasását és értelmezését végezzük.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statisztikai és diagraelemzések 2. Marketing: 4P, kereslet, kínálat, piackutatás 3. Környezetvédelem a gazdaságban 4. Az egyén környezetkárosító hatása, felelőssége a környezetvédelemért 5. Üzleti levelezés I.: ajánlattétel 6. Üzleti levelezés I.: megrendelés 7. Az Európai Unió és intézményei I. 8. Az Európai Unió és intézményei II. Zárthelyi dolgozat 		
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom		
<p>Kötelező irodalom: Roger Scott, John Adams: English for Accountancy in Higher Education Studies. Garnet Education kiadó. 2015. ISBN 978 1859645598 Ed Pegg: In Company 3.0 Corporate Finance Student's Book. Macmillan Elt Kiadó, 2016. ISBN 978178632885</p> <p>Ajánlott irodalom: Vas Judit (szerk.): Írásbeli feladatok a Zöld Út szakmai nyelvvizsgán. Angol középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/irasbeli_feladatok_angol_kf_G.pdf Vas Judit (szerk.): Kiegészítő anyagok a szóbeli témákhoz és feladatokhoz. Angol középfok B2 – Gazdálkodási menedzsment. Gödöllő: SZIE Zöld Út Nyelvvizsgaközpont. 2020. Elérhető: https://www.zoldut.szie.hu/sites/default/files/u38/kiegeszito_anyagok_angol_kf_G.pdf</p>		

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- ismeri az egyes országok etikett és protokoll szabályait
- ismeri a társadalmi szokások hazai és nemzetközi szabályait
- ismeri a különböző kommunikációs formákat
- megismeri a gazdasági szaknyelv alap kifejezéseit, azok használatát

b) képességei

- képes helyesen viselkedni a különböző üzleti szituációkban
- képes a gazdasági szaknyelv helyes használatára
- képes angol nyelven gazdasági témájú prezentációt tartani
- képes gazdasági témában angol nyelven vitát kezdeményezni, vitában részt venni

c) attitűdje

- nyitott más kultúrák irányában
- fogékony a kapcsolatok kialakítására és ápolására
- szívesen dolgozik nemzetközi környezetben, csapatban
- nyelvi ismerete bővítésére törekszik

d) autonómiája, felelőssége

- felelősségteljesen vesz részt a kommunikációval és az üzleti menedzsmenttel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal munkájáért és viselkedéséért

**Az ismeretkör: Társadalomtudományi
Kredittartománya (max. 12 kr.): 9
Tantárgyai: 1) Gazdaságtörténet; 2) Filozófia; 3) Szociológia; 4) Pszichológia - gazdaságpszichológia**

1. Tantárgy neve: GAZDASÁGTÖRTÉNET	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Economic History	A tantárgy kódja(i): 04L
Tantárgy felelőse: Frenyó Zoltán, főiskolai tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Fekete Ákos, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: -	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A jelen gazdasági folyamatainak alakulását alapvetően befolyásolják a múlt gazdaságában lejátszódó történések. Ezek ismerete segít megérteni a napjaink gazdaságában lejátszódó változásokat.</p> <p>A tantárgy bemutatja az egyetemes és hazai gazdaságtörténet fő korszakait. Középpontban azok a lényeges folyamatok állnak, amelyek napjainkban is meghatározóan befolyásolják a modern gazdaság kialakulását, a fontosabb népesedési folyamatokat, a mezőgazdaság átalakulását, az iparosodást, az infrastruktúra kiépítését.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A történettudományi és közgazdasági elmélet és módszer összefüggései a gazdaságtörténetben. Az európai társadalmi-gazdasági minták követése 2. Az ókori keleti és a görög-római antik gazdaságtörténet vázlata 3. Az európai feudalizmus gazdaságtörténetének főbb tényezői 4. A nyugat-európai kapitalizmus kifejlődése, szakaszai, lényege 5. A gyarmatosítás. Az imperializmus 6. A Szovjetunió és a szocialista gazdaság rendszere 7. A középkori magyar gazdaságtörténet fő vonalai 8. A magyar gazdaságtörténet a XVIII-XIX. század folyamán. A demográfiai változások, településszerkezet átalakulása, protoindustrializáció 9. A magyar gazdaság kapitalizációja a XIX. században: agrárátalakulás, ipari forradalom. A magyar társadalom szerkezeti átalakulása: a polgárosodás folyamata 10. Főbb tendenciák a századfordulótól az I. világháborúig. A világháború hatása a gazdasági életre. A trianoni békediktátum hatása 11. Változások a világgazdaságban és Magyarország helyzete az I. világháború után 12. A magyar gazdaság és társadalom helyzete a 20-as, 30-as években és a II. világháború alatt 13. A magyar gazdaságtörténet 1945-1948 között. Az államszocialista iparosítás korszaka, a kommunista gazdaságpolitika, 1948-1956. A pártállami rendszer 1956-1968 között 14. A magyar gazdaság reformfolyamatainak alakulása 1968-tól. Az 1989-1990-es átalakulás problémái 15. A gazdaságelméletek története és irányzatai 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Rondo Cameron: A világgazdaság rövid története. Maccenas Könyvkiadó, Budapest, 2002. ISBN 9789638396983 (520 oldal)

Honvári János: Magyarország gazdaságtörténete – A honfoglalástól a 20. század közepéig. Aula, 2003. ISBN 9789639478510 (682 oldal)

Ajánlott irodalom:

Immanuel Wallerstein: A modern világgazdasági rendszer kialakulása. Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1983. ISBN 9632812654 (782 oldal)

Niall Ferguson: A pénz felemelkedése – A világ pénzügyi történelme. Scolar Kiadó, Budapest, 2010. ISBN 9789632442167 (440 oldal)

Polányi Károly: A nagy átalakulás. Korunk gazdasági és politikai gyökerei. Napvilág Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 9639350516 (396 oldal)

Gunst Péter: Magyarország gazdaságtörténete (1914-1989). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007. ISBN 9631923924 (180 oldal)

John D. Mueller: A közgazdaságtan megváltása. Mathias Corvinus Collegium-Tihanyi Alapítvány, Budapest, 2015. ISBN 9789631246346 (499 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri a gazdaságtörténet interdiszciplináris jellegét
- a jelentősebb történeti szakaszelméleteket, a közgazdasági elmélet és módszer történeti alakváltozásának eredményeit és buktatóit
- az életmód-változás hatásait a gazdálkodás, a társadalmi struktúra, a jog- és intézményrendszer területén
- a földrajzi munkamegosztás és a termelési különbségekre alapozott munkamegosztás szerepét a középkori és a modern világgazdaság kialakulásában
- a gazdasági modellek történeti változásait, a társadalmi szerkezet és a politikai-hatalmi viszonyok közötti összefüggéseket
- a magyar gazdaság kereteit jelentő alapvető gazdasági törvényeket és intézményrendszert

b) képességei

- képes ezen tárgyból megszerzett ismereteit más tudásterületeken felhasználni
- képes forráselemzések elvégzésére
- megérti és használja a gazdaságtörténet szakirodalmát

c) attitűdje

- nyitott a múlt eseményei iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: FILOZÓFIA	Kreditértéke: 2
A tantárgy neve angolul: Philosophy	A tantárgy kódja(i): 751L, 75L
Tantárgy felelőse: Dr. Frenyó Zoltán, főiskolai tanár, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: -	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy a filozófia fogalmát, ágazatait, irányzatait, korszakait és főbb gondolkodóinak munkásságát világítja meg. Az oktatás célja, hogy egyrészt a hallgatók megismerjék a filozófia szerepét az emberi kultúra történetében, másrészt, hogy a filozófia hozzásegítse őket a megfelelő tájékozódáshoz és a helyes élet kialakításához.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A filozófia fogalma, tárgya, részei 2. A lételmélet, ismeretelmélet és logika főbb kérdései 3. A filozófia antropológia és az etika fontosabb tanai 4. A társadalomfilozófia és történetfilozófia eszméi 5. Az esztétika és a vallásfilozófia főbb tanai 6. A görög filozófia kezdetei: a preszókratikus gondolkodás 7. Szókratész, Platón, Arisztotelész 8. A hellenizmus filozófiája 9. A középkori filozófia története 10. A reneszánsz filozófiája 11. A XVII-XVIII. századi európai filozófia főbb irányzatai és gondolkodói 12. A klasszikus német filozófia 13. A XIX. századi irracionizmus és pozitívizmus 14. A XX. század filozófiai irányzatai és fontosabb gondolkodói 15. A magyar filozófia főbb alakjai 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Dr. Frenyó Zoltán: A filozófia története. Második, javított kiadás, Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Budapest, 2021. ISBN 9786156281074 (143 oldal)</p> <p>Hans Joachim Störig: A filozófia világtörténete. Helikon Kiadó Kft., Budapest, 2008. ISBN 9789632270630 (614 oldal)</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Arno Anzenbacher: Bevezetés a filozófiába. Cartaphilus Kiadó, Budapest, 2001. ISBN 9639303275 (408 oldal)</p> <p>Frenyó Zoltán: A filozófia tankönyve. Szent István Társulat, Budapest, 2016. ISBN 9789632775951 (459 oldal)</p> <p>Peter Kunzmann – Frank-Peter Burkard – Franz Wiedmann: Filozófia. SH Atlasz. Springer Hungarica, Budapest, 1993. ISBN: 9637775579 (248 oldal)</p> <p>Karl Jaspers: Bevezetés a filozófiába. Európa, Budapest, 1996. ISBN 9630760754 (168 oldal)</p> <p>Leszek Kolakowski: Mit kérdeznek tőlünk a nagy filozófusok? Typotex Elektronikus Kiadó Kft., Budapest,</p>	

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri a különböző filozófiai diszciplínákkal kapcsolatos fogalmakat, alapvető kérdéseket és következtetési módokat
- filozófiatörténeti korszakokat és irányzatokat
- a különböző korszakok gondolkodóinak munkásságát

b) képességei

- képes lesz a különböző filozófiai irányzatokban eligazodni
- felismeri, hogy az irányzatok miképp befolyásolták a társadalom különböző területeit

c) attitűdje

- fogékony a történelem, az elmúlt időszak megismerésére
- nyitott a társadalom működésének megértésére
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- állampolgárként felelősséggel részt vesz a társadalmi ügyekkel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

3. Tantárgy neve: SZOCIOLÓGIA	Kreditértéke: 2
A tantárgy neve angolul: Sociology	A tantárgy kódja(i): 1061L, 06L, 106L
Tantárgy felelőse: Rédei Csaba, mestertanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 házi dolgozat és annak előadása	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban, a házi dolgozat és előadásának szóbeli értékelése azonnal megtörténik az órán	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató megismeri a szociológia alapfogalmait, fontosabb elméleti irányzatait, módszertani sajátosságait, és áttekintést szerez a szociológiai vonatkozású nemzetközi összefüggésekről. Képes eligazodni a kultúra, az egyén és a társas interakciók, a hatalom struktúrái, a társadalmi intézmények, valamint a globalizáció és a modern világ társadalmi változásaiban.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szociológia: problémák és perspektívák. Módszerek és elméletek a szociológiában 2. A globális szociológia alapproblémái 3. Kultúra és társadalom. Szocializáció és életciklus 4. Társas interakció és mindennapi élet. Konformitás és deviancia. Nem és szexualitás 5. Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet. Társadalmi mobilitás 6. Globális egyenlőtlenségek 7. Etnicitás és faj. Csoportok és szervezetek 8. Politika, kormányzat, állam. Háború és hadsereg 9. Rokonság, házasság, család. Oktatás 10. Vallás. Kommunikáció, média 11. Munka és gazdasági élet 12. A társadalmi élet globalizálódása. Modern urbanizmus 13. Népesedés, egészség, öregedés 14. Forradalmak és társadalmi mozgalmak. Társadalmi változás 15. Előadások 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Anthony Giddens: Szociológia. Osiris, Budapest, 2008. ISBN 9633899847 (836 oldal)</p> <p>Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Második javított és bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 2006. ISBN 9789633898482 (786 oldal)</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Karácsony András: Bevezetés a társadalomelméletbe. Rejtjel, Budapest, 1997. (228 oldal)</p> <p>Kulcsár Kálmán: A szociológiai gondolkodás fejlődése. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1971. (607 oldal)</p> <p>Jan Szczeplanski: A szociológia története. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1973. (456 oldal)</p> <p>Kulcsár Kálmán (Szerk.): A szociológia ágazatai. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1975. ISBN 9630904535 (331 oldal)</p>	
Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri a szociológia alapfogalmait, fontosabb elméleti irányzatait, módszertani sajátosságait
- áttekintést szerez a szociológiai vonatkozású nemzetközi összefüggésekről
- ismeri a globalizálódással járó társadalmi folyamatokat
- betekintést nyer a társadalmi folyamatokban végbemenő változások főbb okaiba

b) képességei

- képes eligazodni a kultúra, az egyén és a társas interakciók, a hatalom struktúrái, a társadalmi intézmények, valamint a globalizáció és a modern világ társadalmi változásaiban
- képes összefüggéseket feltárni a társadalmi folyamatokra ható tényezők között

c) attitűdje

- befogadó mások véleménye, a regionális, nemzeti és európai értékek iránt
- nyitott és megértő a társadalmi problémák iránt

d) autonómiája és felelőssége

- véleményéért, döntéséért felelősséget vállal
- vitavezetést önállóan végez

4. Tantárgy neve: PSZICHOLÓGIA - GAZDASÁGPSZICHOLÓGIA	Kreditértéke: 2
A tantárgy neve angolul: Psychology – Economic Psychology	A tantárgy kódja(i): 92L, 73L
Tantárgy felelőse: Dr. Lipécz György, nyugalmazott főiskolai tanár, PhD, vendégoktató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat az emberi (egyéni és csoportszintű) viselkedés gazdasági hatásaival, az emberi psziché és a gazdasági folyamatok kölcsönhatásainak mechanizmusaival. A félév során a hallgatók megismerkednek a gazdaságpszichológia tudományág legfontosabb fogalmaival, vizsgálati területeivel. A hallgatók képessé válnak a gazdaság makro- és mikroszintű folyamatainak szociálpszichológiai megértésére és megközelítésére, a gazdaság és a társadalmi kölcsönhatások közötti szoros összefüggések megértésére.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A gazdaságpszichológia tudomány tárgya, vizsgálati területei, szintjei 2. A pszichológia fogalom és eszköztára a gazdasági életben 3. A gazdasági szereplők viselkedésének értelmezése a pszichológia segítségével. Racionalitás/irracionalitás a gazdasági életben 4. Fogyasztói magatartás alapjai I. 5. Fogyasztói magatartás alapjai II. 6. Pénz pszichológiája. Gazdasági szocializáció 7. 1. Zárthelyi dolgozat 8. Gazdasági célú kommunikáció (marketing) 9. Reklámpszichológia I. 10. Reklámpszichológia II. 11. Easterlin paradoxon 12. Jól-léti társadalmak és/vagy boldog társadalmak. Társadalmi jól-lét, boldogság gazdasági versenyképességben játszott szerepe 13. Boldogság közgazdaságtana I. 14. Boldogság közgazdaságtana II. (filmnézés) 15. Prezentációk bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Hunyady György – Székely Mózes (Szerk.): Gazdaságpszichológia. Osiris Kiadó, 2003. ISBN 9789633893104 (942 oldal) Ruediger Dahlke: A pénz pszichológiája. Édesvíz Kiadó, 2010. ISBN 9789635290611 (204 oldal) Kerekes Sándor: Boldogság és piacgazdaság. In: Láng István et al. (Szerk.): Tanulmánykötet Glatz Ferenc 70. születésnapjára, Budapest, MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, 2011./2015. ISBN 9789635086108 (222 oldal)</p> <p>Ajánlott irodalom: Achor Shawn: Boldogság, mint versenyelőny. HVG Könyvek, 2015. ISBN 9789633042120 (304 oldal)</p>	

Hofmeister-Tóth Ágota – Törőcsik Mária: Fogyasztói magatartás. Aula Könyvkiadó, 2003. ISBN 9789639478671 (340 oldal)
Magyar Beck István: A homo oeconomicustól a homo humanusig. Aula Kiadó, Budapest, 2000. ISBN 9789639215832 (178 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik a gazdaságpszichológia alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, makro- és mikrogazdasági szintű összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan
- elsajátította a gazdaságpszichológia alapvető elméleteit és jellemzőit
- ismeri és érti a társadalmi jelenségek, különösképpen a szociálpszichológiai és lélektani folyamatok gazdasági folyamatokra gyakorolt és kölcsönös egymásra hatásának jelentőségét

b) képességei

- a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával képes összefüggéseket keresni, feltárni és megmagyarázni az emberi viselkedés, lélektan és a gazdaság makro- és mikrofolyamatai között
- képes a társadalmi közte emberi viselkedés és lélektan segítségével megérteni a gazdaság komplex működését

c) attitűdje

- fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására
- törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre

d) autonómiája és felelőssége

- általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a félév során meghatározott feladatokat
- önállóan szervezi meg a gazdaságpszichológiai folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését
- az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal
- felelősséget vállal a féléves munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Nemzetközi integrációk
Kredittartománya (max. 12 kr.): 8
Tantárgyai: 1) EU ismeretek; 2) Nemzetközi kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági intézmények

1. Tantárgy neve: EU ISMERETEK	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: EU Studies	A tantárgy kódja(i): 18L
Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Laura, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Lattmann Tamás, egyetemi docens, PhD	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100/0%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), a prezentáció értékelése az órán történik meg	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat az Európaiság eszméjével, az Európai Integráció történetével, bemutassa az integráció lépcsőfokait, a bővülés menetét, az Európai Unió létrejöttét. A tárgy továbbá az Európai Unió intézményrendszerével, döntéshozatali mechanizmusával, szakpolitikáival foglalkozik, általános képet adva az Európai Unióról, mint integrációs szervezetről.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Európa-definíciók, alapfogalmak. Globalizáció, integráció, regionalizáció 2. A II. világháború utáni politikai és gazdasági helyzet, az integráció felé ható első lépések 3. A Montánunió és a Római Szerződések által létrehozott szervezetek jelentősége, működése 4. Az integráció lépcsőfokai. Az integráció horizontális bővítése és vertikális mélyítése 5. A közösségi jog forrásai, alapszerződések és módosításai, az <i>acquis communautaire</i> fogalma 6. Az EU intézményrendszere: az Európai Tanács, az Európai Bizottság, az Európai Parlament 7. Európai Bíróság, az Európai Számvevőszék, az ECB, a Tanácsadó Bizottságok és az Ombudsman 8. Döntéshozatal az EU-ban: eljárások és a demokratikus deficit aspektusai 9. Az EU közös politikái: ágazati és horizontális politikák 10. A Közös Agrárpolitika (CAP) 11. Regionális különbségek és az EU regionális politikája 12. Gazdasági és Monetáris Unió 13. Az EU keleti bővítésének kérdései 2004 előtt és után. 14. Magyarország felkészülése az EU-tagságra. Hazánk lehetőségei az Unióban 15. A Lisszaboni Szerződés jelentősége, az Unió fejlődési irányai 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Arató Krisztina – Koller Boglárka: Európa utazása - Integrációtörténet. Gondolat, Budapest, 2015. ISBN 9789636936150</p> <p>Böröcz József: Az EU és a világ – kritikai elemzés. Pesti Kalligram, 2018. ISBN 9789634680352</p> <p>Marjai Attila (Szerk.): Az Európai Unió gazdasága. HVG Kiadó, 2006. ISBN 9639686093</p>	

M. Zakar Andrea: Európai integrációs alapismeretek. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2006.

Ajánlott irodalom:

Az európai integráció alapszerződése 2. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest, 2002. ISBN 9632246497

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 9789637490842

Jeney Petra – Kende Tamás – Szűcs Tamás (Szerk.): Európai közjog és politika. Libri, Budapest, 2007. ISBN 9789632249209 (1134 oldal)

Kende Tamás – Szűcs Tamás (Szerk.): Európai közjog és politika. Osiris, Budapest, 2005. ISBN 9789633897966

Rác Margit (Szerk.): Uniós kihívások és válaszutak a 2000-es években. Akadémiai Kiadó, 2007. ISBN 9789630584661

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri az európai integráció történetét, az Unió kialakulásának főbb állomásait jelentő alapszerződéseket és azok fontosabb módosításait
- a hallgató legyen tisztában a gazdasági és politikai integráció különböző szintjeivel és válfajaival, megértve ezáltal az egységes belső piac működését, illetve a Gazdasági és Monetáris Unió jelentőségét
- betekintést kíván adni a hallgatók számára az EU intézményrendszerébe és döntéshozatali mechanizmusába, valamint a közösségi politikák rendszerébe, különös tekintettel a Közös Agrárpolitikára és az Unió regionális politikájára

b) képességei

- a hallgatók képesek lesznek az Európai Unió jogi és intézményi felépítésére, valamint az integráció alakulására vonatkozó információk alkalmazására

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott a külpolitika iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- állampolgárként felelősséggel részt vesz az Európai Unió ügyekkel kapcsolatos folyamatokban
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI KERESKEDELMI, PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI INTÉZMÉNYEK	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: International Commercial, Financial and Economic Organizations	A tantárgy kódja(i): 227L
Tantárgy felelőse: Dr. Abdulkerim Yavuzaslan, óraadó tanár, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Kovács Laura, főiskolai docens, PhD	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. heti és féléves óraszám: 12/12 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, házi dolgozat és annak prezentációja	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), a házi dolgozat és a prezentáció értékelése az órán történik meg	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy célja, hogy bemutassa a nemzetközi gazdasági és politikai kapcsolatok fejlődését és azok nemzetközi szervezeteinek működését. A globális gazdaság bonyolult rendszerében meghatározóvá váltak a multilaterális kapcsolatok, amelyek fő irányító szervezetei a nemzetközi intézmények lettek. A nemzetközi szervezeteknek kiemelt szerepe van adott szakterület fejlesztése, a tagországok érdekeinek egyeztetése és a konfliktusok kezelése területén. A hallgatók a sokféle nemzetközi szervezetből a szakirodalom csoportosításának megfelelően a legfőbb globális és regionális intézményeket ismerhetik meg, kiemelten az ENSZ és a gazdasági szervezetek szerepét.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A nemzetközi szervezetek fejlődése, meghatározása, ismérvei és osztályozása 2. Nemzetek Szövetsége létrejöttének és megszűnésének történeti körülményei. A Nemzetek Szövetsége tevékenységének értékelése 3. Az ENSZ létrejöttének körülményei. Az ENSZ Alapokmány sajátosságai és rendszere. Az ENSZ tagsága, fő szervei. Az ENSZ békefenntartó tevékenysége: főbb jellemzői és „generációi”, új fejlemények és reformok az 1990-es évektől 4. Az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanács (ECOSOC) és az ENSZ regionális bizottságai. Az ENSZ szakosított intézményei és más szervei 5. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD). Európa Tanács. Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 6. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO). Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) 7. Az ENSZ gazdasági és pénzügyi szervezetei I.: A Nemzetközi Valutaalap (IMF) céljai, tagjai, funkciója, működése és reformja 8. Az ENSZ gazdasági és pénzügyi szervezetei II.: A Világbank (WORLD BANK) fő céljai, tagjai, tevékenysége, szervei. A Világbank-csoport (IBRD, IDA, IFC, MIGA, ICSID) bemutatása 9. A GATT (Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény) és a WTO (Kereskedelmi 	

Világszervezet) mint a nemzetközi kereskedelem globális intézménye. A WTO céljai, tagjai, legfőbb funkciói és legfőbb egyezményei, reformjai

10. Nemzetközi Kereskedelmi Kamara és a Nemzetközi Kereskedelmi Feltételek (INCOTERMS)
11. Regionális gazdasági integráció és szervezetei Amerikában és Európában: Európai Unió, Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA), Európai Gazdasági Térség (EGT), Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodás (CEFTA). USA–Mexikó–Kanada Egyezmény (USMCA). Az Amerikai Államok Szervezete (OAS). A Karib-tengeri Közösség és a Közös Piac (CARICOM). Dél–amerikai Közös Piac (MERCOSUR)
12. Regionális gazdasági integráció és szervezetei Afrikában, Közel-Keleten és Ázsiában: Az Afrikai Unió. Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS). Kelet- és Dél-afrikai Közös Piac (COMESA). Az Arab Államok Ligája. Kőolaj-exportáló országok Szervezete (OPEC). A Dél-Kelet-Ázsiai Nemzetek Társulása (ASEAN). Az Ázsiai és Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés (APEC)
13. Fegyveres konfliktusok áldozatainak védelme és humanitárius segítségnyújtás: Sajátos nemzetközi együttműködések
14. A nemzetközi együttműködés egyes, fórumjellegű és sajátos formái. Nem-kormányzati szervek (NGO-k) nemzetközi szervezetei
15. Prezentációk bemutatása

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Blahó András – Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények. 3. javított és bővített kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014.

Bába Iván – Sáringer János (Szerk.): Diplomáciai Lexikon - A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Kiadó, Budapest, 20108.

Sziebig Orsolya Johanna: Nemzetközi szervezetek. Szegedi Tudományegyetem, Nemzetközi jogi és Európa-jogi Tanszék. 2018. Digitális tananyag EFOP-3.4.3-16-2016-00014. http://eta.bibl.u-szeged.hu/1432/4/EFOP_AP6_NJII_Nemzetk%C3%B6zi%20szervezetek_tananyag_ojsziebig_2018.pdf

Ajánlott irodalom:

Murádin János Kristóf: Nemzetközi intézmények és szervezetek. Scientia, Budapest, 2011.

Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2006.

Bernek Ágnes (Szerk.): A globális világ politikai földrajza. Nemzetközi Tankönyvkiadó, Budapest, 2005.

Egyéb oktatási segédanyagok: előadások anyaga – oktatási anyagok ppt-ben szerkesztve

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

e) tudása

- a hallgatók szakmai tudása fejlődik a rendszerezett ismeretek által, melyet a legfőbb nemzetközi gazdasági és pénzügyi intézményekről, azok fejlődéséről, fő tevékenységéről és reformjairól kapnak

f) képességei

- a hallgatók képesek lesznek jobban megérteni a nemzetközi szervezetek és tagországok közötti konfliktusokat, a nemzeti érdekérvényesítést és a kompromisszumok kialakításának fontosságát

g) attitűdje

- a hallgatók érdeklődése fejlődhet azáltal, hogy a fenti intézmények közül az egyik szervezet aktuális kérdéseit feldolgozzák és bemutatják a csoport előtt

h) autonómiája és felelőssége

- felelősségük és önálló gondolkodásuk saját feladatuk elkészítésével és a vitában való részvétellel

Az ismeretkör: Menedzsment
Kredittartománya (max. 12 kr.): 9
Tantárgyai: 1) Projekt és team menedzsment; 2) Vezetés és szervezés 3) Közmenedzsment

1. Tantárgy neve: PROJEKT- ÉS TEAM MENEDZSMENT	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: Project and Team Management	A tantárgy kódja(i): 771L, 77L
Tantárgy felelőse: Dr. Önal, Mehmet Sercan, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Eglesz Kálmán, Mestertanár	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 házi dolgozat és annak előadása	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, a házi dolgozat és előadásának szóbeli értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy alapvető célja megismertetni a hallgatókat a projektmenedzsment (PM) általános elméleti alapjainak, módszereivel, valamint gyakorlati alkalmazási területeivel.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A projektmenedzsment alapjai, elméleti keretei, története, a projekt értelmezése, alapelvei, projektfázisok, a projektciklus modelljei 2. A projekttervezés és -megvalósítás logikai keretmódszerének fő lépései, problémaelemzés, érintettek elemzése, a projekt célrendszere, stratégia és alternatívák elemzése, stratégia kiválasztása, tevékenység-, idő- és költségtervezés, ellenőrzés és monitoring 3. Főbb projekttervezési technikák és eszközök, problémafa és célfa, feladatlebontás technikái, időütemezés, időtervezési és hálótervezési technikák, kritikus út (CPM), erőforrások 4. A projekt személyi háttere. A projekt külső és belső környezete, hagyományos és projektszervezetek, szervezetelemzési módszerek 5. A projektmenedzsment felépítése, a jó projektmenedzser tulajdonságai. A menedzsment feladat- és felelősségi körei 6. A projektek vezetése, a projekt hierarchiája, szerepek, feladatok és felelőségek, projektmenedzseri kompetenciák, hatáskörök 7. 1. Zárthelyi dolgozat 8. A projekt megvalósítása. A megvalósítás fázisai, a projektmegvalósítás során használt szakmai dokumentumok (projektterv és a megvalósíthatósági esettanulmány) 9. Team menedzsment a megvalósítás során 10. Projektirányítás, projektszabályozás. Projekt-monitoring és kontrollig, célja, befolyásoló tényezői, kontrollig eszközök, mérföldkövek, indikátortípusok (SMART, QQTTP) 11. A projekt pénzügyi tervezése. Pénzügyi menedzsment a megvalósítás során. Beszerzések, közbeszerzések. A projekt személyi jellegű ráfordításai 12. Projektmarketing és -kommunikáció. A projektmarketing célja, folyamata és eszközei. Projektkommunikáció, a kommunikációs eszközök típusai, kommunikációt szabályozó dokumentumok. A projekt belső kommunikációja, kommunikáció a projekt team-ben 13. Közbeszerzés és pályázatok 	

14. Informatikai, szoftveres megoldások a projekt- és team-menedzsment támogatására (MS Project, Mindmapping, időtervező szoftverek)
15. 2. Zárthelyi dolgozat. Prezentációk

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Kory Kogon – Suzette Blakemore – James Wood: Projektmenedzsment mindenkinek. Bagolyvár Trade Kft., 2019. ISBN 9786155030833 (256 oldal)

Bolya Árpád: Six szigma - Projektmenedzsment kézikönyv. Révai Digitális Kiadó, Budapest, 2011. ISBN 978963081337 (198 oldal)

Ajánlott irodalom:

Görög Mihály: Bevezetés a projektmenedzsmentbe. Aula Kiadó, Budapest, 2001. ISBN 9789639215115 (326 oldal)

Juhász Márta – Répáczki Rita: Projekt-teamek terjedése a magyar szervezeti kultúrákban. Munkaügyi Szemle, 2012. (56. évf.) 1. sz. (19-25. oldal)

Roland Gareis: Projekt? örömmel! HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2007. ISBN 9789639686151 (364 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor és egyéb projektdokumentumok

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- a hallgató ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait, folyamatát, etikai normáit
- ismeri a projekttervezésben és a team menedzsmentben használatos alapvető módszereket
- birtokában van a projektmenedzsmentben használatos alapvető szókincsnek

b) képességei

- képes megtervezni, lebonyolítani és irányítani egy komplex projektet
- képes alkalmazni a projekttervezés és -menedzsment, illetve a team-menedzsment módszereket
- képes a rendszerben való gondolkodásra, a projektfolyamatok rendszer-szintű áttekintésére

c) attitűdje

- projektben, csoportos munkavégzés során konstruktív, együttműködően kezdeményező
- problémamegoldó, döntési helyzetekben képes a döntésre, kompromisszumra törekvő
- empátikus, befogadó mások véleménye iránt

d) autonómiája és felelőssége

- általános szakmai felügyelet mellett önállóan megtervezi, irányítja és lebonyolítja a projektet
- szakmai útmutatás alapján megtervezi a projekt team összetételét, bevonja a tagokat a munkába
- felelősséggel részt vállal a projekt megvalósításában

2. Tantárgy neve: VEZETÉS ÉS SZERVEZÉS	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Leadership and Management	A tantárgy kódja(i): 23L
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Suhányi László, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Eglesz Kálmán, mesteroktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 6/6 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 házi dolgozat – a szorgalmi időszak végét megelőző 3 hétre	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: házi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tárgy oktatásának célja olyan ismeretanyag átadása, amelynek hatására a hallgatók a vezetésről való tudásukat bővítik, a vezetési és szervezési ismeretek birtokában képessé válnak a szervezetet, mint rendszert kezelni, valamint a hatékony vezetési módszereket megválasztani.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A szervezés és a szervezési folyamatok fogalma 2. A vállalati struktúra alapmodellje, a szervezeti felépítés, szervezeti irányzatok 3. Döntésoptimalizálás. Változásmenedzsment 4. Egyén a szervezetben, egyéni döntés, problémamegoldás 5. A motiváció tartalom- és folyamatelméletei. Csoportok a szervezetben 6. Hatalom és szervezeti politika, személyes vezetés - leadership 7. Konfliktusok a szervezetben, modern vezetési irányzatok 8. Változásmenedzsment 9. Empowerment. Benchmarking 10. Outsourcing. Reengineering 11. Stratégiai szövetségek, hálózatok 12. Házi dolgozatok értékelése 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom: Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna: Vezetés és szervezés – Szervezetek kialakítása és működtetése. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2016. ISBN 9789630594479 (484 oldal) Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008. ISBN 9769630583406 (264 oldal)	
Ajánlott irodalom: Bakacsi Gyula: Szervezeti magartartás és vezetés. Aula Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 9789639585492 (344 oldal) Marosán György: Stratégiai menedzsment. Műszaki Könyvkiadó, 2001. ISBN 9631627926 (264 oldal)	
Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása	

- a hallgató ismeri a főbb vállalati vezetési kérdéseket és szervezeti felépítéseket, irányzatokat
- ismeri a vállalat és környezetével való kölcsönhatásos fejlődésének fő kérdéseit
- ismeri az egyén motivációinak tartalom- és folyamatelméleteit
- ismeri a vállalat szervezeti politikájának és vezetésének, konfliktusainak főbb aspektusait és megoldási lehetőségeit
- ismeri a modern vezetési irányzatokat és módszereket

b) képességei

- képes a vállalati folyamatok rendszerszemléletű megközelítésére, megértésére
- képes az elméleti szervezési és vezetési módszerek gyakorlati megvalósítására
- képes a különböző tudásterületek vállalati gyakorlati hasznosítására
- képes szakszerűen megfogalmazott javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni és a vállalati stratégia megvalósítása érdekében állítani

c) attitűdje

- fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, valamint azok beépítésére a vállalati gyakorlatba
- érdeklődik az innovációk iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a vezetési és szervezési folyamatok javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

3. Tantárgy neve: KÖZMENEDZSMENT	Kreditértéke: 2
A tantárgy neve angolul: Public management	A tantárgy kódja(i): 95L
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Suhányi László, egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Fekete Ákos, vendégoktató	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 6/6 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, beadandó dolgozat értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy fő célja a közigazgatás alapvető elméleteinek és módszereinek megismertetése és annak vizsgálata, hogy a közigazgatás területén hogyan integrálhatók üzleti menedzsment módszerek, modellek, folyamatok. A tárgy a közigazgatás elméleteinek fő ismereteire összpontosít, bemutatja a különböző típusú menedzsment modelleket és módszereket, valamint az implementáció lehetőségeit és folyamatát.</p> <p>A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a társadalmilag szervezett közfeladatok tervezésével, szolgáltatásaival és menedzsmentjével.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A közigazgatás alapelméletei és modelljei - elméleti keret. A közigazgatás meghatározása és története 2. Alapfogalmak - közjavak, közüzemi szolgáltatások, közszolgáltatások stb. 3. Közszolgáltatások, új közigazgatás (meghatározás, elméletek, történelem) 4. A közigazgatás modelljei - angol, francia és német modellek 5. A közszolgáltatások környezete, a közszolgáltatások rendszere - példák az EU-ból és Magyarországról 6. 1. zárthelyi dolgozat 7. A közszolgáltatások szabályozása 8. A humán erőforrás-szolgáltatás közigazgatása - egészségügy és oktatás 9. Közműszaki és infrastrukturális szolgáltatások kezelése - közművek, közművek jellemzői 10. Közcélú tevékenységek. A közszolgáltatások pénzügyi irányítása 11. Benchmarking és teljesítményértékelés a közzsférában 12. 2. zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Horváth M. Tamás: Közmenedzsment, 2010. ISBN: 978-963-7296-079 Rosta Miklós: Innováció, adaptáció és imitáció: Az új közszolgálati menedzsment, Budapest, Aula 2012.</p> <p>Ajánlott irodalom: Ewan Ferlie: The Oxford Handbook of Public Management, Eds. By L.E. Lynn Jr. and C. Pollitt Oxford University Press 2007. A közszolgálati menedzsment új irányvonala: A közfelelősség In Magyar Közigazgatás 2000. 50. évfolyam 11. szám</p>	

Rosta Miklós: Az új közszolgálati menedzsment célja, In: Társadalomkutatás, 2012. 30 évf. 2. szám 169-185.
Ewan Ferlie: The Oxford Handbook of Public Management. Eds. by L.E. Lynn Jr. and C. Pollitt. Oxford University Press, 2007.
Meyer, C.K., Zagoren, A.J., Noe, L.J., Geerts, J.A., Frank, G.L.: Solving Public-Management Problems: A Case Study Approach, Millennium HRM Press, LLC, Des Moines, Iowa, 2015
Managing the new public services. Ed. by David Farnham and Sylvia Horton. Macmillan. 1996

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói jegyzetek

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendelkezik a közmenedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan
- Ismeri a közfeladatok ellátásával kapcsolatos projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködést, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit
- Tisztában van a közfeladatokat ellátó szervezetek működését, folyamatait támogató eszközökkel
- Birtokában van a közmenedzsmenttel kapcsolatos alapvető szakmai szókincsnek

b) képességei

- Képes a megtanult, közmenedzsmenttel kapcsolatos módszerek gyakorlati alkalmazására
- Együtt tud működni a közszféra projektjeinek megvalósításában, illetve a közfeladatok menedzselésében
- Képes átlátni, megérteni a közszféra folyamatit, illetve részt venni a közszféra intézményeinek működésében
- Képes a rendszerben való gondolkodásra

c) attitűdje

- Fogékony a tárggyal kapcsolatos információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- Nyitott az együttműködést igénylő feladatok vállalására
- Törekszik a közszférával kapcsolatos tudásának fejlesztésére
- Nyitott a közfeladatokat ellátó intézmények tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és az adott források alapján történő végiggondolását.
- Együttműködés és felelősség jellemzi az adott szakterület képzett szakembereivel.

<p>Az ismeretkör: Nemzetközi menedzsment Kredittartománya (max. 12 kr.): 7 Tantárgyai: 1) Interkulturális menedzsment; 2) Nemzetközi rendezvények szervezése és menedzsmentje</p>
----

1. Tantárgy neve: INTERKULTURÁLIS MENEDZSMENT	Kreditértéke: 5
Tantárgy neve angolul: Intercultural management	A tantárgy kódja(i): 444, 444L, A444
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Suhányi László, egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 30/70%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/0 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor.	
A tantárgy tantervi helye: 4. Félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatókat az interkulturális menedzsment alapvető, átfogó fogalmaival, elméleteivel, tényeivel, összefüggéseivel. A hallgató ismerje és értse meg az interkulturális menedzsment folyamatok alapjait, tárgyhoz kapcsolódó probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait. A hallgató birtokában legyen az interkulturális menedzsment alapvető szakmai szókincsének. A hallgató újfajta közelítéseket, kreatív megoldásokat ismerjen meg, a különböző kultúrák gyökereinek, jellemzőinek megértésén keresztül, valamint ismerje és felismerje a kulturális ismeretek hiányából fakadó tipikus félreértéseket és kommunikációs problémákat. A kurzus során a hallgató megismeri a kipróbált vezetési módszereket a stratégiaalkotástól a humánerőforrás-menedzsmenten át a szervezetfejlesztésig, a kulturális eltérések sikeres kezelésére, előnyei kihasználására.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A nemzetközivé válás folyamata 2. A nemzetközi környezet és a nemzeti kultúra kapcsolata 3. Az interkulturális menedzsment fogalma és főbb funkciói 4. A stratégia, struktúra és kultúra összhangkövetelménye. A kulturális tényező szerepe a vállalalkozási-üzleti teljesítmény alakulásában 5. A magatartás, viselkedés, kultúra és értékek kapcsolata és összefüggései 6. Nemzeti kultúrák dimenziói 7. Kommunikáció különböző kultúrákban 8. A kommunikáció és a nemzetközi vállalatok, intézmények 9. A kulturális különbségek kezelésének módszerei és eszközei 10. Magyar szervezeti kultúra 11. A nemzeti, üzleti és vezetési kultúra átalakulása nemzetközi környezetben 12. A kompetencia és a karrier tervezésének interkulturális jellemzői 13. Az interkulturális képzés általános és speciális módszerei 14. Tárgyalás külföldiekkel 15. Kultúrák feletti és kultúrák közötti testbeszéd 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Csath Magdolna dr.: Interkulturális menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2008, 336 oldal, ISBN: 	

9789631963199

- Falkné Bánó Klára: Kultúraközi kommunikáció. Az interkulturális menedzsment aspektusai. Perfekt Kiadó 2008, 238 oldal, ISBN: 9789633394740
- Joe Navarro: Beszéd testek, Nyitott Könyv Műhely Kiadó, Budapest, 2011, 383 oldal, ISBN: 9789633100554
- Joe Navarro: Áruklódó jelek – Testbeszéd a munkahelyeken, Libri Kiadó, Budapest, 2013, 333 oldal, ISBN: 9789633102008
- Roger Dawson: Nyerő tárgyalási taktikák, Bagolyvár Kiadó, Budapest, 2000, 344 oldal, ISBN: 9639197637

Ajánlott irodalom:

- Koltai András: Az interkulturális sokk és az ebből fakadó problémák megelőzése. Munkaügyi Szemle, 2009. (53. évf.) 1. sz. 81-89. oldal, ISSN 0541-3559
- Koltai András: Interkulturális szűrés a gyakorlatban. Munkaügyi Szemle, 2009. (53. évf.) 3. sz. 81-89. oldal, ISSN 0541-3559
- Krisztián Béla: A menedzsment paradigmaváltása - Az interkulturális menedzsment (Csath Magdolna: Interkulturális menedzsment. Vezetés eltérő kultúrákban), Humánpolitikai Szemle, 2008. (19. évf.) 10. sz. 67. oldal, ISSN 0865-7009
- Nanszákné Cserfalvi Ilona: A nevelés interkulturális dimenziói. Tanító: módszertani folyóirat, 2008. (46. évf.) 2. sz. 8. oldal, ISSN 0496-8387

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendelkezik az interkulturális menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével
- Ismeri és érti az interkulturális menedzsment folyamatok alapjait, tárgyhoz kapcsolódó probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait
- Birtokában van az interkulturális menedzsment alapvető szakmai szókincsének
- A hallgató újfajta közelítéseket, kreatív megoldásokat ismer, a különböző kultúrák gyökereinek, jellemzőinek megértésén keresztül
- Ismeri és felismeri a kulturális ismeretek hiányából fakadó tipikus félreértéseket és kommunikációs problémákat
- Megismeri a kipróbált vezetési módszereket a stratégiaalkotástól a humán erőforrás-menedzsmenten át a szervezetfejlesztésig, a kulturális eltérések sikeres kezelésére, előnyei kihasználására.

b) képességei

- Képes az interkulturális projektek tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére
- Képes az interkulturális menedzsmenthez kapcsolódó szakmai javaslat, álláspont szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint való prezentálására
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmat
- Képes tevékenyen részt venni az interkulturális menedzsment projektekben
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival
- Előadásokat tart, prezentációt önállóan végez

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, a kulturális különbségeket felismerő magatartást tanúsít,
- Projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező
- Fogékony az új információk befogadására, toleráns a kulturális különbségekkel szemben
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben az eltérő kultúrájú munkatársaival való együttműködésre

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- Döntéseiért felelősséget vállal
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, etikai normák és kulturális eltérésekből fakadó különbségekre vonatkozó normák betartása terén

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK SZERVEZÉSE ÉS MENEDZSMENTJE	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: Organizing and Management of International Events	A tantárgy kódja(i): 229L
Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Laura, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 6/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi rendezvényekkel kapcsolatos alapvető fogalmakat, valamint a rendezvények szervezési feladatait. A kurzus során kiemelt hangsúlyt kapnak azok a kulturális különbségek, amelyekre egy nemzetközi rendezvény megvalósításakor különös figyelemmel kell lenni.</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rendezvényszervezési alapfogalmak: rendezvény, rendezvényszervező, helyszín, projekt, menedzsment, kommunikáció, marketing, etikett, protokoll, konferencia-turizmus, stb. 2. A nemzetközi rendezvények csoportjai, típusai 3. A nemzetközi rendezvények résztvevői 4. A nemzetközi rendezvények folyamatainak tervezése, projekttervezés 5. A nemzetközi rendezvények helyszíne 6. A nemzetközi rendezvények pénzügyi tervezése – költségvetés, részvételi díj 7. A nemzetközi rendezvények szervezésének folyamata, szakaszai 8. A nemzetközi rendezvényekhez kapcsolódó szolgáltatások. 9. A nemzetközi rendezvények marketingje – design, nyomdai anyagok, szponzorálás, stb. 10. A nemzetközi rendezvények kommunikációja 11. A nemzetközi rendezvények szervezésével kapcsolatos jogi kérdések 12. A nemzetközi rendezvények lebonyolítása és menedzsmentje. A nemzetközi rendezvények értékelése és után követése 13. Etikai kérdések és kulturális különbségek a rendezvények szervezése során 14. Gyakorlati példák, jó gyakorlatok a nemzetközi rendezvények szervezéssel kapcsolatban. Zárthelyi dolgozat 15. Prezentációk előadása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Judy Allen: A rendezvényszervezés nagykönyve. Akadémiai Kiadó, 2016. Köves Tamás: A rendezvényszervezés ABC-je. Digi-Book Magyarország Kiadó Kft. Varga Péter: Rendezvénybiblia. 2020.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Atkinson, R. (1999) Project management: cost, time and quality, two best guesses and a phenomenon; it's</p>	

time to accept other success criteria. International Journal of Project Management, 17 (6), 337-342.
Görög Ibolya: Protokoll - az élettem. Budapest: Athenaeum, 2014., cop. 2006. - 298 p., ISBN 978-963-9615-54-0
[Goldblatt, J. J.: Special events: best practices in modern event management.](#) 1997., USA, 382 pp, [0442022077](#)
Catherine H. Price: The Complete Guide to Professional Meetings and Event Coordination. George Washington University, 2000.
Gyarmati Ildikó: Rendezvényszervezési kalauz. Atheneum 2000 Kiadó, Budapest, 2005.
Dr. Sille István: Illem, etikett, protokoll. Budapest, 2005.
Faragó Hilda: Idegenforgalmi rendezvények és kongresszusok szervezése. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 2003.
Donald Getz: Event Management & Event Tourism. Cognizant Communication Corporation, USA, 1997.

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

e) tudása

- a hallgató rendelkezik a rendezvényszervezés alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével
- ismeri a projektben, teamben való együttműködés, a projektmenedzsment szabályait
- elsajátította a nemzetközi rendezvények szervezése során szükséges szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, módjait

f) képességei

- a hallgató a tanult elméleteket, módszereket képes a gyakorlatban alkalmazni
- képes más tudásterületekkel, szakterületekkel való együttműködésre
- projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt
- tisztában van a nemzetközi rendezvényszervezés közben végzett feladatok multikulturális sajátosságaival

g) attitűdje

- a hallgató fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- nyitott a rendezvényszervezés gyakorlatának változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére

h) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Nemzetközi marketing
 Kredittartománya (max. 12 kr.): 10
 Tantárgyai: 1) Nemzetközi marketing; 2) Nemzetközi tárgyalási stratégiák és taktikák

1. Tantárgy neve: NEMZETKÖZI MARKETING	Kreditértéke: 6
Tantárgy neve angolul: International marketing	A tantárgy kódja(i): 54L, 54L-1
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Suhányi László, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 6/6 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján	
A tantárgy tantervi helye: 6. Félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Marketing	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy keretén belül nagy hangsúlyt kap a világgazdasági környezet marketing szempontú értelmezése, illetve a nemzetközi marketing eszközrendszerének áttekintése és mindezek gyakorlati alkalmazásából eredő tapasztalatainak értékelése. A hallgatók a kurzus során a korábban már megszerzett marketing ismereteket ültetik át nemzetközi környezetbe. A marketing ismeretek készség szintre való fejlesztését az egyes témakörökhöz kapcsolódó, nemzetközi vállalati gyakorlatra alapozott esettanulmányok közös és egyéni feldolgozása segíti. A kurzus kiemelt figyelmet szentel a nemzetközi marketing sajátosságainak hangsúlyozására, illetve a különböző kultúrákhoz tartozó vállalatok marketing gyakorlatának összehasonlítására.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A nemzetközi marketing fokozatai, a világgazdasági környezet elemzése. Az értékesítés támogatásának legfontosabb eszközei külföldön. 2. A külpiacon marketingtevékenységének gazdasági környezete, versenyviszonyok 3. A nemzetközi marketing kulturális környezetének elemei, politikai és jogi környezete 4. A nemzetközi marketingstratégiák alaptípusai. Termékdifferenciálás és termékadaptáció a nemzetközi piacokon 5. Árpolitika a nemzetközi marketingben 6. Az értékesítési csatornák típusai és működése a nemzetközi piacokon 7. Marketing kommunikációs stratégiák a nemzetközi marketingben 8. A nemzetközi versenyképesség tényezői az egyes országok közötti konkurenciaharcban 9. Piacszegmentáció és célpiac meghatározás a nemzetközi piacokon. A komparatív előnyök elve 10. A marketingkutatás sajátosságai nemzetközi környezetben. A külpiacon való kilépés formái és választási szempontjai 11. A nemzetközi marketing hazai környezete és ennek hatásai, gazdasági integrációk fokozatai 12. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Tóth Tamás: Nemzetközi marketing, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, 360 oldal, ISBN: 	

9789630586214

- Rekettye Gábor – Fojtik János: Nemzetközi marketing, Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 2009, 310 oldal, ISBN: 9789639542068

Ajánlott irodalom:

- Bércziné Dr. Juhos Júlia: Marketing a XXI. században, KIT, Budapest, 2006, 295 oldal, ISBN: 9636372241
- David Jobber: Európai marketing, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1999., 482 oldal, ISBN: 9631630390
- Philip Kotler – John A. Caslione: Kaotika – Menedzsment és marketing a turbulencia korában, Manager Könyvkiadó, Budapest, 2011, 190 oldal, ISBN: 9789639912229
- Rekettye Gábor: Nemzetközi marketing, JPTE Kiadó, Pécs, 2001, 235 oldal, ISBN: 9636413961

Egyéb oktatási segédanyagok: -

a) tudása

- átfogóan ismeri a nemzetközi környezet sajátosságaiból eredő marketing problémákat
- ismeri azokat a módszereket, technikákat, melyekkel a nemzetközi környezet megismerhető
- ismeri a külpiacra történő kilépési módokat, technikákat
- tudja, hogy a hazai környezetben alkalmazott marketingmixet miképp feleltesse meg a nemzetközi környezetben

b) képességei

- követi és értelmezi a nemzetközi kereskedelmi folyamatokat, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslati, döntései során
- képes felismerni a nemzetközi környezetből adódó marketing problémákat, megoldásukra javaslatot tud tenni
- képes hatékony munkára marketing és kereskedelmi projekteken
- megérti és használja a nemzetközi marketing szakterületének jellemző online és offline szakirodalmát magyar és idegen nyelven
- képes operatív jellegű marketingtevékenységek megtervezésére és végrehajtására nemzetközi környezetben

c) attitűdje

- fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott az új IKT technikák használatára
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik
- toleráns mások véleményét illetően

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz az értékesítéssel kapcsolatos marketing jellegű folyamatok javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI TÁRGYALÁSI STRATÉGIÁK ÉS TAKTIKÁK	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: International Negotiation Strategies and Techniques	A tantárgy kódja(i): 55L
Tantárgy felelőse: Dr. Abdulkerim Yavuzaslan, óraadó tanár, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 6/6	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató a tárgyalási technikák törvényszerűségeinek és összefüggéseinek, valamint a nemzetközi protokoll szabályainak ismeretében képes különböző szituációkban eredményes tárgyalásra és szükség esetén a konfliktushelyzetek kezelésére. Képes átlátni a különböző kultúrák sajátosságait és ezek figyelembevételével alkalmazkodni a különböző tárgyalási helyzetekhez</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A nemzetközi tárgyalások technikáinak és protokolláris lebonyolításának jelentősége. Kommunikáció a tárgyalásban, tárgyalási helyzetek 2. A tárgyalás fogalma, célja, fajtái és eszköztára. A tárgyalás kimenetelét meghatározó tényezők 3. A tárgyalás szakaszainak jellemzése 4. A tárgyalás, mint konfliktuskezelés, tárgyalási stílusok. A tárgyalás személyi feltételei 5. Meggyőzés a tárgyalásban, érveléstechnika, kérdezőtechnika. Az érdekek érvényesítése: egyeztetés, kényszerítés, manipuláció 6. A tárgyalás infrastruktúrája, felvételkészítés és -rögzítés szabályai, dokumentumok kezelése 7. Tárgyalási helyzet, csoportos tárgyalás. A delegációs tárgyalás jellemzői 8. Nemzeti sajátosságok a tárgyalásban, nehézségek felmérése, interkulturális jellemzők. 9. Az etikett és a diplomáciai protokoll fogalma, diplomáciai rangok és beosztások 10. Diplomáciai és protokolláris alkalmak, különleges alkalmak, öltözködés. Protokolláris sorrendek (államok, diplomáciai testületek, diplomaták sorrendje, bejelentkezés) 11. Felkészülés a személyes találkozásra, köszönési formák, megszólítások. Megjelenés, bemutatkozás, kézfogás, a névjegytadás szabályai 12. Meghívások és meghívók. Allófogadások, a fogadó testület, nemzeti és speciális ételek 13. Tárgyalások, konferenciák, rendezvények itthon és külföldön. Angol és francia ültetési rend, terítékek, menük, felszolgálás. Felkészülés a külföldi kiküldetésre, előzetes tájékoztató a fogadó országról és partnerről. 14. Külföldi hivatalos és társadalmi szervezetek meglátogatásának protokolláris szabályai. Kapcsolatfelvétel a fogadó országban élő magyar szervezetekkel és magánszemélyekkel. Zárthelyi dolgozat 15. Prezentációk előadása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	

Kötelező irodalom:

I. Mikael Krogerus – Roman Tchäppeler: 44 kommunikációs modell - A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. 2020.

Jonathan Herring: Érvelés. Scholar Kiadó, 2020.

John C. Maxwell: A kapcsolatteremtés művészete. Bagolyvár Trade Kft., 2020.

Ajánlott irodalom:

Barta Tamás – W. Barna Erika: Személyiség, kommunikáció, etika. Szókratész Külgazdasági Akadémia, Budapest, 2003. ISBN 963716368 (268 oldal)

Görög Ibolya: Protokoll az életem. Atheneum, Budapest, 2000. ISBN 9789639615540 (282 oldal)

Ottlik Károly: Protokoll, viselkedéskultúra. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2004. ISBN 9789632438917 (656 oldal)

Blahó András: Térjünk a tárgyra! Tárgyalástan. Aula, Budapest, 2003. ISBN 9639478172 (382 oldal)

Sille István: Illem, etikett, protokoll. KJK-Kerszöv. Kft, Budapest, 2010. ISBN 9789630586597 (598 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

i) tudása

- a hallgató ismeri a nemzetközi tárgyalási folyamatok típusait, azok fő jellemzőit
- ismeri a nemzetközi tárgyalás szabályait, fő folyamatait
- ismeri a kölcsönösen előnyös tárgyalási mechanizmusokat
- ismeri a nemzetközi tárgyalási folyamatok szakaszait és az egyes szakaszokban alkalmazható stratégiákat és technikákat, azok működését
- ismeri a nemzetközi tárgyalás meghatározó tényezőit
- ismeri a nemzetközi tárgyalások tervezésének alapvetéseit

j) képességei

- a hallgató képes más tudásterületekkel, szakterületekkel való együttműködésre
- képes szakszerűen megfogalmazott javaslatot, álláspontot szóban és írásban a nemzetközi tárgyalástechnika szabályai szerint prezentálni
- képes a szakmai szövegek feldolgozására, helyes értelmezésére
- képes a vállalati folyamatok és rendszerek rendszerszemléletű megközelítésére, megértésére

k) attitűdje

- a hallgató fogékony az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- nyitott az új nemzetközi tárgyalási technikák használatára, új módszerek használatára
- nyitott a tárgyalástechnika fejlesztésének új módszerei iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

l) autonómiája és felelőssége

- szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- felelősséggel részt vesz a vállalat nemzetközi tárgyalási folyamatainak javításában
- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Nemzetközi gazdaságtan
Kredittartománya (max. 12 kr.): 10
Tantárgyai: 1) Nemzetközi gazdaságtan; 2) Nemzetközi pénzügyek és ügyletek; 3) Világgazdasági folyamatok és régiók

3. Tantárgy neve: NEMZETKÖZI GAZDASÁGTAN		Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: International Economics	A tantárgy kódja(i): 9121L, 912L, 12L	
Tantárgy felelőse: Dr. Ömür Önhon, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 12/0 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12		
A számonkérés módja: kollokvium		
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, házi dolgozat és annak prezentációja		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján (a 2. zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), a házi dolgozat és a prezentáció értékelése az órán történik meg		
A tantárgy tantervi helye: 3. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A hallgató megismeri a nemzetközi gazdasággal kapcsolatos legfontosabb kategóriákat és a világgazdaság fejlődésének történetét. Alapismereteket szerez a világgazdaság fejlődését bemutató főbb elméletekről. Megismeri a nemzetközi munkamegosztás legfőbb tényezőit és azok szerepét a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésében. Képesse válik a nemzetközi munkamegosztás szerepének, helyzetének megítélésére, a nemzetközi kereskedelem indítékainak és fejlődésének értékelésére, valamint a nemzetközi és nemzeti versenyképesség alakulásának követésére. Érteni és értékelni képes a nemzetközi tényezők áramlásának jellegét, hatásait és aszimmetrikus jellemzőit. Meg tudja különböztetni az országokat gazdaságuk fejlettségi szintjei szerint, illetve elemezni tudja a gazdaságok felemelkedését és hanyatlását, megérti annak okait és következményeit. Képes az aktuális világgazdasági helyzet elemzésére és a kapcsolódó elemző szakirodalmi források tartalmi különbségeinek megítélésére.</p>		
Elsajátítandó ismeretanyag:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. A világgazdaság fogalma és fejlődése, szakaszai 2. A nemzetközi gazdaságtan főbb elméletei a fejlődési szakaszok alapján: merkantilizmus, fiziokratizmus, klasszikus elméletek – abszolút és komparatív előnyök tana, neoklasszikus elméleti irányzat, Keynes elméletének nemzetközi vonatkozásai, neoliberais elméletek, baloldali, „új baloldali” elméletek a nemzetközi gazdaságtanban 3. A nemzetközi kapcsolatok legfőbb területe: Nemzetközi kereskedelem, kereskedelempolitikai irányzatok (szabadkereskedelem, protekcionizmus) és a kereskedelem legfőbb eszközei 4. Nemzetközi tényezők áramlása: Külföldi közvetlen beruházások – Foreign Direct Investment: FDI szerepe a nemzetközi kapcsolatokban. A FDI indítékai, formái és hatása az országok függőségi viszonyaira. Külföldi közvetlen beruházásokhoz kapcsolódó elméletek 5. Nemzetközi pénzügyi rendszer és annak főbb intézményei 6. Nemzetközi tényezők áramlása: A nemzetközi munkaerő-áramlás aszimmetriái. Migráció kérdései 7. A nemzetközi szolgáltatáskereskedelem és annak változása 8. 1. Zárthelyi dolgozat 9. A külkereskedelmi és a világgazdasági nyitottság jellemzői és mutatószámai 10. A globalizáció folyamata és hatása a világ országaira 		

11. A transznacionális társaságok tevékenysége és szerepe az országok kapcsolatainak alakításában
12. Gazdasági növekedés és fejlődés a világgazdaságban, fejlődéseméletek jellemzői. A gazdasági fejlettség értelmezése. Különböző fejlettségű országcsoportok
13. A világgazdasági válságok természete. A világgazdaság helyzete és főbb folyamatai napjainkban. Nemzeti fejlődés és versenyképesség
14. Magyarország helye és szerepe a világgazdaságban
15. Prezentációk bemutatása

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Csáki György: Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó, Budapest, 2017. ISBN 9789633384176 (360 oldal)
 Bánhegyi Tiborné dr.: Bevezetés a nemzetközi gazdaságtanba. Főiskolai e-jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2013. ISBN 9786156281029 (109 oldal)
 Blahó András – Kutasi Gábor (Szerk.): Erőközpontok és régiók a 21. század világgazdaságában. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010. ISBN 9789630589352 (472 oldal)

Ajánlott irodalom:

Elekes Andrea: Nemzetközi gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN 9786155889691 (202 oldal)
 Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, Budapest, 2003. ISBN 9789635453399 (765-809. oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató elsajátítja a nemzetközi gazdaságtan alapvető fogalomrendszerét, fejlődésének szakaszait és elméleteit
- megérti a nemzetközi munkamegosztásba való bekapcsolódás szükségességét
- megismeri a nemzetközi gazdasági kapcsolatok főbb területeit, kiemelten a nemzetközi kereskedelem irányzatait, szabályozásának legfontosabb eszközeit, intézményeit
- megismeri a nemzetközi tényező áramlásának főbb folyamatait és azok hatását a nemzetgazdaságokra
- ismeretekkel bír a világgazdaság jelenlegi állapotáról, fejlődési irányairól

b) képességei

- képes a megszerzett ismereteit más szakmai területeken is felhasználni
- képes a nemzetközi gazdasági folyamatokban bekövetkezett változások értékelésére, az elméletek megértésére
- képes a rendszerszerű gondolkodásra és a nemzetközi folyamatok kritikai értékelésére

c) attitűdje

- nyitott a nemzetközi folyamatokra, politikára
- érdeklődik a világgazdasági történések iránt
- szakmai tudásának fejlesztésére törekszik

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartására

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYEK ÉS ÜGYLETEK	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: International Finance and Transactions	A tantárgy kódja(i): 53L
Tantárgy felelőse: Dr. Melles Hagos Tewolde, főiskolai tanár, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Gyulaffy Béláné Dr. Berényi Mária, emerita főiskolai tanár, PhD	
A tantárgy besorolása: kötelező (Pénzügy specializáció)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 6/12 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 18	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 beadandó dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, beadandó dolgozat értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Pénzügytan I. (Makropénzügyi folyamatok)	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy két részből áll: összekapcsolja a nemzetközi pénzügyek elméleti alapismereteit és a nemzetközi kereskedelemhez kapcsolódó pénzügyi tranzakciók gyakorlati ismereteit. A hallgatók megismerik a nemzetközi pénzügyek alapfogalmait, a nemzetközi pénzügyi rendszer működését, a pénzügyi globalizáció folyamatait, annak főbb piacait, intézményeit és eszközeit, legfőbb szabályait. A tárgy gyakorlati részében a hallgatók megismerik a nemzetközi tranzakciók főbb szereplőit, intézményeit és eszközeit. A hallgatók összekapcsolva az elméleti és gyakorlati ismereteket megértik a reálfolyamatokat kísérő pénzügyi tranzakciók kockázatát, és a finanszírozás kérdéseit is. A hallgatók a nemzetközi kereskedelem és a határon átnyúló finanszírozás típusait, fizetési módokat és eszközöket gyakorlati példákon és esettanulmányokon keresztül sajátítják el és gyakorolják.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A nemzetközi valutáris rendszer bemutatása 2. Devizapolitika, devizagazdálkodás, árfolyampolitika 3. A nemzetközi pénzügyek makroökonómiai vonatkozásai 4. A nemzetközi fizetési mérleg szerepe, összeállítása, típusai 5. A nemzetközi fizetések egyensúlyhiányának főbb okai 6. Nemzetközi hitelfinanszírozás – hivatalos hitelszatornák. 7. A nemzetközi és regionális pénzügyi szervezetek és konstrukcióik 8. Nemzetközi hitelpiacok – források, szereplők, ügylettípusok 9. Az eladósodás. Adósságkezelő programok és politikák 10. A külkereskedelem specifikus jellemzői, a külkereskedelmi kapcsolatok feltételrendszere 11. A külkereskedelmi ügyletek csoportjai és jellemzői 12. A külkereskedelem résztvevőinek csoportosítása, a külkereskedők jellemzése 13. A külkereskedelmi kapcsolatok jogi szabályozása 14. A nemzetközi pénzforgalom lebonyolítása, fizetési feltételek, fizetési módok 15. Export- és importügylet lebonyolítása, finanszírozása. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>	
Kötelező irodalom:	
Youssef Cassis – Dariusz Wojcik: Nemzetközi pénzügyi központok a globális pénzügyi válság és a Brexit	

után. Pallas Athéné, 2019. – elektronikusan: <https://hdl.handle.net/1814/68655>, ISBN 9786155884504
Constantinovits Milán – Sipos Zoltán: Nemzetközi kereskedelmi ügyletek. Aula Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789639698512 (276 oldal)
Gál Zoltán: Pénzügyi piacok a globális térben. A válság szabdalta pénzügyi tér. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2016.
Dr. Losoncz Miklós: Nemzetközi pénzügyek. Győr, Széchenyi István Egyetem, 2006. ISBN: 9789633946411 (202 oldal)
Dános Anikó: Nemzetközi pénzügyek. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2011. (133 oldal)
Dános Anikó: Nemzetközi ügyletek. Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2007. (134 oldal)

Ajánlott irodalom:

Gyórfy Dóra: Bizalom és pénzügyek (Válság és válságkezelés az EU-ban). Typotex Elektronikus kiadó, 2017. ISBN 9789632799117 (260 oldal)
Meir Kohn: Bank és pénzügyek, pénzügyi piacok. Osiris Kiadó, 2003. ISBN 9789633894354 (1060 oldal – és újabb kiadás: 2007.)
Báger Gusztáv: Magyarország integrációja a nemzetközi pénzügyi intézményekben. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2016.
Gyulaffy Béláné dr.: Globalizáció és gazdaság (monográfia). Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2009. (112 oldal)
Dr. Farkas Péter: Haladó nemzetközi pénzügyek. 2011. Győr, TÁMOP 4.2.5. Széchenyi István Egyetem pdf. formátum, letölthető
Lőrincné Istvánffy Hajna: Nemzetközi pénzügyek. AULA, 2004. ISBN 978639585072 (702 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgatók megismerik a nemzetközi pénzügyi rendszert és annak fejlődését, valamint főbb intézményeit
- betekintést nyernek a nemzetközi együttműködés sajátosságaiba, a nemzetközi finanszírozás különböző formáiba
- megismerik a nemzetközi hitelpiacokat, forrásokat, szereplőket, ügylettípusokat, valamint az adósságválság fogalmát és kezelését, az adósságkezelő programokat és politikákat
- a nemzetközi ügyletek között a külkereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó tranzakciók kapnak kiemelt szerepet

b) képességei

- a hallgatók képesek lesznek összekapcsolni a nemzetközi reál- és pénzügyi folyamatokat
- képesek lesznek megérteni a nemzetközi pénzügyi rendszer működését és átlátni a külkereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó tranzakciókat

c) attitűdje

- a hallgatók nyitottabbak lesznek e bonyolult szakterület iránt
- fogékonyabbak lesznek a nemzetközi pénzügyi folyamatokra és azok változására

d) autonómiája és felelőssége

- szakmai területükön nagyobb felelősséggel fordulnak a nemzetközi reál- és pénzügyi folyamatok, és azok szabályozása felé

1. Tantárgy neve: VILÁGGAZDASÁGI FOLYAMATOK	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Global economic processes	A tantárgy kódja(i): 223, 223L
Tantárgy felelőse: Dr. Bartus Sándor Tamás, főiskolai docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 80/20%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/0 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, a zárthelyi megírására a vizsgaidőszakban kerül sor	
A tantárgy tantervi helye: 3. Félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy célja a hallgatók szakmai ismereteinek elmélyítése a világgazdasági régiók gazdasági és társadalmi folyamataival kapcsolatban. A tárgy további célja a világ régióinak összehasonlító bemutatása, a hasonlóságok és különbségek megértése, a társadalmi-gazdasági, illetve a külgazdasági összefüggések, a világgazdaság átalakulásának megismertetése.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A régiók fogalma és típusai 2. A világ főbb régiói 3. A világgazdasági folyamatok szereplői 4. A világgazdaság és a nemzetközi intézmények 5. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok rendszere, mozgásmechanizmusa 6. A termelési tényezők nemzetközi áramlása – tőke- és munkaerőáramlás 7. Nemzetközi kereskedelem 8. Regionális eltérések és hasonlóságok a világban 9. Hasonlóságok és különbségek mérésének módszerei 10. Centrumtérsegek a világban 11. Az Amerikai Egyesült Államok szerepe a világgazdaságban 12. Az Európai Unió szerepe a világgazdaságban 13. Kína szerepe a világgazdaságban 14. Kistigrisek fejlődése, szerepük a világgazdaságban 15. Az átmeneti gazdaságok szerepe a világgazdaságban 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blahó András (szerk. 2007): Világgazdaságtan, Budapest, Akadémiai Kiadó • Constantinovits Milán – Sipos Zoltán: Nemzetközi kereskedelmi ügyletek. Aula Kiadó, 2008., Bp., 276 oldal, ISBN: 9789639698512 <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyulaffy Béláné dr.: Globalizáció és gazdaság (monográfia). Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2009, 112 oldal. • Simai M. – Gál P.: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban; Akadémiai Kiadó, 2000 • Blahó András (szerk. 2002): Világgazdaságtan. Gazdasági fejlődés, gazdaságdiplomácia. Budapest, Aula Kiadó. (Blahó A) • Csáki György (2011): A nemzetközi gazdaságtan és világgazdaságtan alapjai, Budapest, Napvilág 	

Kiadó.

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) Tudása

- Rendelkezik a világgazdasági folyamatok alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan
- Betekintést nyernek a nemzetközi együttműködés sajátosságaiba, a nemzetközi és regionális pénzügyi szervezetek működésének jellemzőibe
- Ismeri és érti a nemzetközi folyamatok beazonosítására alkalmas tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket
- Ismeri és érti a külkereskedelmi folyamatok alapvető funkcióit, determinációit és céljait.
- Birtokában van a nemzetközi gazdaságtan alapvető szakmai szókincsének

b) képességei

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg
- Olyan ismereteket szereznek, amelyek révén gondolkodásmódjuk rendszerezettebbé és problémamegoldó képességük hatékonyabbá válik
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat

c) attitűdje

- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- Törekszik a nemzetközi ágazati, regionális kapcsolatok, illetve a, nemzeti és európai értékeket a döntések során figyelembe venni

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan szervezi meg a világgazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését
- Az elemzéseiért, következtetéseieiért és döntéseiért felelősséget vállal

Az ismeretkör: Nemzetközi politika
Kredittartománya (max. 12 kr.): 10
Tantárgyai: 1) Külgazdasági politika; 2) Az EU közösségi politikái

Tantárgy neve: KÜLGAZDASÁGI POLITIKA		Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Foreign Economic Politics	A tantárgy kódja(i): 68L-1	
Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Laura, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -		
A tantárgy besorolása: kötelező		
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 70/30%		
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/0 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12		
A számonkérés módja: kollokvium		
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 elemzés: adott ország külgazdasági profiljának meghatározása nemzetközi statisztikai adatok felhasználásával és annak prezentációja		
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), az elemzés és a prezentáció értékelése az órán történik meg		
A tantárgy tantervi helye: 4. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tárgy célja, hogy a hallgatók szerezzenek ismereteket a XXI. századi külgazdasági politikát meghatározó nemzetközi gazdasági környezetről és azok változásairól. A kurzus alapvetően a nemzetközi gazdasági környezetet meghatározó fő folyamatokra, a globalizációra és regionalizmusra, a világgazdaság nyitottságára és a protekcionizmus aktuális kérdéseire koncentrálna. A tárgy kiemelt kérdésköre: az országok hogyan tudják kialakítani külgazdasági stratégiájukat, fejleszteni külpiaci tevékenységüket a nemzetközi multilaterális és bilaterális szerződések kereteiben, valamint a nemzetközi gazdasági integrációs tömbökben. A külgazdasági politika fő típusai, annak fejlesztése és jelenkori megvalósulása egyes országok, ország-csoportok konkrét példái alapján kerülnek bemutatásra, figyelembe véve az országok gazdasági potenciálját, külön bemutatva a nagy és kis országok, valamint a feltörekvő országok példáit.

Elsajátítandó ismeretanyag:

1. A külgazdasági politika fogalma, céljai, eszközei, fő elemei. A külgazdasági politika szabályozásának nemzeti és nemzetközi intézményei. A külgazdaságpolitika és a gazdaságpolitika kapcsolata. Külpolitikai és külgazdasági folyamatok kölcsönhatása
2. A világgazdaság fejlődésének fő jellemzői a XXI. században: a globalizáció digitális szakasza és a nemzetközi regionális integrációk által meghatározott nemzetközi üzleti környezet, és ennek hatása a külgazdaságpolitika alakítására
3. A nemzetközi kereskedelem fogalma, elemeinek fejlődése. A nemzetközi kereskedelem fő irányzatai: szabadkereskedelem és protekcionizmus. A nemzetközi kereskedelem fő tendenciái áru- és szolgáltatások kereskedelmének változása. A nemzetközi kereskedelem rendszerének átalakulása a globális értékláncok hatására (global value chain – GVC)
4. A nemzetközi kereskedelem globális (multilaterális) szabályozási kerete. A WTO fő céljai, funkciói és főbb egyezményei. A WTO főbb eredményei, a Dohai fejlesztési forduló kudarca és WTO reformjának szükségessége a GVC, TNC-k és a multilaterális szabályozás szükségessége
5. Nemzetközi regionális integrációs folyamatok és szervezetek a globális térben. A globalizáció és a regionalizáció kölcsönhatása, ennek megjelenése a nemzetközi kereskedelem szabályozásában. A WTO multilaterális szabályozása és a szabadkereskedelmi megállapodások (bilaterális, plurilaterális kapcsolatok) egymás mellett élése és konfliktusa
6. Nemzetközi regionális integrációk sajátosságai globálisan: megaregionális integrációs tömbök:

CETA, CPTPP, TTIP, RCEP, stb.

7. Az ázsiai térség regionális integrációjának sajátos vonásai a XXI. században és hatása az ázsiai országok gazdasági politikáira
8. A nemzetközi gazdasági rendszert átalakító FDI (külföldi közvetlen tőkebefektetés) és az globális értékláncok (GVC). FDI fogalma, értelmezése. FDI tendenciái UNCTAD statisztikák elemzésével.
9. FDI szerepe a külgazdaság-politikában. Az FDI nemzeti és nemzetközi szabályozása
10. Az Amerikai Egyesült Államok külgazdasági politikája a XXI. században. A gazdasági nacionalizmus megjelenése. Japán és Kína külgazdasági politikája
11. Az Európai Unió külgazdasági politikája és stratégiája. Szabadkereskedelmi megállapodások az EU kereskedelempolitikájában
12. Magyarország külgazdasági kapcsolatai
13. A magyar külgazdasági politika alakítása az EU kereskedelempolitikája keretében. A hazai kereskedelem EU-n belül (EU belső piac) és külkereskedelem az EU-n kívül
14. Transznacionális vállalatok Magyarországon és hatása a gazdaság fejlődésére és külső gazdasági kapcsolatainkra
15. Prezentációk bemutatása

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Becsey Zsolt László (Szerk.): A magyar külgazdaság szerepe a gazdaságpolitikában. Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem Állam-és Jogtudományi Kara, Budapest, 2017. ISBN 9789639808799 (115 oldal)

Czakó Erzsébet – Reszegi László (Szerk.): Nemzetközi Vállatgazdaságtan. Alinea Kiadó, Budapest, 2010. ISBN 9789639659476 (620 oldal)

Khanna, Paragh: Konnetktográfia. A globális civilizáció jövőjének feltérképezése. HVG-Könyvek, HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2017. ISBN 9789633043776 (480 oldal)

Kruppa Éva: WTO és a szabadkereskedelmi megállapodások. Kézirat, Lektorálta Dr. Horváty Balázs egyetemi docens, BGE Külkereskedelmi Kar, 2016. (60 oldal)

Ajánlott irodalom:

Kruppa Éva: Szabadkereskedelem vagy gazdasági nacionalizmus. Mi lesz a Csendes-óceáni Partnerség (TPP) sorsa az USA nélkül? Tudományos Mozaik 15. kötete, Tomori Pál Főiskola, 2018. (178-190. oldal)
http://portal.tpfk.hu/Data/Sites/1/media/Dokumentumok/tudomanyosmozaik/Tudomanyos_Mozaik_15.pdf

MGI: Digital globalization: The new era of global flows. By James Manyika, Susan Lund, Jacques Bughin, Jonathan Woetzel, Kalin Stamenov, and Dhruv Dhingra, 2016. <http://www.mckinsey.com/business-functions/digital-mckinsey/our-insights/digital-globalization-the-new-era-of-global-flows>

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a tárgy bővíti a hallgatók alapvető szakmai ismereteit a nemzetközi rendszer XXI. századi fő vonásairól: a multilaterális és regionális gazdasági kapcsolatok fejlődéséről
- megismerik a külgazdaság-politikát meghatározó fő tényezőket és nemzetközi intézményeket, valamint azok szerepét a nemzetközi rendszer szabályozásában
- megismerik a főbb intézmények statisztikai adatbázisait, éves jelentéseit, mint a legfőbb szakmai forrásokat

b) képességei

- a tárgy fejleszti a hallgatók gazdasági elemzőképességét azáltal, hogy az előadások során megismerik a WTO, UNCTAD, OECD, Világbank, IMF és más szervezetek éves jelentéseit, statisztikáit, azokból meghatározható tendenciákat, más összefüggéseket
- a hallgatók elemzőképessége azáltal is fejlődik, hogy a fenti intézmények statisztikái felhasználásával, önállóan meghatározzák egy adott ország külgazdasági profilját, amit prezentálnak is

c) attitűdje

- önálló feladatuk erősíti szakmai kötődésüket a külgazdasági politika területéhez, annak változását figyelemmel tudják kísérni, szakmailag hiteles forrásokra támaszkodva

d) autonómiája és felelőssége

- önálló szakmai feladat elkészítése felelősséget és önálló gondolkodást kíván, ami hatással lehet a hallgatók szakmai érvelésére, következtetéseire és kritikájára

Tantárgy neve: EU KÖZÖSSÉGI POLITIKÁK	Kreditértéke: 5
A tantárgy neve angolul: Common Policies of the European Union	A tantárgy kódja(i): 233L
Tantárgy felelőse: Dr. Lattmann Tamás, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Pál Monika, főiskolai docens, PhD	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/12 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció: egy aktuális eu-s szakpolitikai döntés feldolgozása és prezentálása	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), a prezentáció értékelése az órán történik meg	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja – építve az EU ismeretek nevű kurzusra –, hogy bemutassa az EU keretében megvalósuló különböző szakpolitikák egyes területeit, feltárja a közös politikák eltérő működési mechanizmusát az EU kompetenciák függvényében. A hallgatók megismerhetik a különböző szakpolitikák tartalmi jegyeit, a politikákhoz tartozó uniós programokat, a politikák eszközrendszerét, a különböző politikák esetében az Unió és tagállamok hatáskörébe tartozó feladatokat és azok megvalósítását. A szakpolitikák elemzése az egységes piac programjával összefüggésben történik, és számos területen érinti az EU külkapcsolati rendszerét is. A tárgy alapvetően ismereti kompetenciákat fejleszt, de hozzájárul a hallgatók elemzőképességének fejlesztéséhez és kritikai gondolkodásának alakításához is egy önálló szakpolitikai döntés egyéni hallgatói feldolgozásával és prezentálásával.

Elsajátítandó ismeretanyag:

1. Az EU közösségi/uniós politikái: célok, eszközök intézmények. Az EU és tagállamok hatásköri rendszere a Lisszaboni Szerződés alapján
2. Az EU külső kapcsolatainak rendszere: A külpolitika és a közös kereskedelempolitika fejlődésének összehasonlítása
3. Az EU kereskedelempolitikája és fejlődése: céljai, eszközei, intézményei
4. Társulási szerződések szerepe az EU kereskedelempolitikájában
5. Úton a gazdasági kormányzás felé. A GMU fő kérdései az euró bevezetése után: 1999-től napjainkig
6. Foglalkoztatás és szociálpolitika az EU-ban.
7. Az EU versenypolitikája
8. Az EU kohéziós politikájának aktuális kérdései
9. A közös agrárpolitika aktuális kérdései
10. Az Innováció Uniója. Kutatási és technológiafejlesztési politika. Digitális Európa
11. Uniós környezetvédelmi és energiapolitika
12. Uniós fogyasztóvédelem
13. Bel- és igazságügyi kérdések a közös politikában
14. Az EU perspektívái: az integráció horizontális és vertikális fejlődése
15. Prezentációk

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom*

Kötelező irodalom:

Kende Tamás (Szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Wolters Kluwer, 2015. ISBN 9789632954608
Ferkelt Balázs – Káldyné Esze Magdolna – Kruppa Éva – Vida Krisztina: Integrálódó Európa I. Perfekt Kiadó, Budapest, 2014. ISBN 9789633948408

Ajánlott irodalom:

Baldwin, R. – Giavazzi, F. (eds) (2016): The Eurozone Crisis. A Consensus View of the Causes and a Few Possible Remedies. A VoxEU.org eBook. CEPR Press Centre for Economic Policy Research.

<http://www.voxeu.org/content/eurozone-crisis-consensus-view-causes-and-few-possible-solutions>

Európai Bizottság (2017): Az én régióm, az én Európám, a mi jövőnk. 2017. Hetedik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról. http://ec.europa.eu/regional_policy/iv/information/cohesion-report

Losoncz Miklós: Az államadósság-válság és kezelése az EU-ban. TRI-MESTER Bt., Tatabánya, 2014. ISBN 9789639561274

Egyéb oktatási segédanyagok: az oktató által megjelölt és közvetlenül rendelkezésre bocsátott anyagok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

b) tudása

- a hallgató bővíti az ismereteket új integrációs szakpolitikák bemutatásával
- mélyíti az EU-val kapcsolatos integráció megértését az EU és a tagállamok hatásköreit bevonva a szakpolitikák tárgyalásába

e) képességei

- fejleszti a hallgatók önálló és kritikai gondolkodását, véleményalkotását elemezve a különböző szakpolitikai területeket és megismertetve a megosztott szuverenitást
- ezen kompetenciákat a hallgatók önálló feladata is segíti, aminek tárgya egy aktuális szakpolitikai döntés feldolgozása és prezentálása

f) attitűdje

- fokozódhat a hallgatók fogékonysága szakmai kérdések iránt, a tárgy aktuális témái és az önálló hallgatói munka által

g) autonómiája és felelőssége

- a hallgatók önállósága és magabiztossága erősödhet nyitott, vita keretében feldolgozott szakpolitikai témák hatására

Az ismeretkör: Nemzetközi fejlesztési politikák ismeretkör

Kredittartománya (max. 12 kr.): 12

Tantárgyai: 1) Nemzetközi fejlesztési politikák 2) Nemzetközi fejlesztések módszertana

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSI POLITIKÁK	Kreditértéke: 6
A tantárgy neve angolul: International Development Policies	A tantárgy kódja(i): 228L
Tantárgy felelőse: Dr. Pál Monika, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/12 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: kollokvium , mely elméleti és gyakorlati részből áll: egy adott ország nemzeti stratégiai fejlesztése (Agenda 2030 alapján), a legjobb program és a legjobb projekt bemutatása	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, egy országtanulmány és egy legjobb program csoportos elemzése és annak prezentációja, egy kisebb fejlesztés, projekt egyéni elemzése és prezentációja: <ul style="list-style-type: none"> - Nemzeti programok vizsgálata: a hallgatók csoportban dolgozva megvizsgálják különböző országok fejlesztési programjait, irányítását, intézményeit és a fejlesztéshez kapcsolódó nemzetközi intézményeket. - A gazdaságfejlesztés legjobb gyakorlatai (best practices): a hallgatók csoportban dolgozva kiválasztják a fejlesztés sikeres programját, és azt prezentációkkal megismertetik a csoport többi tagjával is. - Sikeres projektek bemutatása. Kisebb közösségek sikeres fejlesztési tervei, amelyet egyénileg tárnak fel és mutatnak be a csoportnak, ötleteket, javaslatokat adva fejlesztési tervekhez, projektekhez.	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), az elemzések és a prezentációk értékelése az órán történik meg	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja, hogy átfogó ismereteket adjon az ENSZ által elfogadott Fenntartható Fejlődés céljairól, amelyek meghatározzák a fejlesztés irányát 2030-ig (stratégiai tervek, programok és projektek szintjén is). Ezeket a célokat pénzügyi forrásokkal is támogatják a globális és regionális szervezetek és a fejlett ország egyénileg is. A tárgy keretében a fejlesztések fő területei és azok közfinanszírozása kerülnek előtérbe az ENSZ Fenntartható Fejlődés céljaitól az AGENDA 2030-ig bezárólag, röviden visszatekintve az ENSZ korábbi fejlesztési évtizedeire is. Az ENSZ fejlesztési stratégiai céljaival összhangban mind az USA, mind az EU elindította saját fejlesztési programjait, meghatározva azok pénzügyi fejlesztési forrásait és végrehajtását. A fejlődő országok gazdasági növekedését elősegíthetik külső források, beleértve a kereskedelem területén nyújtott támogatásokat is (Aid for Trade), melyeket érdemes szintén megismerni. A hallgatók az új ismeretek birtokában jobban megértik az egyenlőtlen fejlődést és a felzárkózás lehetőségeit, megvizsgálva saját vagy az általuk választott ország stratégiai tervét, a fejlesztés legjobb programjait (csoport munkák) és projektjeit (egyéni feladat), amelyeket prezentáció keretében bemutatnak társaiknak is.

Elsajátítandó ismeretanyag:

1. Az ENSZ és más nemzetközi szervezetek fejlesztési politikáinak jelentősége, az adományozó országok és a magán intézmények támogatási politikája. A tárgy fő céljainak és módszereinek bemutatása
2. Egyenlőtlen fejlődés a világgazdaságban, a fejlődő országok támogatásának szükségessége és a felzárkózás példáinak megismertetése az 1970-es évektől

3. Nemzetközi fejlesztési támogatások (fejlesztési segély), rövid történeti áttekintés. A segélyek fő típusai, megvizsgálva a fejlesztés fő céljai közül a gazdaság növekedését és a szegénység csökkentését közvetlenül szolgáló nemzetközi pénzügyi segélyeket
4. Az ENSZ fejlesztési politikája 1970 óta. Hivatalos Fejlesztési Támogatás (ODA) jelentősége, a fejlett országok kötelezettségvállalása (GNI 0,7%) és a tények függvényében
5. Az ENSZ fejlesztési céljai. Milleniumi Fejlesztési Célok (2001, 8 cél), Fenntartható Fejlesztési Célok (2015), Agenda 2030 – a fejlesztés holisztikus céljai. A Fejlesztés finanszírozásának harmadik nemzetközi konferenciája: Adisz Abbeba-i Fejlesztési Akciók
6. Az ENSZ Fejlesztési programja (United Nations Development Programme – UNDP). A legnagyobb segély-szervezet céljai, működése, ország-programok
7. USAID. Az USA kormányzati fejlesztési támogatásai, kiemelve azok közül a gazdasági fejlesztési segélyeket. Programok teljesítése az éves beszámolóik alapján
8. Az EU külső fejlesztési politikái az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljaival összhangban. Az EU öt fő fejlesztési elve, fejlesztési célok és pénzügyi eszközök: Európai Fejlesztési Alap és az Európai Beruházási Bank kedvezményes hitelei. Európai segélyek: szektorok, országok és régiók
9. Az EU külső és belső fejlesztési politikái: Kohéziós politika (2021-2028): célok és fejlesztési források. A kevésbé fejlett uniós országok támogatása, NUTS II, és a felzárkózás kérdései
10. „Aid for trade”: fejlesztés a kereskedelem segítségével. Az OECD országok támogatása a fejlődő világnak a kereskedelemfejlesztés eszközeivel. Az általános segélyezés és a kereskedelem-fejlesztés összehasonlítása
11. Az EU és az ACP országok (afrikai, karibi és csendes óceáni térség államai), az EU társulási megállapodásai, annak története és az új szerződések
12. Magán támogatási kezdeményezések szervezetei, aktorai, szereplői, azok céljai és a harmadik világ
13. A nemzetközi segélyezési politika kritikai vetülete: segélyezés, de kinek az érdeke? Tények és vitapontok
14. Prezentációk bemutatása

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

A Fenntartható Fejlődési Keretrendszer 2030 – Agenda 2030. Magyarország szerepvállalása az ENSZ-ben.
<http://ensz.kormany.hu/a-2030-fenntarthato-fejlodesi-keretrendszer-agenda-2030->

Ajánlott irodalom:

OECD: Financing for Stability and Resilience in the Post-2015 Era. OECD Publishing, Paris, 2018.

Pool, L.- Scott, R.: Financing for stability: Guidance for practitioners. OECD Development Policy Papers, February 2018. No 11. <https://www.oecd.org/development/financing-for-stability>

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, amelyek kialakításához a **tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

b) tudása

- a hallgatók tudása gazdagodik ENSZ 2030-ig meghatározott fejlesztési stratégiai céljaival
- a nemzetközi fejlesztések területén komplex ismereteket szereznek és megértik a globális stratégia és a különböző ország-programok holisztikus jellegét
- megismerik és megértik, hogy miért szükséges a fejlődő országok támogatása
- országtanulmány keretében konkrétan megismerik a támogatások céljait és eszközeit, gyakorlatát, kritikáit

b) képességei

- a hallgatók képesek lesznek értékelni a fejlődés folyamatait a gazdasági és társadalmi fejlődés különböző szintjein, és azok nemzetközi finanszírozásának kritikus kérdéseit is
- a hallgatók képesek lesznek vitában kifejteni véleményüket, megvédeni álláspontjukat a nemzetközi segélyezés kérdéseivel kapcsolatban

e) attitűdje

- ismereteik alapján tudatában lesznek a nemzetközi segélyezés jellemzőinek, a fejlesztés támogatóiként figyelemmel kísérik a stratégiai célok megvalósulását, jó gyakorlatát
- képesek lesznek érvelni a fejlesztések szükségessége, összefogása és felelőssége mellett, meggyőzni szűkebb közösségüket az együttműködés fontosságáról

f) autonómiája és felelőssége

- az ENSZ Fenntartható Fejlesztési Céljainak, valamint az egyenlőtlen fejlődés átfogó ismerete alapján felelősséget érezhetnek, hogy saját lehetőségeik szerint érveljenek a fejlődés érdekében

Tantárgy neve: NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSEK MÓDSZERTANA	Kreditértéke: 6
A tantárgy neve angolul: Methodology of International Developments	A tantárgy kódja(i): 234L
Tantárgy felelőse: Dr. Pál Monika, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/12 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 24	
A számonkérés módja: kollokvium , mely elméleti és gyakorlati részből áll: egy projektfejlesztés teamben, egy közbeszerzési szerződés elemzése	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, egy országtanulmány és prezentáció (egyéni munka), projektfejlesztés USAID alapján (csoportmunka), közbeszerzési szerződések elemzése EU PRAG alapján (egyéni munka), EU projekt fejlesztése valós pályázati felhívás alapján (csoportmunka): <ul style="list-style-type: none"> - ország-elemzések áttekintése az UNDAF példái alapján, különös tekintettel a hallgatók által választott országra (egyéni feladat) - egy projekt közös fejlesztése: a USAID által meghatározott PCM alapján (csoportmunka) - közbeszerzési szerződések elemzése az EU PRAG alapján (egyéni munka) - projekt fejlesztése: egy fejlesztési terv kidolgozása valós pályázati felhívásra, annak módszertani követelményei szerint (EU pályázati felhívásra, csoportmunka) 	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor), a csoportos és egyéni munkák, valamint a prezentációk értékelése az órán történik meg	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (<i>ha nem magyar</i>): -	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék és a gyakorlatban is hasznosítani tudják a nemzetközi tervezés, irányítás, finanszírozás, ellenőrzés alapvető ismereteit, amelyeket a nemzetközi szervezetek támasztanak az általuk finanszírozott fejlesztésekkel szemben (amelyek a 2030-ig szóló fejlesztéseket is szolgálják). A PCM (Project Cycle Management) jelentős része a tananyag, amelynek gyakorlati vonatkozása kerül előtérbe azáltal, hogy a hallgatók csoportban közösen kidolgoznak egy projektet valós, nemzetközi pályázati felhívás alapján. A közpénzből történő fejlesztéshez szorosan kapcsolódik a közbeszerzés is. A közbeszerzés legfőbb nemzetközi szabályozását az EU reguláció alapján ismerik meg a hallgatók – figyelembe véve a WTO GPA szabályait is, amelyek jobb megértését konkrét közbeszerzési szerződések elemzése segíti.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stratégiai tervezés, programok és projektek fejlesztésének jelentősége és módszereinek hasznossága az Agenda 2030 eredményes megvalósítása érdekében. A tárgy céljai és módszereinek ismertetése 2. Az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDAP) Támogatási keretetének (UNDAF módszer) megismertetése: kormányzati szintű tervezéshez és végrehajtáshoz ajánlott módszer 3. Országos, állami szintű stratégiai tervek az UNDAF módszertana alapján. Az UNDAF fő részei: célok, kulcselemek, irányítás, ország-elemzés, eredmény-mátrix, ellenőrzés, jelentések és értékelés 4. USAID és annak elvárt módszertana, ami kiterjed a programok és projektek fejlesztésére és végrehajtására is. USAID Program ciklus: az Ügynökség (USA kormánya szervezete) gyakorlati végrehajtást segítő modellje, ami magába foglalja a tervezésre, értékelésre egy adott program fejlesztésére vonatkozó módszerek országos és regionális szinten 5. USAID Program Ciklus: projekttervezés és végrehajtás módszertana 6. Az EU közbeszerzésre vonatkozó szabályozása (PRAG- Practical Guide of Contracting Procedures), ami átfogja az EU minden külső finanszírozású akciójának és az Európai Fejlesztési Alapból történő (EDF) fejlesztés végrehajtását 7. A PRAG fő részei: Bevezetés – elvek, célok (1. rész) 	

8. PRAG 2. rész: alapvető közbeszerzési szabályok
9. PRAG 3. rész: szolgáltatási szerződések
10. PRAG 4. rész: árubeszerzésre vonatkozó szerződések
11. PRAG 5. rész: építési munkákra vonatkozó eljárás
12. PRAG 6. rész: közbeszerzés odaítélése és annak szerződése
13. PRAG 7. rész: jogi szöveg
14. Csoportos és egyéni munkák I.
15. Csoportos és egyéni munkák II.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Dóry Tibor – Rechnitzer János: REGIONÁLIS MENEDZSMENT - a regionális menedzser feladatai és módszerei. Széchenyi István Egyetem, Győr, 2011.

EU közbeszerzési szabályok és eljárások. (magyarul) https://europa.eu/youreurope/business/public-tenders/rules-procedures/index_hu.htm

2014/24/EU irányelv a közbeszerzésekről. <https://www.kozbeszerzes.hu/cikkek/kozbeszerzesi-iranyelvek>

Nagy Sándor Gyula – Heil Péter: A Kohéziós Politika elmélete és gyakorlata. Akadémiai Kiadó, 2013.

Ajánlott irodalom:

UN (2017): UNITED NATIONS DEVELOPMENT ASSISTANCE FRAMEWORK GUIDANCE was produced by the UN Development Operations Coordination Office. © UNDG <http://undg.org> This publication can be downloaded free of charge

USAID (2018): Program Cycle Operational Policy.

<https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1870/201.pdf> This publication can be downloaded free of charge

EU (2016): Practical Guide (PRAG). Procurement And Grants for European Union external actions – A Practical Guide Applicable as of 15 January 2016. https://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/index_en.htm_en This publication can be downloaded free of charge

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, amelyek kialakításához a **tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

c) tudása

- a hallgatók komplex és konkrét ismereteket szereznek a nemzetközi szervezetek által támogatott programok és projektek tervezésének, finanszírozásának és végrehajtásának módszertanából, példák által megismerhetik a módszerek alkalmazásának hatékonyságát,
- a tervezési és management ismereteiket bővítik nemzetközi szintű fejlesztésekkel, amelyek közül nagy hangsúlyt kap az eredmény-mátrix, a PCM és a közbeszerzési eljárásnál alkalmazott módszerek is

b) képességei

- a tárgy teljesítése után a hallgatók képesek lesznek asszisztensként részt venni program- és projekt tervezésében és annak végrehajtásában
- képesek lesznek csoportban/teamben tervezni és annak végrehajtásában kisebb projektek menedzseri feladatait is ellátni
- képesek lesznek új projektötleteket generálni és megszervezni annak tervezést és végrehajtását is

g) attitűdje

- a hallgatók tudatosan viszonyulnak majd fejlesztési programokhoz és projektekhez, megértve azok kidolgozásának és végrehajtásának, valamint ellenőrzésének folyamatát, intézményeit
- elkötelezettek lesznek a fejlesztések iránt és ismereteik birtokában bátran kezdeményezik a változásokat

h) autonómiája és felelőssége

- a program- és projektfejlesztési módszerek birtokában a hallgatók felelőssége is erősödik, hogy fejlesztésekben vegyenek részt
- módszerekkel támogatott ismereteikkel hasznossá tehetik magukat saját közösségükben
- kritikus szemléletükkel felléphetnek a közpénzből végrehajtott fejlesztések átlátható, hatékony és becsületes végrehajtása érdekében

<p>Az ismeretkör: Világgazdasági régiók ismeretkör Kredittartománya (max. 12 kr.):9 Tantárgyai: 1) Világgazdasági régiók és folyamatok Ázsia 2) Világgazdasági régiók és folyamatok Amerika 3) Világgazdasági régiók és folyamatok Afrika</p>
----

1. Tantárgy neve: VILÁGGAZDASÁGI RÉGIÓK ÉS FOLYAMATOK: ÁZSIA	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: Global economic regions and processes: Asia	A tantárgy kódja(i): 224L
Tantárgy felelőse: Dr. Bariscil Ahment, főiskolai docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/6 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 18	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor)	
A tantárgy tantervi helye: 4. Félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Világgazdasági folyamatok	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a világ egyik legerősebb, központi régióját, Ázsiát. A kurzus során a hallgatók tudásra tehetnek szert Ázsia különböző államaival kapcsolatban, beleértve az országok történelmét, gazdaságföldrajzát, régióit. A kurzus során elemzésre kerül több ázsiai ország gazdasági szerepe és súlya a világgazdaságban.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ázsia gazdaságföldrajza, földrajzi nagytérségei. 2. Ázsia különböző fejlettségű országainak, ország-csoportjainak szerepe és helyzete a globális világgazdaságban. 3. Regionális egyenlőtlenségek Ázsiában 4. Japán: a gazdasági növekedés tényezői és hatásai Délkelet-Ázsia fejlődésére. 5. Japán világgazdasági szerepköre és helyzete a Globál-Triádban. 6. Az újonnan iparosodó országok I. (pl. Hongkong, Tajvan, Szingapúr, Dél-Korea). 7. Az újonnan iparosodó országok II. (pl. Fülöp-szigetek, Indonézia, Malajzia, Thaiföld). 8. Demográfiai folyamatok és azok hatásai Ázsiában; Japán, Kína és India társadalmi-gazdasági életében. 9. Kína: gazdasági reformok és ellentmondásai 1978-tól napjainkig. 10. Kína világgazdasági szerepköre és a jövőbeli lehetőségek. 11. India: a világgazdaság egyik feltörekvő piaca (belpolitikai és gazdasági fejlődés 1947-től napjainkig). 12. Szegénység és éhínség a legelmaradottabb ázsiai országokban (pl. Pakisztán, Banglades stb.). 13. A csendes-óceáni szigetvilág gazdaság- és társadalomföldrajza. 14. Ázsia: az eltérő gazdasági szerepkörű országok lehetőségei és kihívásai a XXI. században. 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Probáld Ferenc-Horváth Gergely-Szabó Pál (szerk.): Ázsia regionális földrajza. ELTE Eötvös Kiadó, Bp., 2008, 618 o. ISBN 9789632840215 • Jordán Gyula-Tálas Barna: Kína a modernizáció útján a XIX-XX. században. Napvilág Kiadó, Bp., 	

2005, 460 o. ISBN 9639350508

- Pap Norbert: Ázsia politikai földrajza. Alexandra Kiadó, Pécs, 2005, 272 o. ISBN 963369048
- A kurzus során kiadott cikkek, anyagok

Ajánlott irodalom:

- Fishman, Ted C.: Kína Zrt. – Az új szuperhatalom kihívása Amerika és a világ számára. Gondolat Kiadó, Bp., 2008, 340 o. ISBN 9789636931452
- Gergely Attila-Fazekas Gyula: Kína: úton a globális hatalom felé. In: Külügyi Szemle 2006/1-2. pp. 3-15.
- Totman, Conrad: Japán története. Osiris Kiadó, Bp., 2006, 856 o. ISBN 9789633898105

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendelkezik a regionális gazdaságtan alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan
- Ismeri Ázsia földrajzi nagytérségeit, azok szerepét és helyzetét a globális gazdaságban
- Értelmezni és értékelni tudja az ázsiai országok világgazdasági szerepkörét
- Képes Ázsia térségeinek regionális fejlődési-fejlesztési tényezőit, illetve jellemző anomáliáit értékelni a globális gazdaságban

b) képességei

- Képes differenciálni a gazdasági fejlettség alapján Ázsia országait
- Képes értelmezni az ázsiai országok gazdasági és politikai szerepkörét
- Képes értelmezni az ázsiai kontinens demográfiai folyamatainak társadalmi-gazdasági, illetve politikai okait és következményeit
- Képes értelmezni az ázsiai kontinens régióinak társadalmi-gazdasági fejlődési sajátosságait Európával való összehasonlításban is
- Képes a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket feltárni, rendszerezni és elemezni

c) attitűdje

- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi, ázsiai üzleti folyamatokat
- Fogékony az ázsiai gazdasági fejlődéssel kapcsolatos új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra

d) autonómiája, felelőssége

- Önállóan kíséri figyelemmel az ázsiai társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait

2. Tantárgy neve: VILÁGGAZDASÁGI RÉGIÓK ÉS FOLYAMATOK: AMERIKA	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: Global economic regions and processes: America	A tantárgy kódja(i): 226L
Tantárgy felelőse: Dr. Yavuzaslan, Abdulkerim, főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/6 Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 18	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor)	
A tantárgy tantervi helye: 6. Félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Világgazdasági folyamatok	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó tudást kapjanak Amerika, mint világgazdasági régió szerepéről a globális világgazdaságban. Ennek keretén belül megismerkednek a földrész tagolt földrajzi és geopolitikai jellegzetességeivel. Az USA, Kanada, Mexikó és Dél-Amerika gazdasági jellemzőivel, regionális gazdasági integrációk világgazdasági szerepével. A kurzus speciális tudást nyújt a hallgatóknak a földrész országainak gazdasági fejlettségbeli különbségeiről is.</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Amerika földrajzi adottságai és nagytérségei. 2. Amerika benépesülése és gyarmatosítása. 3. Az Amerikai Egyesült Államok (USA) komplex társadalomföldrajzi áttekintése. 4. Az USA szerepe a GlobálTriádban és a globális világgazdaságban. 5. Az USA gazdasági körzetei és szerepük a posztindusztriális társadalomban. 6. Az USA kereskedelmi és gazdasági kapcsolatai Amerikában. 7. Kanada globális gazdasági helyzete. 8. Kanada és Mexikó: lehetőségeik és korlátaik a NAFTA működésében. 9. Mexikó: két világ határán. 10. Latin-Amerika gazdasági és politikai kapcsolatai Észak-Amerikával (USÁval). 11. Gazdasági fejlettségbeli különbségek Latin-Amerikában. 12. Regionális integrációk Latin-Amerikában. 13. Brazília: a világgazdaság egyik feltörekvő piaca. 14. Argentína: sokrétű adottságok, ellentmondásos fejlődés. 15. Latin-Amerika: a gazdasági felzárkózás lehetőségei a XXI. században. 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Németh István (szerk.): 20. századi egyetemes történet II. Európán kívüli országok. Osiris Kiadó, Bp., 2005. 920 o. ISBN 9789633897591 • Probáld Ferenc (szerk.): Amerika regionális földrajza. Trefort Kiadó, Bp., 2004.360 o. ISBN 9634462973 • Veresegyházi Béla: Amerika felfedezése lexikon 1492-1600. Anno Kiadó, Bp., 2000.171 o. ISBN 9639066397 <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderle Ádám: Latin-Amerika története. Pannonica Kiadó, Bp., 2005.182 o. ISBN 9638469803 	

- Bruszt László, Ronald Holzacker: Transnationalization of Economies, States and Civil Societies. Springer, 2009. 302 o. ISBN 9780387893396
- Sellers, Ch.-May, H.-McMillan, N. R.: Az Egyesült Államok története. Maecenas Kiadó, Bp., 1995. 450 o. ISBN 963846951X

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendelkezik a regionális gazdaságtan alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan
- Ismeri Amerika földrajzi nagytérségeit, azok szerepét és helyzetét a globális világgazdaságban
- Értelmezni és értékelni tudja az USA, Kanada és a latin-amerikai országok világgazdasági szerepkörét
- Képes Amerika térségeinek regionális fejlődési-fejlesztési tényezőit, illetve jellemző anomáliáit értékelni a globális világgazdaságban
- Differenciálni tudja Latin-Amerika országait a gazdasági fejlettségük alapján.
- Ismeri a kontinens gazdasági együttműködésének különböző formáit és ezeket képes összevetni az Európai Unió integrációs folyamataival.

b) képességei

- Képes differenciálni a gazdasági fejlettség alapján Amerika országait
- Képes értelmezni az amerikai földrészen elhelyezkedő országok gazdasági és politikai szerepkörét
- Képes értelmezni az amerikai kontinens demográfiai folyamatainak társadalmi-gazdasági, illetve politikai okait és következményeit
- Képes értelmezni az amerikai kontinens régióinak társadalmi-gazdasági fejlődési sajátosságait Európával való összehasonlításban is
- Képes értelmezni az Amerikai Egyesült Államok gazdasági és politikai szerepét Latin-Amerika gazdasági felzárkózásában, valamint világgazdasági szerepkörét Amerika gazdasági és kereskedelmi életében
- Képes a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket feltárni, rendszerezni és elemezni

c) attitűdje

- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi, amerikai üzleti folyamatokat
- Fogékony az amerikai gazdasági fejlődéssel kapcsolatos új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra

d) autonómiája, felelőssége

- Önállóan kíséri figyelemmel az amerikai társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait

2. Tantárgy neve: VILÁGGAZDASÁGI RÉGIÓK ÉS FOLYAMATOK: AFRIKA	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: Global economic regions and processes: Africa	A tantárgy kódja(i): 225L
Tantárgy felelőse: Dr. Bariscil Ahment, főiskolai docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és féléves óraszám: 12/6	
Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 18	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján (a zárthelyi dolgozat megírására a vizsgaidőszakban kerül sor)	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Világ gazdasági folyamatok	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó gazdasági és társadalmi ismereteket szerezzenek a világ egyik legnépesebb és legnagyobb területű kontinenséről, Afrikáról. Megismerjék a kontinens sajátos történelmét, a sajátos történelmi múltból eredő belső regionális megosztottságát, jelenlegi demográfiai, társadalmi és gazdasági jellemzőit, egyenlőtlenségeit és kihívásait. A tantárgy kiemelt célja az is, hogy Afrikának a globális világgazdasági rendszerben elfoglalt helyzetét is bemutassa, a jelenlegi és jövőbeli gazdasági trendekre is kitérve.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. Afrika a „legek” kontinense. 2. Afrika természetföldrajza (éghajlat, domborzat, vízrajz, természet és állatvilág) 3. Afrika társadalomföldrajza (népesség, demográfia, vallás, etnikumok) 4. Afrika gazdaságföldrajza (ipar, mezőgazdaság, nyersanyagok, high-tech iparágak) 5. A gyarmati múlt és öröksége 1. 6. A gyarmati múlt és öröksége 2. 7. Globalizáció hatása Afrikában 8. Modern Afrika 1. 9. Modern Afrika 2. (filmnézés) 10. Regionális egyenlőtlenségek Afrikában 11. Afrika világgazdasági helyzete 12. Külföldi tőkeberuházások jelenléte Afrikában 13. Afrika külgazdasági kapcsolatai 14. Összefoglalás 15. ZH 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Gyuris Ferenc-Szabó Pál (2018): Afrika: Fiatalos népesség, régi problémák, PAGEO Geopolitikai Kutatóintézet, 2018 http://www.geopolitika.hu/hu/hatter/afrika/ • Probáld, F.(szerk.)(2002): Afrika és a Közel Kelet földrajza, Budapest ELTE Eötvös Kiadó, ISBN: 	

9634635881

Órai előadások vázlata

Ajánlott irodalom:

- Csizmadia Sándor-Tarrósy István (szerk.): Afrika ma- Tradíciók, átalakulás, fejlődés, Publikon Kiadó, 2009, Pécs ISBN: 978-963-88505-8-4 415.old.
- J.D Fadge-William Tordoff (2004): Afrika története, Osiris Kiadó, 554.old ISBN: 9789633896648

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Megismeri a globálisan gazdasági folyamatokat, és benne Afrika szerepét
- Átfogó tudást és ismereteket szerez Afrika sajátos történelmi múltjáról és jelenéről, annak máig is ható gazdasági és társadalmi következményeiről
- Tudást kap a világgazdasági folyamatokra is kiható afrikai demográfiai, társadalmi, politikai és gazdasági kihívásokról

b) képességei

- Képes válik differenciáltan tekinteni a világkülönböző történelmi, gazdasági és társadalmi fejlődési múlttal rendelkező nagyrégióira
- Képes globális kontextusban értelmezni a gazdasági folyamatokat, és képessé válik arra is, hogy a globális világgazdasági rendszerben elhelyezze Afrikát

c) attitűdje

- Nyitott más történelmi múlttal, más földrajzi helyzetű országok, kontinensek megismerésére,
- Fogékony a gazdasági folyamatok globális rendszerben történő elemzésére

d) autonómiája és felelőssége

- -zakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi feladatait
- Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák, szabályok betartása terén

Az ismeretkör: Szabadon választható tárgyak

Kredittartománya (max. 12 kr.): 13

Tantárgyai:

- 1) Pénzmosás elleni küzdelem
- 2) Biztonságpolitika
- 3) A korrupció gazdasági vetületei
- 4) Érvélelmélet és technika
- 5) Gazdaságvédelem
- 6) Karrierépítés
- 7) Minőségmenedzsment alapjai
- 8) Vámismeretek
- 9) TDK

1. Tantárgy neve: PÉNZMOSÁS ELLENI KÜZDELEM	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Fight Against Money Laundering	A tantárgy kódja(i): 645L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 beszámoló dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, beszámoló dolgozat értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók olyan ismereteket szereznek, amelyek révén képessé válnak felismerni a pénzmosás lehetőségét adott pénzügyi folyamat során. Megismerik azon matematikai lehetőségeket, amelyek segítik a pénzmosás elfedésére irányuló próbálkozásokat. Áttekintik a pénzmosás megakadályozására, illetve szankcionálására vonatkozó szabályozást hazai és nemzetközi szinten. Megismerik a pénzmosás ellen küzdő nemzetközi szervezeteket és áttekintik a hazai intézményrendszert, valamint a pénzmosás gazdasági hatásait.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizáció és ennek gazdasági feltételei, amelyek a pénzmosás gyors terjedéséhez környezetet teremtettek 2. A pénzmosás fogalma, szakaszai, technikái 3. Pénzmosás és szervezett bűnözés 4. Adóelkerülés és/vagy pénzmosás – az off-shore lehetőségek, off-shore és szervezett bűnözés 5. A pénzmosás nemzetközi szabályozása (Európa Tanács ajánlása, Bécsi Konvenció, Bázeli nyilatkozat, Strasbourgi Konvenció, EU irányelvek) 6. A pénzmosás ellen létrehozott nemzetközi szervezetek I. (FATF, PC-R-EV/Moneyval, Egmont csoport, FinCEN, regionális szervezetek) 7. A pénzmosás ellen létrehozott nemzetközi szervezetek II. 8. Amerika országainak küzdelme a pénzmosással szemben	

9. Európa országainak küzdelme a pénzmosással szemben
10. Pénzmosás elleni küzdelem a magyar gazdaságban, ennek jogszabályi feltételrendszere
11. Pénzügyi szolgáltatók kötelezettségei a pénzmosás gyanúja okán a magyar gazdaságban
12. A pénzmosás gyakorlati esetei és ezzel szemben lehetséges védelem kiépítése
13. Pénzmosással kapcsolatos hatósági eljárások, a pénzmosás gazdasági hatásai makro- és mikrogazdasági szinten
14. Zárthelyi dolgozat
15. Beszámoló dolgozat

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

EU pénzmosás elleni irányelvei

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény

Varga Judit: Pénzmosás a mindennapjainkban. Btk/új Btk a gyakorlatban. 2016. – <https://ujbtk.hu>

Ajánlott irodalom:

Gál István László: A pénzmosás. KJK-Kerszöv, Budapest, 2004. ISBN 9789632247540 (200 oldal)

Papp Zsófia (Szerk.): Magyarázat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról. e-könyv, Wolters Kluwer Kft., 2019. ISBN 9789632957999

Pénzügyi szemle, Napi gazdaság cikkei

Egyéb oktatási segédanyagok: Gyulaffy Béláné dr.: Pénzmosás elleni küzdelem – óravázlatok

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató megismeri azon matematikai lehetőségeket, amelyek segítik a pénzmosás elfedésére irányuló próbálkozásokat
- ismeri a pénzmosás megakadályozására, illetve szankcionálására vonatkozó szabályozást hazai és nemzetközi szinten
- ismeri a pénzmosás ellen küzdő nemzetközi szervezeteket, a hazai intézményrendszert
- ismeri a pénzmosás gazdasági hatásait

b) képességei

- képes felismerni a pénzmosás lehetőségét adott pénzügyi folyamat során
- a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez

c) attitűdje

- probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít
- fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén

2. Tantárgy neve: BIZTONSÁGPOLITIKA	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: Security Policy	A tantárgy kódja(i): 3801L, 380L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató megismeri a biztonság fogalmával kapcsolatos különböző értelmezéseket, a biztonság összetevőit, dimenzióit, a biztonságpolitika vizsgálódási területét. Részletesen megismeri az EU közös biztonság- és védelempolitikáját, a bel- és igazságügyi együttműködés gyakorlatát, valamint Magyarország védelempolitikájának változásait. Képes értelmezni a biztonsági kihívások, veszélyjelenségek tipológiáját és az abból eredő konfliktusokat, a háborúk elleni fellépést. Önálló véleményt tud kialakítani az aszimmetrikus hadviselés, a terrorizmus kérdéseiről és az ezek ellen fellépő nemzetközi civil (államközi) és katonai szervezetek, szövetségek tevékenységéről, céljairól, perspektíváiról.</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A biztonság fogalma, komplex jellege, összetevői. A biztonság dimenziói. A biztonságpolitika fogalmi és tartalmi meghatározása 2. A biztonságot fenyegető kihívások tipológiája 3. Háborúk, konfliktusok nemzetközi áttekintése 4. Válságok, válságstratégiák, a válságkezelés és a humanitárius intervenció megvalósulása napjainkig 5. Biztonsági és védelmi szervezetek, intézmények 6. Az új társadalmi jelenségek biztonsági kockázatai. A gazdaság biztonságának megnövekedett szerepe. A nagyhatalmak törekvései a konfliktusok csökkentésére, megoldására, a biztonság garantálására 7. A kultúrák másságából adódó konfliktushordozó jelenségek 8. Migráció biztonságpolitikai aspektusai 9. Magyarország belső és külső pozíciói, geopolitikai környezete, a védelempolitika trendjei. 10. Napjaink válságtérségei: Közel-Kelet, Afrika 11. Az EU és a NATO identitása, jövőképe 12. A magyar biztonságpolitika megvalósulása a vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesítésével 13. Összefoglalás és konzultáció 14. Zárthelyi dolgozat 15. Prezentációk bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Biztonságpolitikai Kézikönyv (Szerk.): Deák Péter, Osiris, 2007. ISBN 9789633899151 (642 oldal) Az Európai Unió biztonság- és védelempolitikai dokumentumai (Szerk.): Vincze Hajnalka, ZMNE SVKI,</p>	

Budapest, 2010. ISBN 9632169263 (654 oldal)
https://europa.eu/european-union/topics/foreign-security-policy_hu
http://real.mtak.hu/80560/1/diplomaciai_lexikon.pdf (367-423 o.)

Ajánlott irodalom:

Kissinger: Diplomácia. Panem-Grafo, Budapest, 2008. ISBN 9789635451999 (956 oldal)
Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2008. ISBN 9789630786287 (646 oldal)
<http://www.nemzetesbiztonsag.hu/>

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató ismeri a biztonság fogalmával kapcsolatos különböző értelmezéseket, a biztonság összetevőit, dimenzióit és a biztonságpolitika vizsgálódási területét
- részletesen ismeri az EU közös biztonság- és védelempolitikáját, a bel- és igazságügyi együttműködés gyakorlatát
- ismeri Magyarország védelempolitikáját

b) képességei

- a hallgató képes értelmezni a biztonsági kihívások, veszélyjelenségek tipológiáját és az abból eredő konfliktusokat, a háborúk elleni fellépést

c) attitűdje

- a hallgató törekszik a biztonságpolitikával kapcsolatos komplex tudásának folyamatos fejlesztésére, a biztonságpolitika területén bekövetkező változások folyamatos nyomon követésére
- fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra
- törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére
- törekszik a biztonságpolitikai szempontokat a döntései során felelősen figyelembe venni

d) autonómiája és felelőssége

- önálló véleményt tud kialakítani az aszimmetrikus hadviselés, a terrorizmus kérdéseiről és az ezek ellen fellépő nemzetközi civil (államközi) és katonai szervezetek, szövetségek tevékenységéről, céljairól, perspektíváiról
- önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

3. Tantárgy neve: A KORRUPCIÓ GAZDASÁGI VETÜLETEI	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Corruption and Its Economic Implications	A tantárgy kódja(i): 643L, 643L-1
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, prezentáció értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a korrupció és a gazdaság összefüggéseit, káros hatásait. A tárgy keretében átfogó tudást kap a korrupció lényegi kérdéseiről: meghatározása, korrupció okai, fajtái, korrupció elleni harc nemzeti és nemzetközi szinten. A hallgató átfogó ismeretek birtokában képes lesz megérteni a korrupció lényegét és romboló hatásait, lehetőségei szerint fellép és tudatosan harcol ellene. Széles körű ismeretekre tesz szert a korrupció megelőzésére irányuló nemzeti és nemzetközi politikákról, eszközökről és módszerekről.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miért nyomasztó a korrupció? A korrupció fogalma, különböző megjelenései és annak csoportosítása minőségi és mennyiségi ismérvek alapján 2. A korrupció okai, gyökerei, társadalmi és gazdasági összefüggései 3. A korrupció főbb sajátosságai. A csalások hatókörének és szerkezetének jellemzői 4. A korrupció elleni fellépés nemzetközi szinten. A nemzetközi szervezetek konvenciói 5. ENSZ „Konvenció a korrupció ellen” [Convention against Corruption (2004)]. Az ENSZ konvenciója a nemzetközileg szervezett bűnözéssel szemben [U.N. Convention against transnational organised crime (2003)] 6. Az OECD „Csalás elleni Konvenciója”, Anti-bribery Convention (1997) 7. Nemzetközi regionális konvenciók: Afrika, Latin-Amerika, Ázsia 8. Fellépés a korrupció ellen Európában. Az Európa Tanács Büntető jogi konvenciója a korrupcióval szemben. Az EU szabályozása: Az “Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló konvenció” (2002) 9. Fellépés a korrupció ellen az USA-ban 10. Korrupció és harc a csalás ellen különböző országokban 11. A korrupció gazdasági hatásai: különösen a beruházások és a kereskedelem területén 12. Transparency International jelentései és azok elemzése. A “korrupciós index” tartalmának megértése 13. Korrupció Magyarországon 14. Esettanulmányok 15. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Jens Ivo Engels: A korrupció története – A korai újkortól a 20. századig. Corvina Kiadó, 2016. ISBN 9789631363388 (444 oldal)</p>	

Inzelt Éva – Kerezsi Klára – Lévay Miklós: Korruptió bűncselekmények a büntető igazságszolgáltatás tükrében. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, 2014. ISBN 9789632845579
Fekete Könyv. Korruptió Magyarországon 2010 - 2018: Transparency International Magyarországi Tagozata, Budapest, 2018. (149 oldal), <https://transparency.hu/wp-content/uploads/2018/03/Fekete-k%C3%B6nyv.pdf>

Ajánlott irodalom:

Kóhalmi László: A korruptió. Acta Criminalia II., Kismonográfia, Pécsi Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Kar Gazdasági Büntetőjogi Kutatóintézet, Pécs, 2015. ISBN 9789636428372 (111 oldal)
Kóhalmi László: A gazdasági növekedés gátló tényezője a korruptió. JURA, A Pécsi Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Karának tudományos lapja. 19. évfolyam, 2. szám., 2013.
Inzelt Éva: Korruptió: fehérgallérral vagy anélkül. A fehérgalléros bűnözés változó tartalma és formái. PhD Disszertáció, 2015.
https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/20637/Disszertacio_InzeltEva_EDIT.pdf?sequence=1

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik a korruptió átfogó ismereteivel, általános jellemzőivel, különös tekintettel a korruptió gazdasági természetére
- ismeri a korruptió és a gazdaság összefüggéseit, káros hatásait, a korruptió gazdasági és társadalmi mechanizmusait nemzetközi és nemzeti szinten egyaránt
- tudatában lesz a korruptió elleni nemzetközi összefogás jelentőségének és azok jogi kereteinek, ismeri a legfőbb konvenciók lényegét
- megérti a korruptió romboló hatásait és annak megelőzését és megszüntetését célzó nemzeti és nemzetközi eljárásokat, jogi eszközöket

b) képességei

- a hallgató komplex ismeretei alapján képes lesz hatással lenni környezetére: rávilágítani a korruptió káros hatására és meggyőzni közösségét, hogy ne legyenek közömbösek a korruptióval kapcsolatban

c) attitűdje

- a hallgatók nagyobb érzékenységet mutatnak a korruptióval szemben
- kritikusan viszonyulnak a korruptió, a visszaélés bármilyen formájával szemben

d) autonómiája és felelőssége

- saját hatáskörükben felelősséggel járnak el és tisztességesen végzik munkájukat, korrekt üzleti kapcsolatokat támogatnak

4. Tantárgy neve: ÉRVELÉSELMÉLET ÉS -TECHNIKA	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: Argumentation Theory and Techniques	A tantárgy kódja(i): 681L, 68L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat, rövidebb és hosszabb nyilvános beszéd előadása, csoportos vitában való részvétel	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat értékelése a TVSZ alapján, feladatok szóbeli értékelése, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató megismeri a logikai alapismeretek legfőbb gondolati csomópontjait, az arisztotelészi formállogika legfontosabb elemeit, a mindennapi élet „ligikus” gondolkodásmódját. A megszerzett tudás birtokában képessé válik alkalmazni az argumentatív diskurzusokat a társadalmi viselkedés modelljeinek tükrében.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az ésszerűség elmélete 2. A beszédaktusok elmélete 3. Ítélet és igazságérték, az ítéletkalkulus fogalma 4. Az érvelési tétel 5. A metanyelv fogalma, elemi és összetett kijelentések 6. A meghatározás 7. A deduktív érvényesség és induktív erő 8. A cáfolat 9. Érvelési hibák 10. A bizonyítás 11. Az érvelés technikája, argumentumok, logikai helyesség 12. Dialektikus és a metafizikai érvelés 13. Az oksági elv. A magyarázat 14. Meggyőzés és befolyásolás, a manipuláció kérdése 15. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>	
<p>Kötelező irodalom: Chris Anderson: Így készülnek a TED előadások. Hivatalos útmutató a nyilvános beszédhez, HVG Könyvek Kiadó, 2020. ISBN 9789633044872 Adamik Tamás, A. Jászó Anna és Aczél Petra: Retorika. Budapest, Osiris Kiadó, 2005. ISBN 9789633894668</p> <p>Ajánlott irodalom: L. Aczél Petra: Retorika. A szóból épült gondolat. Budapest, Krónika Nova, 2001. ISBN 9639128732 Anthony L. Pratkanis – Elliot Aronson: A rábeszélőgépj. Élni és visszaélni a meggyőzés mindennapos mesterségével. Ford.: Vámos Miklós. Budapest, Ab Ovo, 1992. ISBN 9637853030</p>	
Egyéb oktatási segédanyagok: jegyzet, diászor, beszédsmák	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek	

kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- ismeri a logikai alapismeretek legfőbb gondolati csomópontjait, az arisztotelészi formállogika legfontosabb elemeit, a mindennapi élet "logikus" gondolkodásmódját
- rendelkezik az érvelélmélet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével

b) képességei

- képes alkalmazni az argumentatív diskurzusokat a társadalmi viselkedés modelljeinek tükrében
- képes a fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció és az érvelélmélet szabályai szerint prezentálni

c) attitűdje

- törekszik munkakapcsolatainak fejlesztésére, a munkatársaival való együttműködésre

d) autonómiája és felelőssége

- előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez

5. Tantárgy neve: GAZDASÁGVÉDELEM	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Protection of Economy	A tantárgy kódja(i): 79L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató átfogó ismeretek szerez a kriminológiai szemlélet elsajátításán keresztül a bűnözés természetéről, oksági mechanizmusairól, a megelőzés eszközeiről és módszereiről. Tudást kap a gazdálkodás rendjét sértő cselekmények típusairól, a gazdasági bűnözés kriminológiai jellemzőiről, valamint a gazdasági visszaélések megelőzésének jogi, ellenőrzési eszközeiről és módszereiről.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A gazdálkodás és a gazdasági bűnözés kapcsolata, fejlődésének bemutatása 2. A kriminológia szerepe a gazdasági visszaélések megelőzésében 3. A kriminológia tudáselméleti kérdései 4. A bűnözésre vonatkozó elméletek 5. A gazdálkodás rendjét sértő visszaélések típusai és jellemzői 6. A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények típusai és jellemzői 7. 1. Zárthelyi dolgozat 8. A gazdasági bűnözés természete, főbb jellemzői 9. A gazdasági bűnözés kriminológiai jellemzői 10. A fekete és szürke gazdaság jellemzői, felismerésük és visszaszorításuk 11. A pénzmosás jellemzői 12. A gazdálkodás rendjét sértő cselekmények visszaszorításának, megelőzésének jogi lehetőségei 13. A gazdálkodás rendjét sértő cselekmények visszaszorításának jogon kívüli eszközrendszere 14. A biztonságszervezés alapjai 15. 2. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Lisztkayné Nagy Éva Katalin – Nagy Richárd: Gazdaságvédelmi szakismeret I-II. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2018. ISBN 9786155845796 (168 oldal) A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény Varga Judit: Pénzmosás a mindennapjainkban. Btk/új Btk a gyakorlatban. 2016. – https://ujbtk.hu</p> <p>Ajánlott irodalom: Papp Zsófia (Szerk.): Magyarázat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról. e-könyv, Wolters Kluwer Kft., 2019. ISBN 9789632957999 Jens Ivo Engels: A korrupció története – A korai újkortól a 20. századig. Corvina Kiadó, 2016. ISBN 9789631363388 (444 oldal) Inzelt Éva – Kerezsi Klára – Lévay Miklós: Korrupciós bűncselekmények a büntető igazságszolgáltatás</p>	

tükrében. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, 2014. ISBN 9789632845579
Fekete Könyv. Korruptió Magyarországon 2010 - 2018: Transparency International Magyarországi Tagozata, Budapest, 2018. (149 oldal), <https://transparency.hu/wp-content/uploads/2018/03/Fekete-k%C3%B6nyv.pdf>
Dr. Dános Valér: Gazdaságvédelem. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, 2006. (210 oldal)
Szövényi György (Szerk.) Biztonságvédelmi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2000. ISBN 9632245539 (305 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik a gazdaságvédelem alapvető fogalmi és elméleti alapjaival
- elsajátította a gazdasági visszaélések legfontosabb jellemzőit
- tisztában van a gazdasági visszaélések megoldására tett jogi eszközökkel
- a kriminológiai szemlélet elsajátításán keresztül ismeri a bűnözés természetét, okági mechanizmusát, a megelőzés eszközeit és módszereit
- ismeri a gazdálkodás rendjét sértő cselekmények típusait, a gazdasági bűnözés kriminológiai jellemzőit
- ismeri a gazdasági visszaélések megelőzésének jogi, ellenőrzési eszközeit és módszereit

b) képességei

- a tanult elméletek segítségével a hallgató képes megérteni és átlátni a gazdasági visszaélések, bűnözések legfontosabb jellemzőit, okait és a visszaszorítására tett eszközökkel is tisztában van
- a megszerzett ismeretei alapján képessé válik a gazdasági visszaélések megelőzését szolgáló stratégia megtervezésére, feladatainak végrehajtására
- képes a gazdasági visszaélések megelőzését szolgáló stratégia megtervezésére, feladatainak végrehajtására

c) attitűdje

- probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít
- kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához
- kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben
- törekszik mások véleményét a döntések során felelősen figyelembe venni
- fogékony az új információk, elméletek megértésére, befogadására
- törekszik a tudásának bővítésére

d) autonómiája és felelőssége

- önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését
- felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén
- általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a félév során meghatározott feladatokat

6. Tantárgy neve: KARRIERÉPÍTÉS	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: Carrier Building	A tantárgy kódja(i): 800L, 80L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, helyzetgyakorlatok	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról, a helyzetgyakorlatok sikerességéről	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgató a tantárgy keretében megismeri az érvényesülés útját, lehetőségét, valamint a marketing szemléletű állásvadászatot. Értékelni és alkalmazni tudja a képességek, a személyiségjegyek, a szakmai ismeretek megfelelő kombinációját. Képesse válik a sikeres önéletrajz elkészítésére, valamint a sikeres felvételi beszélgetésre való felkészülésre. Mindezek segítségével fel tudja kutatni a rejtett álláslehetőségeket, mint a karrierépítés alapvető bázisát.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Munkaerőpiaci alapfogalmak 2. A karrier fogalma, folyamata, karrierelméletek és felfogások 3. Az önismeret szerepe az egyéni karrierben. Képességek, személyiségjegyek. Szakismerek 4. A sikeres szakmai önéletrajz és motivációs levél 5. 1. Zárthelyi dolgozat 6. Álláskeresési technikák I. 7. A felvételi beszélgetés leggyakoribb elemei 8. Kiválasztási eljárások, tudományos módszerek 9. Az állásajánlat és a jövedelemalku 10. Helyzetgyakorlatok 11. Fejvadászok, személyzeti tanácsadók, munkaközvetítők. Álláskeresési technikák II. 12. Munkakör megtartás, munkahelyi előmenetel. A kompetencia alapú karriermenedzsment 13. Munkajogi ismeretek 14. Munkaszerződések és a vezetői/menedzser szerződések 15. 2. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Sebők Marianna: A munka világa a XXI. században. Foglalkoztatáspolitikai és munkaerőpiaci ismeretek tankönyve. Saxum Kiadó, Budapest, 2018. ISBN 9789632482712 (320 oldal) Richard Templar: A karrierépítés szabályai. Scolar Kiadó, Budapest, 2020. ISBN 9789635091430 (284 oldal)</p> <p>Ajánlott irodalom: Vámosi Tamás: Munkaerő-piaci ismeretek (e-learning tananyag). PTE FEEK Pécs, 2013. ISBN 9789636425258 Pintér Zsolt: Hogyan csináljunk karriert? Szolnoki Főiskola, Szolnok, 2010. ISBN 9630078163 (402 oldal)</p>	

Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató rendelkezik a karrierépítés alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével
- ismeri a munkaerő-piaci folyamatok aktuális trendjeit és meghatározó mechanizmusait
- ismeri az érvényesülés útját, lehetőségét, valamint a marketing szemléletű állásválasztást
- ismeri a munkaszervezetben való együttműködést, ennek szabályait és etikai normáit
- elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit
- tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival

b) képességei

- a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával a hallgató képessé válik a gyakorlatban is alkalmazni a sikeres karrierépítés módszereit
- értékelné és alkalmazni tudja a képességek, a személyiségjegyek, a szakmai ismeretek megfelelő kombinációját
- képessé válik a sikeres önéletrajz elkészítésének mesterfogásaira, valamint a sikeres felvételi beszélgetésre való felkészülésre
- fel tudja kutatni a rejtett álláslehetőségeket, mint a karrierépítés alapvető bázisát

c) attitűdje

- a minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít
- törekszik tudásának bővítésére a munkaerő-piaci folyamatok, gyorsan változó gazdasági környezet követésében, különösképpen, ami a karrierépítést illeti

d) autonómiája és felelőssége

- általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a meghatározott feladatokat
- felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén

7. Tantárgy neve: MINŐSÉGMENEDZSMENT ALAPJAI	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Basics of Quality Management	A tantárgy kódja(i): 25L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék azokat a módszereket, megközelítéseket és technikákat, amelyekkel a cégek, szervezetek a saját kategóriájukban a legjobbak lehetnek. A hallgatók használható módon elemzik, értékelik a mai üzleti élet alapvető sikertényezőit és kulcsterületeit. A hallgatók megismerik a korszerű minőségbiztosítási rendszerek felépítését, működését, a vállalati minőségmenedzsment szemléletmódját, az alapvető minőségügyi módszereket.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A minőségügyi rendszer 2. Az áruminőséget meghatározó tényezők 3. Az ISO 9001 szabványcsoport. Minőségköltségek. A minőség piaci értéke 4. Marketingszemléletű minőségfelfogás 5. Minőségi jellemzők 6. Minőség szabályozás és biztosítás. Minőségértékelés 7. 1. Zárthelyi dolgozat 8. Az értékelemzés minőség szemlélete 9. Termékfelelősség hazánkban és az EU-ban. Termékfelelősségi törvény. Kockázatsökkentési lehetőségek 10. Szabványosítás és szabványok 11. Az EU szabványjellegű dokumentumai 12. Minőség tanúsítási rendszerek 13. A fogyasztói árutájékoztató formák. Szavatosság és jótállás. 14. Áruvédelem 15. 2. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Dr. Gutassy Attila – Gutassy Nimród Ferenc: Minőségmenedzsment mindenkinek. Klett Kiadó, 2017. ISBN 9786155328664 (312 oldal)</p> <p>Ajánlott irodalom: Tenyér Mihály: Minőségmenedzsment. Főiskolai jegyzet, Tomori Pál Főiskola, 2014. Kövesi János – Topár József: A minőségmenedzsment alapjai. Typotex Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 9789639664111</p>	
Egyéb oktatási segédanyagok: oktatói diasor	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek	

kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**a) tudása**

- a hallgató ismeri azokat a módszereket, megközelítéseket és technikákat, amelyekkel a cégek, szervezetek a saját kategóriájukban a legjobbak lehetnek
- ismeri a korszerű minőségbiztosítási rendszerek felépítését, működését, a vállalati minőségmenedzsment szemléletmódját, az alapvető minőségügyi módszereket

b) képességei

- képes használható módon elemezni, értékelni a mai üzleti élet alapvető sikertényezőit és kulcsterületeit
- képes a gazdasági tevékenység, projektek megszervezésére, irányítására és ellenőrzésére

c) attitűdje

- a minőségi munkavégzés érdekében proaktív magatartást tanúsít
- kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához
- kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben
- törekszik az életen át tartó tanulásra

d) autonómiája és felelőssége

- önállóan végzi és szervezi feladatait
- elemzéseket készít, következtetéseikért felelősséget vállal

9. Tantárgy neve: VÁMISMERETEK	Kreditértéke: 3
A tantárgy neve angolul: Customs	A tantárgy kódja(i): 2351L
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: 0/12 (beosztása: lásd órarend) Tervezett egyéni hallgatói munkaóra félévente: 12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 1 zárthelyi dolgozat	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: zárthelyi dolgozatok értékelése a TVSZ alapján, folyamatos visszajelzés az órai aktivitásról	
A tantárgy tantervi helye: 1./2. félévek	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A képzés alapvető célja, hogy bemutassa az EU-t, mint vámuniót: az EU egy vámterület, amelyen belül biztosított az áruk és szolgáltatások szabadsága (belső piac) és közös vámpolitikát alkalmaz az EU-n kívüli országokkal szemben. A hallgatók megismerik a közös vámpolitika céljait, legfőbb eszközeit és intézményeit. A hallgatók megismerik a hatályos uniós és a hozzá kapcsolódó hazai vámjogi szabályozást és azok alkalmazását.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az EU, mint vámunió, a közös vámpolitika céljai, eszközei és legfőbb intézményei. Az uniós és nemzeti jogszabályok kapcsolata a vámpolitika végrehajtásában 2. Vámjogi alapfogalmak és alapismeretek, vámjogi fogalomtár 3. Uniós Vámkódex: 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet. Az EU rendelet végrehajtásához kapcsolódó hazai szabályozás: 2017. évi CLII. törvény az uniós vámjog végrehajtásáról 4. Az áru vámjogi rendeltetése, vámeljáras, vám elé állítás, áru kiadása, képviseleti jog, vámjogi helyzet, vámterület, vámhatár, vámút, vámteher, áru és vámáru megkülönböztetése 5. Az áruk származásával összefüggő szabályozás, a vámtarifa alapvető jellemzői 6. EUR1, EUR2, EUR-MED, és más, okmányok, a számlanyilatkozat funkciója, kapcsolatuk a vámfizetési kötelezettséggel 7. Vámérték megállapítása 8. Kereskedelmi és nem kereskedelmi jellegű forgalom elkülönítése, a vámteher biztosítása 9. Vámigazgatási eljárások 10. Határon végzendő feladatok szabályozása, árunyilatkozattal kapcsolatos ismeretek 11. Vámeljárasok formái, határozatai 12. Vámáru jellegét megtartó vámeljárasok (árutovábbítás, raktározás, aktív feldolgozás, ideiglenes behozatal) 13. Vámeljárasok folytatása, a vámáru jellegét megszüntető vámeljáras (belföldi forgalom számára történő vámkezelés) 14. A kiviteli irányú vámeljáras (kiviteli ellenőrzés, ideiglenes kivitel, passzív feldolgozás) 15. Fizetési kötelezettségek és vámkedvezmények. Vámeljáras határozatainak módosítása, jogorvoslat. Zárthelyi dolgozat 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Dr. Gelei Andrea (Szerk.): Vámlogisztika. Corvinus Egyetem, 2020. – EFOP-3.5.-16-2017-00001 pályázat
Dézsi Zsolt – Zoltay Gergely: Vámjogi ismeretek. Második átdolgozott kiadás, SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt., Budapest, 2016. – Vám-, jövedéki és termékdíj ügyintézők kézikönyve, ISBN 978963 (220 oldal)

Európai Bizottság: Vámunió a polgárok védelméért és a kereskedelem megkönnyítéséért. Közérthetően az Európai Unió szakpolitikáiról. Vámpolitika. 2014.
http://europa.eu/pol/index_hu.htm; <http://europa.eu/Uj47Mc>

Gyulaffy Béláné dr.: Vámismeretek. Tomori Pál Főiskola, TPF jegyzet, 2012.

Magyar Országgyűlés: 2017. évi CLII. törvény az uniós vámjog végrehajtásáról.

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1700152.TV#lbj0idc861>

Ajánlott irodalom:

Lux, Macael: Útmutató az Uniós Vámkódexhez. Kiadó Magyar Vámügyi Szövetség, 2017. <https://mvsz.eu>

Egyéb oktatási segédanyagok: Óravázlatok évenkénti frissítéssel

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- megérti a vámunió és a vámpolitika lényegét és ennek megvalósulását az EU-ban
- ismeri a vámjogi alapfogalmakat és alapismereteket, az Uniós Kódex fogalmát és lényegét
- ismeri a hatályos EU jogi normákat és az ahhoz kapcsolódó hazai vámjogi szabályozást
- ismeri a vámhatáron végzendő feladatokat
- ismeri az ellenőrzési és egyéb kapcsolódó feladatokat
- ismeri a vámszegmens szereplőit, jellemzőit, szabályait
- ismeri a harmadik országokkal (EU-n kívül) történő áruforgalom lebonyolításánál alkalmazandó szabályokat
- megérti az EU-n kívüli országokkal és az EU-n belüli kereskedelmi eljárások különbségét

b) képességei

- képes megérteni a vámunió lényegét és a jogi szabályozás EU és hazai kompetenciáit, ennek függvényében a jogszabályi változásokat
- képes átlátni a kereskedelempolitikát, a vámpolitikát, a vámjogi kérdéseket, valamint kapcsolataikat a gyakorlatban
- képes megoldani a nemzetközi áruszállítással kapcsolatos vámügyintézés kérdéseit, képes a problémák érdemi intézésére
- képes a sajátos vám- és szállítási feladatok érdemi megoldására (pl. túlméretes szállítmány, élő állatok, stb.)

c) attitűdje

- szakterületén figyelemmel kíséri a vámpolitika változásait és a vámjog módosulását

d) autonómiája és felelőssége

- felelősséget vállal a munkájával kapcsolatos vámismeretek fejlesztéséért és azok szükség szerinti alkalmazásáért döntéseiben

10. Tantárgy neve: TDK (TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA)	Kreditértéke: 4
A tantárgy neve angolul: Scientific Students' Associations Conference	A tantárgy kódja(i): 236L
Tantárgy felelőse: rektor	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): konzulens(ek)	
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: -	
A számonkérés módja: aláírás – a tantárgy teljesítésének feltétele csoportos kutatás esetén a kutatás eredményeinek összefoglalása és bemutatása a házi TDK-n; egyéni kutatás esetén tudományos dolgozat elkészítése és bemutatása a házi TDK-n	
Évközi tanulmányi követelmények: módszertani alapok és prezentációs gyakorlat teljesítése mind a csoportos, mind az egyéni kutatásban résztvevőknek a konzulensek irányításával	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatos kapcsolattartás a hallgató(k) és konzulense(ik) között, melynek során a hallgatói kutatómunka, annak előrehaladása ellenőrzésre kerül	
A tantárgy tantervi helye: választható	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: félévente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Feltétele (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A TDK és más tudományos tevékenység (tanórán kívüli) célja, hogy a hallgatókat motiválja tudományos kutatásokra csoportos és egyéni formában is. A Főiskolán létrehozott Kutatóközpont megfelelő szervezeti keretet biztosít diákkörök létesítésére. A Polányi Károly Szakkollégium mentortanárokkal, vitaestekkel segíti a hallgatók munkáját, mindkét szervezet rendezvényei támogatják, hogy a hasonló érdeklődésű hallgatók közös munkába kezdjenek. Az egyéni kutatómunkát a Főiskola oktatói konzulensként irányítják. A hallgatók TDK tevékenysége jó alapot képez magas színvonalú BA szakdolgozat elkészítéséhez és tanulmányaik MA szintű folytatásához is.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag/Tudományos munka végzésének folyamata és eredménye:	
Csoportos kutatás esetén	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A Kutatóközpont felhívására való jelentkezés 2. Kutatásvezető irányítása mellett végzett tevékenység 3. A kutatás eredményeinek összefoglalása és bemutatása házi TDK-n (és más fórumon) 4. A kutatásvezető értékelésével elismert tevékenység 	
Egyéni kutatás esetén	
<ol style="list-style-type: none"> a) A Főiskola által meghirdetett TDK-ra való jelentkezés b) Folyamatos kutatómunka főiskolai oktató vagy külső szakember irányításával c) Tudományos dolgozat elkészítése és annak beadása d) A dolgozat házi TDK-n (és más fórumon) való bemutatása 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	

Kötelező irodalom:

Az OTDK központi és szekciófelhívásai. <https://otdk.hu/otdk/aktualis-otdk>
A Kutatóközpont felhívásai

Ajánlott irodalom:

Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai: Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak. Osiris, Budapest, 2019. ISBN 9789632763491 (206 oldal)

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Partvonal, Budapest, 2012. ISBN 9789639910898 (216 oldal)

Blaskó Ágnes – Hamp Gábor: Írás 1.0. Az ötlettől a jól strukturált szövegig. Typotex, Budapest, 2007. ISBN 9789639664654 (224 oldal)

Richard Aczel: Hogyan írjunk esszét? Osiris, Budapest, 2006. ISBN 9633896932 (158 oldal)

John Naisbitt: A gondolkodás magasiskolája. Tárjuk fel a jövőt. Lexecon, Győr, 2009. ISBN 9789630633352 (270 oldal)

Hans Berner: Az oktatás kompetenciái. Aula, Budapest, 2004. ISBN 9639585262 (288 oldal)

László Ervin: Új világkép. A tudatos változás kézikönyve. Nyitott Könyvműhely, Budapest, 2009. ISBN 9789639725928 (179 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató tudása új ismeretekkel bővül és mélyül, melynek eredményeképpen kutatási tárgyterületét olyan mértékben megismeri, melynek alapján képes átfogó, speciális összefüggések megfogalmazására és elemzésére
- megismer többféle, sajátos ismeretszerzési, kutatási módszert, absztrakciós technikát
- a megoldási alternatívákat a felmerülő problémák súlyozása és a lehetséges megoldási módszerek kimeneteinek értékelése alapján választja és alakítja ki

b) képességei

- a hallgató képes önálló kutatásszervezésre, célok és módszerek meghatározására
- képes önállóan alkalmazni csoportban és egyénileg a kutatás releváns módszereit
- képes saját kutatási eredményeinek, gondolatainak kiejtésére és megvédésére
- a hallgató a különböző kritikai megközelítéseket képes összevetni, többszempontról elemezni és ezek mentén kialakítani saját, szakmailag megalapozott kritikai véleményét
- képes folyékony, szabatos kommunikációs formákban (írásban, vizuális és egyéb módon is) kutatási eredményeit közvetíteni, miközben nem jelent számára problémát a kódváltás

c) attitűdje

- a hallgató fogékony az új gazdasági és társadalmi jelenségek iránt
- motivált és kíváncsi az új jelenségek megértése, okainak feltárása iránt
- kritikus módon reflektál a kutatás során felmerülő információkra
- bízik saját képességeiben és önálló következtetéseit érvekre, tényekre alapozza

d) autonómiája és felelőssége

- a hallgató valós kutatási projektjében önállóan is képes eljárni, a megoldáshoz szükséges erőforrások feltérképezésében és megtervezésében, a források kritikai elemzésében, valamint a kutatás megvalósításában egyaránt
- megérti a gondolkodás szabadságát és annak felelősségét
- érti az általános és szakmai etika közti különbséget, a tudományos kutatás etikai standardjai szerint jár el

Kiemelt kritériumtárgy:

Tantárgy neve: SZAKDOLGOZAT KÉSZÍTÉSE	Kreditértéke: 10
A tantárgy neve angolul: Thesis Writing	A tantárgy kódja(i): 185L
Tantárgy felelőse: rektor	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): belső konzulens	
A tantárgy besorolása: kritériumtárgy	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 0/100%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. féléves óraszám: -	
A számonkérés módja: aláírás – a tantárgy teljesítésének feltétele a szakdolgozat főiskolai befogadása	
Évközi tanulmányi követelmények: minimum 3-3 konzultáció a belső és külső konzulenssel, melyet a konzulensek a Szakdolgozat kiírás dokumentum aláírásával igazolnak	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatos kapcsolattartás a hallgató és konzulensei között, melynek során a hallgatói kutatómunka, annak előrehaladása ellenőrzésre kerül	
A tantárgy tantervi helye: 7. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: félévente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Feltétele (ha vannak): szakmai gyakorlat egyidejű letöltése, illetve az összes kötelező/kötelezően választható tárgy teljesítése és 180 kredit megléte	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tanegység célja, hogy a hallgató a konzulensekkel való folyamatos kapcsolattartás és önálló kutatómunka segítségével elkészítse és leadja a szakdolgozatát.	
Elsajátítandó ismeretanyag/Haladási ütemterv:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szakirodalom feltérképezése, összegyűjtése, válogatása. Időbeosztás elkészítése, a fontosabb rész-határidők kijelölése 2. Szakdolgozat vázlatának véglegesítése, az egyes fejezetek terjedelmének meghatározása. A tartalomjegyzék elkészítése. A kutatómunka megkezdése 3. A törzsszöveg elkészítése, az annotáció mennyiségének és minőségének folyamatos ellenőrzése 4. A szakdolgozat kiegészítése illusztrációkkal, mellékletekkel, táblázatokkal. Az előszó és a konklúzió elkészítése, a bibliográfia és a lábjegyzetek véglegesítése 5. Formázás befejezése. Nyomtatás és kötetés	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>	
Kötelező irodalom: Szakdolgozatkészítési szabályzat. Tomori Pál Főiskola, http://portal.tpfk.hu/szabalyzatok-es-egyeb-dokumentumok Tanulmányi és vizsgaszabályzat. Tomori Pál Főiskola, http://portal.tpfk.hu/szabalyzatok-es-egyeb-dokumentumok	

Ajánlott irodalom:

Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai: Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak. Osiris, Budapest, 2019. ISBN 9789632763491 (206 oldal)

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Partvonal, Budapest, 2012. ISBN 9789639910898 (216 oldal)

Blaskó Ágnes – Hamp Gábor: Írás 1.0. Az ötlettől a jól strukturált szövegig. Typotex, Budapest, 2007. ISBN 9789639664654 (224 oldal)

Richard Aczel: Hogyan írjunk esszét? Osiris, Budapest, 2006. ISBN 9633896932 (158 oldal)

Egyéb oktatási segédanyagok: -

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- a hallgató kutatási tárgyterületét olyan mértékben megismeri, melynek alapján képes átfogó, speciális összefüggések megfogalmazására és elemzésére
- ismer többféle, sajátos ismeretszerzési, kutatási módszert, absztrakciós technikát
- a megoldási alternatívákat a felmerülő problémák súlyozása és a lehetséges megoldási módszerek kimeneteinek értékelése alapján választja és alakítja ki

b) képességei

- a hallgató a különböző kritikai megközelítéseket képes összevetni, többszempontról elemzeni és ezek mentén kialakítani saját, szakmailag megalapozott kritikai véleményét
- folyékony, szabatos kommunikációs formákban (írásban, vizuális és egyéb módon is) képes kutatási eredményeit közvetíteni, miközben nem jelent számára problémát a kódváltás
- adekvát módon alkalmazza a szakterületre jellemző terminológiát, valamint annak hivatkozási, referálási, szerzői jogi és erkölcsi szabályait mind írásos, mind szóbeli, mind vizuális kommunikáció során
- nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom, szakszöveg feldolgozását is képes elvégezni

c) attitűdje

- a hallgató kritikus módon reflektál a kutatás során felmerülő információkra
- az elvont és összetett problémákat interdiszciplináris alapon közelíti meg
- a kutatása során érvényesített etikai normákat tudatosan a fenntartható jövő szolgálatába állítja

d) autonómiája és felelőssége

- a hallgató valós kutatási projektjében önállóan jár el, a megoldáshoz szükséges erőforrások feltérképezésében és megtervezésében, a források kritikai elemzésében, valamint a kutatás megvalósításában egyaránt
- érti az általános és szakmai etika közti különbséget, a tudományos kutatás etikai standardjai szerint jár el